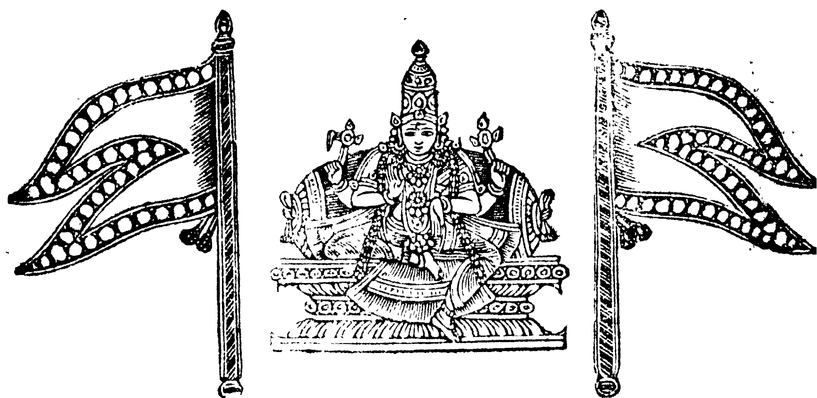
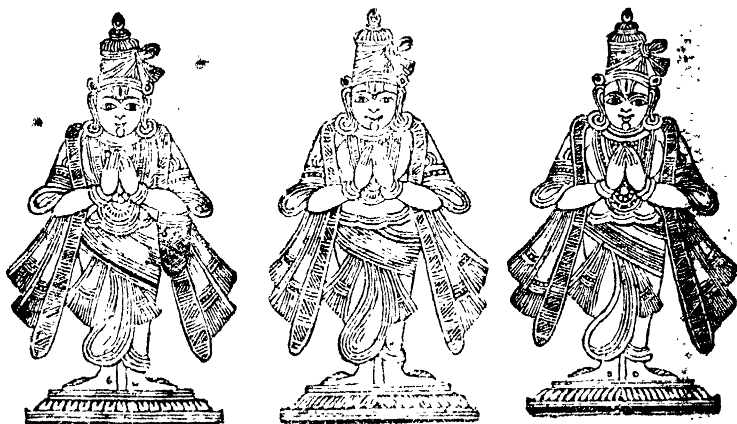
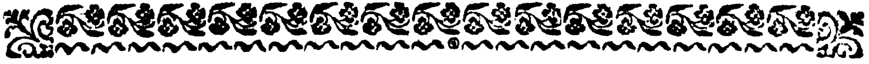
శ్రీభాస్కర రామాయణము

యుద్ధకాండము

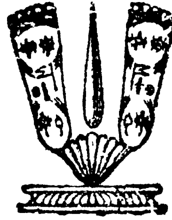
SlNo 438.













శ్రీరస్తు.

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు.

బాలకాండము.

---

౧ — ధన్యాసి - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ నమశ్శివాయ తేనమో భవాయ

అనుపల్లవి॥ సమానాధికరహితాయ శాంతాయ స్వప్రకాశాయ
ప్రమోదపూర్ణాయ భక్తౌఘపాలనాయ॥ ... నమ॥

గర్వితదానవలోక - ఖండనాయ శ్రీరజత
పర్వతాగ్రనిలయాయ - పావనాయ
సర్వలోకపాపపుంజ- నిర్వాపణాయ శర్వాయ
దర్వీకరభూషణాయ - సర్వోత్తమాయ॥ ... ... నమ॥౧

అండజాధిపవాహన- కాండాయ మేరుశైలకో
దండాయ శితికంఠాయ - పండితాయ
మండిత త్రిపురజయో - ద్దండతాండవాయ బ్ర
హ్మాండలయాయ మహా - మాయాతీతాయ॥ ... ... నమ॥౨

మందహాసవదనారవింద - సుందరాయ యోగి
బృందానందదాయ శత్రు - భీకరాయ
ఇందుసూర్యాగ్ని నేత్రాయ - నందితప్రమథగణాయ
నందివాహనాయ పోషిత - బృందారకాయ॥ ... ... నమ॥3

నిరుపమానందఘన-నిశ్చితాయ శాశ్వతాయ
వరదదయ శంకరా-య గిరిశాయ
తరుణేందుశేఖరాయ-పరమపురుషాయ భవ
హరణాయ శ్రీకాళ-హస్తీశ్వరాయ॥ ... ... నమ॥౪

౨ ## అధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు - బాలకాండము.

గంగాభంగతరంగసంగతజటాజూటాయ
సంగీతలోలాయశుభసంగతాయ
అంగజాంతరంగమదభంగాయస్ఫటికోప
మాంగాయశేషశైలాధీశమిత్రాయ॥ ... ... నమ॥గి

౧. రేగుప్తి. ఆటతాళము.

పల్లవి॥ ఈసంశయము వారింపవేపర - మేశ నన్ను మన్నింపవే
అనుపల్లవి॥ శ్రీసదాశివప్రశ్న - జేసెదవివరింపు వాసుదేవతత్త్వ - మహత్త్వము
దాసమానవిలాస నేనిదె - నీసత్కృపావలోకమున
నీసముయమున దెలియవలసిన - దేసదుస్తమిదే
ప్రశస్తము॥ ... ... ఈసంశయము॥

జ్ఞానవిలాసని - శ్చలభక్తిచేరా
గ్యానందమూలకుని - ధ్యానమైనవిన్న
శ్రీనిలయుడైవెన్న - పలెమ్ముదుడైయస
మానమైనుతిగన్న - మార్గముమిన్న
గ్గానమహాగోప్యతరమైనయి - మానముగనెలవిమ్ము చంచల
నేనింపవిధులనదునేనీ - దానదానవైరిప్రేమికృప॥ ... ... ఈసంశయ॥౧
వాదటాపుటగదా - ఘోరమూర్తియైన
శ్రీరామునియందు - సారసద్భక్తి
నారూఢమైనముక్తి - కారణమైయల
రారుసుకృతయుక్తి - నాదిశక్తి
మీరరసిధరనికాళికి - సారకరలూరబలుకొమ్ముధవ
నీరధికితారకముభక్తి - మీరనుజనులువేరెలేరని॥ ... ... ఈసం॥౨
దేవశ్రీరాముని - దేవదేవుగాను
ద్యావాతునిగాను - ధీవరులెల్ల
భావముదంజెల్ల - బలుకుదురతని
భావితురదియెల్ల - గల్లగాదె
గావునను శ్రీవిభుడుముక్తికి - కేవలము తావలముచైనను
శ్రీవిలయుభావలయుమానతను - బాపుడైజీవుడైనదేమి॥ ... ... ఈసం॥౩
మాయావృతుడైరా - మస్వామిసద్భక్తి
చాయకునిగనుతను - దాదెలియలేదు
వేమేలనతడుజాడు - ఆత్మనుతత్త్వ
వేత్తలకేనేడు - దెలిసినాడు
మాయికుపటందురొకకొందర - దేయథార్థముసేయనుజన
ధ్యాయుడెటులగునైనజానకి - నాయుడందానదలనేటికి॥ ... ఈసం॥౪

ఈ వాక్యముల కర్థ - మీవు గాకెవరులు
భావించి పలుకనే - ర్పరు లెవరు లేరు
దేవుండవై వెలుగు మీరు - నిన్ను జేరు
ధీరాత్ములు గోరు - కోర్కె లీడేరు
ఈ వసుధ శేషశైలాధిప - ధైవెలుగు రాఘవు చరితము సు
భావరుష మైన పులవండువు - గాంచి సేవించు జనులకు॥ ... ...ఈ సం॥ ౨

3. భైరవి - అటతాళము.

పల్లవి॥ వినవే సత్యవాణి కళ్యాణి యలి - వేణి నీరజపాణి

అనుపల్లవి॥ నను గోరి భజియించి - నను మదిలో నుంచి
నను వరదుండనౌదు - సంశయము లేదు
మునుపు ఇటులిది యుడుగ రెవ్వ - రును మహాయోగివర సంఘా
వనము జీవనమమృత సే - వనమున జన్మ పావనము॥ ... వినవే॥

శ్రీరామునకీ నమస్కారము - జేసి యనివారణ నాత్మతత్త్వము నీకు వివరింతు
నా రాఘవుడు శౌరి యజ్ఞానహారి జి. తారి శ్రీహరి మాయాధారి
తారక కీర్తిన స - త్యజ్ఞాన స్ఫూర్తి
దారితాతి దేవతా చక్రవర్తి చి - దానందమూర్తి
హై రాజిలు శ్రీ - హరిమాయ కెల్ల నా
ధారమైనందువల్ల - మోహము కల్ల
శౌరి ప్రకృతికి నాదినిజమా - యారూపి గములు సృజించియు
నారతమున భము గతి వెలిలో నపూ - ర్ణతను బూను॥ ... ... విన॥ ౧

వితత మాయచే నిర్మితమైన జగము వి
స్మృతి నూదచుంబిత - నీల చేంబరిణమించు
గతి యొకర్తృత్వము - ఆతనికి లేదు దు
ర్మతులెఱుంగరీదారి - కోర్కులుమీరి
మతిహీనులైరియే - మనవచ్చు వారి సం
సృతియొకోరియందు - చేబద్ధులైరియా మధులైలథారి
అతిశుద్ధచిద్ఘనుం - డని తెలియక జ్ఞాన
మతనికి గలదందురు - భువిలోం గొందరు
తతవసు ద్యుతిల సన్నాలిక - సుతగశాస్విత మయ్యవధించిన
గతి మనస్థితుడౌ జగద్గురుని - ఖలులెఱుంగరని॥ ... ... విన॥ ౨

అకటా సూర్యుని యందు - అప్రకాశత్వము
మొకనాటికైనను - యున్న దేయట్లు వలెనె
ప్రకటమైజ్యోతిస్వ - భావమాత్మునియందు
[illegible] వనలోపము - యూనా - [illegible]

అకలంకగనపేని - త్యమునన్నిమనవేర
తుకుండనవేశేష - శైలేశుగనవేథక్తియుచేకొనవే
అకుటిలుసకుచాంచ - ల్యముచెప్పటలుచలదృ
ష్టికిచూడనునికిపట్లు - భ్రాంతమైనట్లు
సకలకాలములనుప్రభామాలికిగడల్రాత్రిలేనటులా
త్మకునుజ్ఞానాజ్ఞానములు - రెండులేనినైయుండు॥ ... ... సీన॥ ౩

౮. కేదారగౌళ - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ సీతారాముమారుతిసంవాదము- చేరినవేశ్రీదము
అనుపల్లవి॥ సీతాంశుముఖీయా- చరితమునందలి
చాతుర్యముచూడు- సంశయమువీడు
ఖ్యాతిగమునుదశ- కంఠునిరవికుల
జాతుడైనరఘురాముడుసబల-వ్రాతముగనుజంపిసప్తుడైసా
కేతపురిజేరియున్నతటినినడచిన॥ ... ... సీతా॥
హాటకసింహాసనస్థ రాముడు- కోటిసూర్యసమకాంతినివెలుగుచు
పాటలాధరిసరానుకలోచను- పరగవశిష్ఠాదిగురుబుధమిత్ర
కోటిసేవింపనాదినారాయణుడౌ-మేటిభక్తానుమోదికమలావినోది
చీటులేకకొలువుండినహనుమంతునిగని- దెలిసిసీతనుబలుకుమనముద్దుగులుక
మాటికిభక్తవరాగ్రగణ్యుడతడు- సాటిలేనిశౌర్యధైర్యఘనుడును
మేటియైనవానినిల్సూనుగనుగొని- తేటముగనులోకమోహినిబలికెను॥ ... సీతా॥ ౧
రాముడుపరమానందమయుడుస- ర్వచరాచరపరిపూర్ణుడవ్యయుడు
సామగానలోలుడచలుడాద్యుడు-సర్వసాక్షిసుమ్మువినిర్ముక్త
కాముడీదినిజమ్ముపరమాత్ముడనుచు- వేమారుదెలుసుకొమ్ముభక్తులసొమ్ము
సామిసంశయమెల్లనుపోజిమ్ము- నామాటదినమ్ముధీనిధివిగమ్ము
యేమనవలెనేమూలప్రకృతిని-యీమహాత్ముసన్నిధానమాత్రస
యీమహద్భుతములానర్తుమూర్ఖులు- స్వామియందునారోపణసేయుదురనె॥...సీతా॥ ౨
ఈకోసలపురిలోరామాండ్డైదశరథునకు-యితడుబుట్టుటయు విశ్వామిత్రుయాగము
సాకల్యముసేయుటయునహల్యకు-శాపముబాపుటయువిల్లువిరచినన్న
చేకొనిచెలగుటయుపరశురాముని- ధాకయడంచుటయుబురిజేరుటయు
యైకవనువదండకాటవికేగుట- ప్రాకటమాయాసీతహృతియందుచేత
ప్రాకుగపిసుముజేరివాలినటు- జేరివారినిధిగట్టిరావణుని
ఢీకొనజేదునిమినిన్నడైకొని- సాకేతముజేరుటెల్లమతప్రతియను॥ ... సీతా॥
ఆరాఘవునియందీవిధమజ్ఞాను- లారోపణసేయుదురుమధుకైట
భారినిర్వికారుడద్వితీయుడు- పరిణామరహితుడుబ్రహ్మమేనితడు

సూరిబృందనుతుఁడు ఆనందయుతుఁడు భూరిభువనహితుఁడు సకలసమ్మతుఁడు
కారుణ్యనైపుణ్యహారాపారాతియసుఖదుఃఖగమనాగమనాది ద్వంద్వములు లేని
శ్రీరమణీయునకీవిభనెఱింగిన - వారిఁ జేరవెఱచి మాయపరువిడి
దారితారిశేషశైలశిఖరవి - హారిఁ జేరి కడతేరు దారియిది॥ ... ...శ్రీరా॥౪

~~~~~~

౫.—సావేరి - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వినుమని శ్రీరాముఁడు తాఁబలికెను - వినయముగను జేరి
అనుపల్లవి॥ జనకజ చేసిన్నయనిలజునికి జ్ఞాన - జనకమౌనట్లుగాను మోదముతోను॥ విను॥
సమతను ఆత్మానాత్మపరాత్మల - జాడలు త్రివిధములు పవనజ
మమతాహంకారకర్తృత్వములన - మరినయది యనాత్మ
తదుపరనన్నృతజడదుఃఖములనుసీ - తసమైనదియనాత్మానిత్యము
విమలము సత్యజ్ఞానానందా - త్మకమీదియె పరాత్మామహాత్మా॥ ... విను॥౧
ఆకాశము త్రివిధంబైనట్లుప - రాత్మ త్రివిధమాయె దెలియఁగ
నైకమగాను పరాకాశము జలా - శయబింబితమైన
చేకొని తదవచ్ఛిన్నాకాశము - చెలగిభిత్తియందు నెంతయు
ప్రాకటముగనిటు ప్రతిబింబితమై - ప్రబలినదీ చాయ శ్రీయాంజనేయ॥ ... విను॥౨
చాతురిమీరిన ఖండాద్వితీయ - చైతన్యము పలవబింబ
భూతుఁడై త్రివిధాహంకారవిరా - ట్పురుషుఁడు దాపస్ట్సై
అతనియందాభాసరూపమై - భూతేంద్రియమనోవృతమై
ఖ్యాతిగాంచి జీవాత్మయనఁదనరెఁ - గనుగొను మీజాడక్రమముతోడ॥ ... విను॥౩
గుణమయమాయకర్తృతయపాసం - గినజీవత్వాదిమలినములు
గణుతింపనవిచ్ఛిన్నమైనయవి - కారపరాత్మయందు
అనయమునను నారోపణసేయుదు - రజ్ఞానులు భువిలో నెఱుఁగక
అనిశము కుత్సితజతమనిభ్రమయుతే - యాభాసమనదగును దెలియనగును॥ ... విను॥౪
చెలగునవిచ్ఛిన్నతబ్రహ్మమువి - చ్ఛేదమకల్పితము గాఁబున
నలభిన్నననుపూర్ణాత్మకునైక్యము - పలననునుజనులచే
ఆలఘుతత్త్వమస్యాదిమహావా - క్యములచే బ్రకటమైయలరెను
వెలయఁగనైక్యజ్ఞానము గల్గిన - విద్యమాయ మానుగుణములలోను॥ ... విను॥౫
భావనసలైయీక్రమమెఱిఁగియు - ద్భక్తులు మత్పదము జెందుదు
రీవసుధను భక్తివిహీనులుగ - హీనతులై దుర్మనస్కులై
కేవలమును శాస్త్రగర్తములఁబడి - కెరలి భవశతములనుండుచు
భావముచెడి సుజ్ఞానదూరులై - పోవుటనిశ్చయము నీకేమిభయము॥ ... విను॥౬
పరమమైన యీయుపదేశము గో - ప్యమిది భక్తిలేనివారి
కిరయ నింద్రపదరాజ్యము సరిగిననీ - య్యకుమిది భవతారకము
~~~~~~

గరిమనఖిలవేదాంతసారసం - గ్రహముతలాపహముకనుఁగొను
సురుచిరశశిచంచలశిఖరనిభా - సుఁదనై భువిలోను వెలసినాఁడు॥ ... విను॥ ౪

~~~~~~~~

౬. కాంభోజి - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ నేధన్యనైతినే జగత్ప్రభో - సాధులోకవిభో
అనుపల్లవి॥ మాధవచరణారవింద - మకరందము గ్రోలఁగల్గె॥ ... నేధన్య॥
మనమిచిసంశయమనే - ముడివీడెనీయనుగ్రహా
మున రామతత్త్వము సంక్షేప - ముగవింటికడతేఱగంటి॥
మనసుతనివిదీరదాయె - మన్నింపవే దైవరాయ
అనుపందనను జేరమాయ - యతిదూరమైతొలఁగిపోయె॥ ... ... నేధన్య॥ ౧
అద్వితీయాఖండపరిపూ - ర్ణానందవారిధిలోన
చిద్విలాసోల్లాసినైరం - జిల్లఁజేసిననన్నుదాసి
హృద్వికాసమొనరించిహితవా - క్యములుపదేశించుటచే
విద్వన్నుతశంకరవి - శ్వేశశంభో మహాదేవ॥ ... ... నేధన్య॥ ౨
స్వామి నేనీచే వినన్నయా - చరితమునవరసభరితము
వేమారుదీనివినఁజలుగు - వీనులమృతముజిలుకు
శ్రీమహిళాభిరాముఁడైన శ్రీ - రామునిదేవతాసార్వభౌముని నీవలన దెలసి॥ ... నేధన్య॥ ౩



పల్లవి॥ వినుముధరాధరవరతనయా శృత ఆదితాళము.
అనుపల్లవి॥ చనువుమీరగనన్నడిగినయీ శుభచరితముపాతకదురితమయిదినిరతము ॥ విను॥
రావణాదిదుష్టాసురకోటుల - మోవలేకభరపీడితయైభూ
దేవిధీమలగోరూపముగైకొని - శ్రీవిలసిల్లు బ్రహ్మలోకమునకు
తీఁగనేగివిరించిచరణరా - జీవనముల క్రుంకిణమ్ములఁదడిపుచు
సావధానముగ మ్రొక్కివినతయై - ... చ్చుటవినుపించెవిశదముగ॥ ... వినుము॥ ౧
వనజభవుండొకముహూర్తకాలమాత్రము - ధ్యానమునసంతసమునూహాచేసి క్రా
న్నననిల్లునితంత్రిసగచుఁగొనుటకు - మునిసుగ ... వృతుఁడై భూసహితము
గనుచనిక్షీరసముద్రతీరమున - ననుపమభక్తిననమ్రుఁడైనహరిని
వినుతించెను వేదాంతవాక్యముల ఘన - ... నాదములుపురిగొన॥ ... విను॥ ౨
కోటిసహస్రాంశుసమప్రభచే - మాటికిదిక్కులఁ తేటము సేయుచు
హాటకాంబరముకటిపైవెలుగ కి - రీటహారకేయూరకాంతులుల
లాటకంఠబాహువులనుదనరగ - మేటికౌస్తుభశ్రీవత్సములకు
నాటపట్టయిదత ... జూఁడగుచుని - శాటనైగసువక్షోమోదమున॥ ... వినుము॥ ౩
~~~~~~~~

గరుడవాహనారూఢుఁడు కమలా - ధరణీయువతీయుగళయుతుఁడు శం
ఖరథాంగగదావదవిరాజితుఁ - డురుతరవనమాలికాభిరాముఁడు
ధరణీరేజవిశాలలోచనుఁడు - పరమాత్మ కరుణాలోకనుఁడగు
హరిచరణద్వయి శిరమున సోఁకగను - సరగ గర్భుఁడు ముక్తిఁ బలికెనది॥ వినుము॥ ౪
తనవు మనసు ప్రాణములింద్రియములు - వినుర నిశ్చయాత్మకయగు మతిలో
మొనగూర్చి భవత్పదవినతుఁడనై - యనిశము హృత్పుండరీకమున నిను
గొని నిరతానందానుభవంబున - నైనయు వారుషట్కరహితులభవత్రిభు
వనము వృష్టి పెరిగి గడయు నిది - నీ ఘనమాయగదా యనె నితాముహుఁడు॥ ... వినుము॥ ౫
సూరిజనులు వేదాంతమునందలి - సారంబారము చేసి ఘోరసం
సారరుక్షీణులకౌషధంబు - ధారణ యనిపల్కిరిగా నయ
నారతమది వయి జేయుమనిననిని - శౌరియదానికి కరుణార్ద్రదృష్టిచే
నారదనీయభిమతము లాసంగుదుఁ - గోరుమనిన నుత్సుకుఁడై పలికెను॥ ... వినుము॥ ౬
శ్రీలలనాధిప చిత్తగింపుమీ - భూలోకమున రావణుఁడనఁగా
పౌలస్త్యునిసుతుఁడొకఁడు గలఁడు వి - శాలమైత గుమదీయవరంబున
మేలు జెందినురకంటకుఁడై కడు - వాలియున్న వాఁడతనికి మర్త్యుని
చేలయంబు విధియించితి దనుజుని - నీవామనుజుఁడవై వధింపుమనె॥ ... వినుము॥ ౭
వనజోదరుఁడిట్లనె తెలుపఁ గశ్యప - మునిమున్ను తనయుని గమ్మని వే
డిననే సన్మతిపడితి నిపుడతం - డినకులమున దశరథుఁడై సాదా
ఘనుసనకు కౌసల్యకు పుత్రుఁడనై - జనియించెద నిజయోగమాయయు
జనకుని యింటను సీతయగును పొ - మ్మని చక్రి తిరోధానము నొందెను॥ ... వినుము॥ ౮
సురులకునిట్లనియెను చతురాస్యుఁడు - హరివాక్యములెల్ల వింటిరే వా
నరుల సృజింపుఁడు మీయంశములను - వరమేదినిని సహాయము నేయుఁడు
వరమసమ్మతంబగు నను చువసుం - ధరనూరడించి నిజనివాసమున
కరిగెనలువ శేషాచలవాసుని - శరణాగతవత్సలుఁడని పొగడుచు॥ వినుము॥ ౯

రా. కన్నడా - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ అందమాగ నీకథ వినవే రజ - తాచలసదనా హరిహానితవి
నందితారవిందచంద్రవదనా - కుందబృందసుందరరదనా
అనుపల్లవి॥ మందయానదశరథవసుధేశుఁడు [illegible]యశుఁడయోధ్యాకాంతుఁడు
పొందఁగ తనయులు లేనందుకు వగ జెందివశిష్ఠుని జేరపల్కె సా॥ ... నంద॥
ఘనవిభవము స్వామి నాకిక శ్రీ - మంతులైనసుతులు ఏపెర
పునజన్మంబదరాత్మజహీనునకు - ధనంబు సుఖకరంబుగాదు గదా
అనిన రాజుకని మౌనివశిష్ఠుఁడు - జననాయక నీకు కొడుకులు
ఘనులు ఘనులకు లోకములు సల్పు రిక - గద్దెదరందుకు పాయము గలదనె॥ నంద॥ ౧

శాంతుఁడైన ఋశ్యశృంగమౌనీ - శ్వరుని బిలువనంపు మీపుని
శాంతపుత్రకామేష్టి నిరంతర - సంతోషస్వాంతుఁడనై యొనరింత్రు
మంతేయుఁ ద్వరగా ననుడు మశాంతా - కాంతుని రావించి రవ్వుడు
దాంతుఁడు మునివరవృతుఁడై సరయువు - చెంత యజ్ఞదీక్ష చేకొని నిలిచె॥ నంద॥ ౨
వేదమంత్రములు బలుకుచు శుచియై - వెల్వ హుతవహుఁడు హవ్యము
సాదరమునఁ గైకొని తగఁ బ్రదక్షి - ణార్చులలర జ్వలియించె వసుప్రభుఁడై
ఖాదహరుఁడు యజ్ఞేశుఁడు దశరథ - మేదినీశ్వరునకు శుభసం
పాదకమగు పాయసపాత్రము సంగి - పరమాత్ముఁడు సుతుఁడగు నీకనిచనె॥ ...నంద॥ ౩
లలినలరిరిమాసులు లబ్ధమనో - రథుఁడై దశరథుఁడు మోదమునఁ
జెలఁగుచు ఋశ్యశృంగవశిష్ఠుల - చేననుజ్ఞ గొని హవిస్సు వేడుకను
కలితగుణుఁడు కౌసల్యకు సగమును - కైకకు సగము సఁగ వారలు
దెలిసి సుమిత్రకు దమయంశములం - దెలమి సగము సగము సఁగిరి నిరతా॥ నంద॥ ౪
పరమాన్నము భుజియించిన ముఖ్యాలు - తరుణులు గర్భిణులై వెలిగిరి
నిరతము సురకాంతలనఁగఁ దొమ్మిది - నెలలు నిండ కౌసల్యగనెను సుతుని
పరఁగఁ జైత్రశుద్ధనవమి నిపున - ర్వసు నక్షత్రమునను మనో
హరకర్కాటకలగ్నమున నసుకే - షాబలేశుఁడగు హరి జనియించె నా నంద॥ ౫

౯. శంకరాభరణము - ఆటతాళము.

పల్లవి॥ శ్రీరాముని గాంచెను పార్వతీ వినవే - మన కౌసల్యయాత్మారాముని గాంచెను
అనుపల్లవి॥ తోరమై హర్షాశ్రు - పూరము కన్నుల
జారఁగ యసంభ్రమాశ్చర్యముల్ బైకొనఁగ॥ ... శ్రీరాముని॥
ఆలవల్లికలు పలుకులు ఛాయ మేనికేఁ - జెలఁగువాని వసించెడి చేలగట్టినవాని
వెలయు నాల్గు భుజములవానిఁ గనుగొ - బ్బులలన రుణరేఖలు కలవాని స్వర్ణకుం
డలలసిత గండమండలములవాని యా - స్ఫలితరవితకోటిప్రకాశుని రల్పో
జ్జ్వలకిరీటమువానిని నీలకుటిలకుం - తలములచే ముద్దుగులుకుచుండెడివాని॥ ...శ్రీరా॥
ఘనతర శంఖచక్రగదాబ్జములవాని - వనమాలికయు రుతదతరువాని చిఱున
వ్వను వెన్నెలలాడన చంద్రుఁడు దిక్కు - లను వెదచల్లఁ జెల్వలలారెడువాని
యనుపమానకరుణామృతపూర్ణనే - త్రుని మంజీరాంగద శ్రీవత్సకటకకం
కణహారకేయూరకౌస్తుభాదిశో - భితుని జూచి కన్నులు దీరక తిరు॥ ...శ్రీరా॥
శరణాగతుఁ డనకరుణ రక్షించుమని - ధరణీసుర [illegible] దనములా నర్చిద
శరణుగ [illegible] దను బపయని [illegible] మరియు - శరణ [illegible] సార్వభౌమ పీనే
పరమాత్మ [illegible] శుఁడు పహరివి - పర [illegible] ందహృద్వన [illegible] కాం
తరమున [illegible] - మర [illegible] గాదని [illegible]॥ ...శ్రీరా

ఈశనీవునిఖిలేంద్రియసాక్షివి - శ్రీశుఁడవీవిశ్వసృష్టిసంరక్షణ
నాశములొకటనుజేసినేయరయున్న. వాశిచేఁబోయిపోవనివాఁడవైవిక్రృతి
డాశిడాయనివాఁడవైశాశ్వతుఁడవె యా - కాశాదిభూతసంఘములకెల్లనవకాశమై
నీవుప్రకాశింతువిదిమాయ - పాశాబద్ధులకెఱుగవశముగాదనిలెరుగ॥ ... శ్రీరా॥౩
నీజఠరమునందనేకబ్రహ్మాండములీరోమాజఁబరమాణువులై యున్నవిప్పుడునీవు
రాజిల్లినాయుదరమునబుట్టుటకళ్ళ - భూజముముంగిటమొలచినట్లయ్యెనం
భాజాతుపతిధనపుత్రాదిసక్తనై - నేజెల్లసంసారనీరధిఁబడనెల్ల
శ్రీజానినీశరణుజెందితినామదిని - తేజరిల్లుచుసుస్థిరుఁడవుగవ్వుని॥ ... శ్రీరా॥౪
ఈయఖిలమునుమోహింపఁజేయునీదు - శ్రీయకునగువడజేయకను శేష
శాయియీరూపముసంహరింపఁగబోయి - కాయజజనకచక్రనిముద్దుపట్టపై
హాయిగానన్నలరజేయుమమితానందదాయివనినినుమదిని దలతు రఘునుతెల్ల
మాయురేయనుచువేమారునువినుతించి- శ్రీయుతమూర్తీ యాశేషాచలేశడా॥శ్రీర॥

౧౦. ముఖారి - ఆదితాళము.

పల్లవి. రామునిసకలగుణాబ్ధి - రామునినిఖిలరాక్షసవిరామునివర్ణింపవశమా
అనుపల్లవి. వేమాఱుకౌసల్యనీవే - మేమిగో[illegible]వదియెల్ల
శ్రీమీఱనుసఁగితిననుచు - ప్రేమచేజననిలోఁబలికిన॥ ... రాముని॥
మున్నుబ్రహ్మనన్నువేడు. కొన్నభూభారముదీర్ప
వన్నెమీరగనునేడు - నీగర్భమున
జెన్నలరఁబుట్టితిఁజూడు - రావణాసురుఁ
డన్నిటగర్వించినాఁడు. వానివధియించి
సన్నుతిగాంతునీరేడు - జగములలోన
మున్నలరదశరథుఁడునీవు- నన్నుదపమునమెప్పించి
కన్నారునీవదితివతఁడు - కశ్యపుఁడనికౌసల్యకుదెలపిన ... రాము॥౧
అనుచుఁదల్లితోఁబలికె - హరిముద్దుబాలుఁడైకలికి
తనమునవారినీలగాత్రుడై వికసితనవ్య - వనజదళవిశాలనేత్రుడైచక్రనివా
డనుచుసుతియించపాత్రుఁడై - కలనిల్లెనంత
మానకుఁజూడఁదరుణమిత్రుఁడై - విలసిల్లెనంత
ఘనుఁడైనతనయుఁడుగల్గె - ననివినిదశరథుడానంద
మునసుగురునితోఁడగూడి - చనుదెంచికన్గొనెనుశ్రీరఘు॥ ... రాము॥౨
సురులవానలపుడుగురిసె - వేడ్కజయదుందుభులుమొరసె
సురసుందరులెలమిఁబాడిరి - గంధర్వవరులు
సరసులైరాగములఁబాడిరి - మానసులదోష
చయములనిభయముఁవీడిరి - పౌరులానంద

కరుణ జూడగ మిగూడిరి - దశదిశలయందు
పరిమళమిళితములై తే - మ్మెరలు విసరె దివిని సురలు -
వరవిరూనారూఢులైరి శ్రీ - హరిహరయని ప్రముక్తిరార్హా॥ ... రామ॥ ౩

ఘననిభుఁడైన కొమరుని - గనెను కైకచంద్రబింబా
ననలను సుమిత్ర - గనె సుతులనిర్వురను
మునసిన సంతోష - మునను దశరథుఁడు సకల
ధనములవిప్రులదని . పెనువనిర్వహమున
మునియూ బాలురకుక్రమము - నను రామభరతలక్ష్మణశత్రుఘ్న
లను చు నామకరణము - లొనరించె భరతుం
డును శత్రుఘ్నుడు జోడైరి లక్ష్మణుండును సరిరామునకు దశరథ॥ ... రామ॥ ౪

వెలఁగి సౌమిత్రితోఁ గూడి - వెలుఁగుచుఁ దేనియలా లుకఁ
బలుకు సుతునిప్పుడు గాంచి భూషణజాల
ములతో డనలంకరించి కస్తూరి - తిలకము నుదుటనుంచి గళమున రత్న
కలితహారములు గీలించి ముద్దాడునప్పుడు
కలకలనవ్వుచుమద్ది . కాయలల్లాడ నందియలు
ఘలుఘల్లనుచు మ్రోయ - లలితగతులనటియించు శ్రీ॥ ... రామ ॥ ౫

చిన్నారి బొజ్జలోనన్న - గన్నవాఁడా నాపాలిటి
పెన్నిధానమా రారా ఓరి నా చిన్న
యన్న బూచి వచ్చె రావరు గెత్తవల - దన్నా తోనగలుగ మేవా పాటపాడుచు
నిన్నా లాలియచేరా , లాలబో సేను
మున్ను చేతనంటవద్దు - వెన్న పెట్టెననుచు చాలా
మన్నించి పలుకు కౌసల్యకు - మురులు రెట్టింపఁజేయు శ్రీ ... రామ ॥ ౬

ధరణి విభుఁడు భజించు . తల్లి కౌసల్యతనయుని
మురిపెముగ నిద్దుసుమజీర - వరయోగిహృదయాం
తరమునఁ దుఁగొల్వుమీఱ - వసియించు దేవుఁడు
చిరుతవాఁడై ముద్దుగార - వచ్చి సఖులఁజూచి
తరుణి తనదు కోర్కులు మీర కౌగిటనుంచి
కరుణించి భుజయింపమనిన - కనకము చేనందుకొని
తిరుగా వాటులాడ పరుగె - త్రిభువనమాయాబాలకుఁడౌ ... శ్రీరామ॥ ౭

వితతయశుఁడు దశరథభూ - విభుఁడంతట కొమారాస్విరుల
సుతులఁ దిలకించి యుపనయనములు . నతులముగ నొనరించి వసిష్ఠునొద్ద
శ్రుతులెల్ల జదివించి వేదాంగముల .గతులఁ దెలియ నేర్పరించి హౌమష్టి విద్యల
చతురులను గావించి హరిషించె వారు
సతతము గురుబంధుమిత్ర - జనులకెల్ల హితులై క్షేత్రో
న్నతులై పరగిరందు వా శ్రీ - యుతుఁడై సత్యవ్రతుఁడైన ... శ్రీరాముని॥ ౮

తల్లితండ్రులకుప్రియము - దశరథనృపునకు
విల్లునమ్ములు చేపట్టి - వేటలాడుచు
ఘుల్లముగాకడవినున్నట్టి - మృగములగుండెలు ఝల్లు
ఝల్లనఁ జుట్టిముట్టిపోనీక వానినెల్ల చంపట్టిపడగొట్టి సౌమిత్రిగూడి
బల్లిదుఁడై యన్నియయోధ్యా వల్లభునకు కానుక జేసి
సల్లలితుఁడై సకలజనుల - సవినయముగాఁ బాలించ ... శ్రీరాముని॥ ౯
శైలరాజకన్యకాయీ - చందమున మనుజావతార
లీలమైవర్తించె శౌరి - కనుగొనుమింద్ర
జాలికుఁడు చక్రధారి - సమస్తవేద
మూలమై విలసిల్లుదారి - యజ్ఞులు దెలియ
జాలరతఁడు నిర్వికారి - విమతసంహారి
శ్రీలచేఁ జెలువందు శేష - శైలశిఖరాగ్రవిహారి
శీలుఁడై సద్భక్తలోక - పాలుఁడై దనరు నిత్యాత్మ॥ ... ... శ్రీరా॥ ౧౦

౧౧. నాథనామక్రియ. ఆటతాళము.

పల్లవి॥ ఇందువదనా కనవె యీచరితము - నిందువదనా

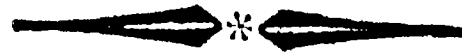
అనుపల్లవి॥ డెందము శ్రీమస్తు - కుందునిపాదార

విందములందా - నందింపఁజేసిరా॥

ధీరుఁడు విశ్వామిత్రుఁడు తానయోధ్యకు - శ్రీరాముని జూడవచ్చెను నృపుని
దార్ఢ్యుఁడై సంభ్రమము జొచ్చెను - ఎదురు
గా రాజువనిలోడితెచ్చె మునికి
చారుసింహాసనమిచ్చెను మహా
దారుఁడై పూజయొనర్చెను - కరము
లారూఢిగా దలజేర్చును స్వామి
మీరువచ్చుటకేమి - కావది దెల్పు
డీరాజ్యమైన మీ కిచ్చెదన నెనురా॥ ... ... ఇందు॥ ౧
కౌశికుఁడా పూజ్యకైకొని బల్కెభూ - మీశ మారీచసుబాహులు - నూం
సాశనులద్భుతదేహులు ఘోర
పైశాచిక ప్రేతవాహులు - కాల
పాశవిడంబిత బాహువులు - దివి
జేశాదిసురముని ద్రోహులు - యజ్ఞ
నాశకులధిక దుర్మోహులు - గా
డానివారలపాగర - డందసలక్ష్మణుని
బెని రాముని బంపు - మీ శుభమున నై॥ ... ... ఇందు॥ ౨

భూమీశుఁడేకాంతమున వసిష్ఠుతో బల్కె - నేమిసేయుదు నేమందును - ట్లు
రాముని నెడబాసియుందును - సుగుణ
ధాముని నెన్నడు గనుగొందును - గురు
స్వామి యెవ్విధి సుఖము జెందును - ఈవి
శ్వామిత్రునకిమెటులిందును - ఇతని
కేమి మనవి జేసుకొందును - నేను
యీమాట విననున్న - నిపుడె శాపమిచ్చు
నీమాని యనిన గురుఁ - డిట్లనియెన నెనురా॥ ... ... కేంద॥ 3
నరవరవినుమిది వరమరహస్యము - నరుఁడా శ్రీరఘురాముఁడు - ఘోర
దురితాంధకారవిరాముఁడు - హరి
పరమాత్ముఁడు కమలాకాముఁడు - భక్త
వరదుఁడు ప్రణతసుత్రాముఁడు - దిన
కరవంశజలనిధిసోముఁడు - మౌని
వరదేవతాసార్వభౌముఁడు - ఇతఁడు
పరమేష్ఠిచేతొల్లి - ప్రార్థితుఁడై భూమి
భరము మాన్పనీ - వరతనయుఁడాయెనసె॥ ... ... నిందు॥ ౫
రాజా నీపురస్వవబ్రిహ్మపుకౌసల్య . జేజేలకెల్లనుతల్లి - అదితి
నాజనుతరుణీమతల్లి - మీరు
శ్రీజానిభజియించితో... - చాలా
పూజింపనతఁడుల్లసిల్లి - సుతుఁడ
నై జనించెదమీకు నెల్లి - ననియె
వ్యాజకరుణారసముజల్లి - నేడు
రాజీవాక్షుఁడు రాముఁ - డైజూపట్టె శేషు
డేజామి లక్ష్మణు - డిదినిజము నెనురా॥ ... ... కేంద॥ ౫
వరశంఖచక్రముల్భరతశత్రుఘ్నులై - రతుదారహరియాజ్ఞచేత - సురు
చిరయోగమాయయె సీత - యనగ
మెరసి జనకవంశజాత - నై
పరగుచున్నది ధీసమేత - వినుత
సరసస్ద్గుణమణివ్రాత - యిది
పరమగోప్యము ల - క్ష్మణ నిరాముని మౌని
వరువెంట బంపుమని - బల్కె వసిష్ఠు॥ ... ... డిందు॥ ౬.
రామలక్ష్మణులను రాజు పిలువనంచి - ప్రేమతో గౌఁగిటనుంచెను - తనమ
హామహులనుతియించెను - తన
కేమహాభాగ్యమనియెంచెను - వి

శ్వామిత్రుఁడాలాపూజించెను - ఘన
శ్యాముని నతనికర్పించెను - శుభ
కామికనిదీవించెను - శ్రీ
రాములంతట ధను - ర్బాణతూణీరధరు
లై మించి మునివెంట - నతిమోదమునఁజని॥ ... — ... రిందు॥ ౨
లలినిబలాతిబలములను రెండువి - ద్యలు రామునకుమానియిచ్చెను - రాముఁ
డలరిగంగానదిని జొచ్చెను - ఆ
వలఁ ఘోరతాటకి - వచ్చెను - దాని
బోలియంపమునినెలవిచ్చెను - ఒక్క
ములికియురమ్మున గ్రుచ్చెను - దనుజ
విలవిలతన్నుక చచ్చెను - ఆ
వెలదియాబిడరూపు - విడియక్షసతియై
చెలగి రాముని బొగడి - శ్రీమీఱజనెను॥ ... ... రెందు॥ రా
కాగిట రామునిగదియించి జడదారి - వేగమె శిరముముద్దాడెను - అంత
బాగాయననికొనియాడెను - మహా
యోగిధ్యేయుఁడవనుచు వేడెను - హర్ష
సాగరమునలోలలాడెను - మహా
భాగుఁడు ముదమున గూడెను - వీత
రాగుఁడై భయమెల్ల వీడెను - నిగ
మాగమమంత్రరహస్యములను దెల్పె - నీగతిశేషగిరీశుఁడౌహరికిరా॥ ... రెందు॥



౧౨. సౌరాష్ట్రం - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వినవే సుగుణాన్వితా - గిరిరాజసుతా

అనుపల్లవి॥ మునియుతులై రా - ములు రామాశ్రమ
మునను నాడు నిలిచి వేడుక - ఘనులు సిద్ధాశ్రమగతులై రచ్చట
మునులా రాఘవు - లనుబూజించిరి॥ ... ... వినవే॥

శ్రీరఘురాముని చేననుజ్ఞఁగొని - సౌరయశుఁడు విశ్వామిత్రుఁడు క్రతు
వారంభించె మహాజనవృతుఁడై - సారెకు మారీచసుబాహులసృ
గ్ధారలు గురిసిరహో ధీరుఁడు - దాశరథి మహోద్ధతుఁడై
మారీచుననిల - మార్గణమున
వారిధిలోఁబడ - వైచి సుబాహుని
దారితుఁ జేసెను - దహనాస్త్రమునను ... ... వినవే॥ ౧
మునిశితబాణము - లన సౌమిత్రి తత - దనుచరులను జం - పెను బుష్పలజడి - యొన
రీసురలుగురి . యించిరి సంప్రీమ - మానసగుగునికసుతు - దినకులతిలకుని - తనతోడ

నిడికొని - నెనరుసంగొనిట - సునిచి లక్ష్మణుని . మునుమిడికొని యాడిఫలములు
అనఘులకును సఖో - జనములానర్చెను
దినములు మూడిటు - జనెను సరసముగ ... ... వినవె ॥ ౨
మునిపతి శ్రీరా - మునితోఁ బలికెను జనకుని యాగము గనుఁగొనఁ జనిమిడ
గనుపుగ మీరువ - చ్చివతుభమానననిసతుఁ డగుచునను జూసిగూడితపో
ధను వెంటముదముతోఁ - జనిచని యెదుటను
వనమొకటి ఫలకుసుమనస్తరులతాలంకృతమై
జనవిరహితమై గనుపట్టిన దీవన మేమనరా మునితో మునబల్కె ... వినవె ॥ ౩
గౌతముఁడను ముని గలఁడు లోకవిఖ్యాతుఁ డాతని కహల్యయను సతిని
ధాత యొసఁగుతా దంపతులిచ్చట బ్రీతినుండ నింద్రుఁడు సుకనాడా
గౌతమవేషమున నాతి నెనసెను నాతరిస్నాతుఁడై
గౌతమముని వచ్చి భక్తి
భీతిజేతు నాలో. బొంకకుమనఁబుడు - హూతుఁడ దుర్మతి
నైతిఁగాభుమనెను ॥ ... ... వినవె ॥ ౪
శాపమొసంగెను సహస్రభగుఁడ వై పొమ్మని వృత్రారి నహల్యను-
కోపమున శిలా రూపముగమ్మని నేపరజంతుర - హితముగఁ జేసెను
యీవనమాపాని బాపురె యన్నదు నీపై రఘుపతి శ్రీపాదము వెట్టునాటికి
శాపము చెదునని - జనెసతీమణికి
యీవనయాని బాపురెయన్నదు - నీపై రఘుపతి శ్రీపాదము పెట్టునాటికి
శాపము చెదునని - జనెసతీమణికి
పాపము బావవెవరమపురుషాయనెను ॥ వినవె ॥ ౫
రామునికరము కరమ్మునఁ బట్టిను - హోముని యవ్వడ - నహల్యను జూపిన - భామపైని
దన పాదము సుంచిమ హామతియగుకున హల్యతనరఃగనీ - రాముఁడుతా
మ్రొక్కె - రామామణి యుస - లక్ష్మణుని ధనుర్బాణధరుని కనకాంబరుని
శ్రీమన్మందస్మితవదనుని శ్రీరాముని కేపాత్రి భామునిఁ జూచెను ॥ ... వినవె ॥ ౬



౧౩. బిలహరి - ఆటతాళము.

పల్లవి. శరణు శరణని రామచంద్రుని యహల్య సన్నుతించెను వినవె

అనుపల్లవి. పరమపురుషుఁ డనుచు గౌతమవాక్య
సరసిజము దిలో నెన్నుచు శౌంకి మ్రొక్కె
యటుడారసర్ఘ్యపాద్యములిచ్చి హామణి
స్ఫురితానందయై మించి - పులకించి నీ
చరణనీరజపరాగమున నసు - దురితమెల్లను దొలగెన హాహా
గతిమితో సుకృతార్థనైతిజ - గత్పవిత్రకరములా విభో హరి ॥
యెవిభుపాదరా - జీవరేణువుంచేఁ బావనమైనది - భాగీరథీమహా
దేని బ్రహ్మాదులు - రావణసేవహాను భావుంఁడుగావించె సేవరతు వర రజము

వేవేలవిధముల వెదకఁబడుశ్రుతుల
చేతనజభవుఁడవని శ్రీనాభిపద్మమం
దావిర్భవించెన వ్యయుఁడైనపురవైరి
యవిశ్వగురుదాను - మేప్రోద్భవజయంచు
నేవీతపరుపాద - మీభవనజాలములనెల్ల నాక్రమించెను
శ్రీవనితామణికి నెవ్వనియురము - చెలఁగివిహరింపననికి వట్టిల్యానే॥
పేర్లనిపదమునం - దితరాజయోగి హృద్ధ్యేయమైతనరారి చెలువుమీఱు
నావిభుండాపరమాఁదాగురు దాపరుఁడా దేవుఁడివెనగు
బ్రోవుటకు ప్రత్యక్షమయ్యెన - యావిచిత్రమటంచు నెంచుచు॥ శరణు॥ ౧

శ్రీరఘువీరనీ లీలలత్యద్భుతము ఏకీతరముగా దవితెలియమతొల్యవ
తారకునసుజగ త్రయమునూయామోహ
పారవశ్యమునుంద - భ్రమియించితివిసర్వ
తారుఁడనీవుచలనారహితుఁడవుం తారచలనాదులుగలవారివలెనుందు
దారయపూర్ణుడఁ వానందమయుఁడవ మూర్తుఁడవతిమాయి
కుఁడవుసంవిస్మయోదారవిశుద్ధమాత్మ ప్రహ్లాఖండబో
ధాస్వరూపుఁడవజుఁడవు
పాదమూర్ధ్నస్యదశీవేభూతములకా తారభూతమునీ వేయూజగమునీవే
సాంచెదుజగదా-శ్రయుఁడవీవెకర్త - కారణకావ్యము-లునీవిలాసములు
ప్రోరికన్గొనఁగనేరకతను - ధారివందురుగానినిన్ను
దారితాఖిలకలుషమగుపర తత్వమనఖలులచేనిగునా॥ ... శరణు॥ ౨

జలజలోచనరి వలఘుమాయాగుణ ములచేబంధితుఁడనై
విలసిల్లిజగదుదయ- విలయములకుబ్రహ్మవిష్ణ్వీశ్వరనామ
ములఁబూనియున్నాఁడ తెలియఁగనూకఁడవె
వలనుమీఱఁగాను - వాచ్యవాచ్యక భేదవిగతముజగన్మయుఁడవై
యలరుచుందువునీవ
స్ఫురితతేజుఁడవోం - కారవాచ్యుఁడవు వా - స్ఫురితగోవరుఁడ
వుగూఢవర్తనుఁడవు
భళిభళిశ్రీరామ - భద్రగుణోన్నిద్ర భద్రనాంగణరుద్ర
కలితకౌస్తుభహా రశ్రీశహా
చలితభరవిహార మోహనాకార చెలిసిరుంచలుని
శ్వలమాగఁజ్ఞానమాంగముదెలియనెంతటివాఁడనునీదానను
కలుగజేయుమునాకునీపద . నలినభక్తినిరంతరమ్ముగఁ
చెలఁగివందనశతములొనరిం - చెదనుదాశరథీదయానిధీ॥ శరణు॥ ౩



౧౪. బేగడ - ఆదితాళము.

పల్లవి - వినీలవేణివినుతదగుణశ్రేణి - వినవే శార్వాణి

అనుపల్లవి. ఘనాఘనాంగుఁడౌ రాముని చేననుజ్ఞఁగొని
గౌతమముని యొద్దికి జనెనహల్య
మునీంద్రుఁడా రాఘవుని జూచి బలికె
ఘనంబుగను మిథిలాపురంబునను
క్రతువరంబు మాహేశ్వర చాపము.
కనుంగొని యనంతరంబ యయోధ్యకు
జనేవనట విన్రముడయ్యెను హరి ... ... వినీల॥

గంగదభంగతరంగఁగను - ప్పొంగుచు దాటి విదేహరాజపురి
చెంగట రాగ నెఱింగి జనకుఁడు చె - లంగుచు నెదురుగను
రంగుగ జని గాధేయునకును సా - ష్టాంగ మెరిగి పూజించి దిశలు వెలు
గంగఁ జేయు చంద్రసూర్యులో సురపుంగవులగు నర నారాయణులో
శృంగారకళలను బంగారు తళుకుల
సంగాను దగిన వీర లెవ్వారె
లుంగవలయునన . దశరథాత్మజులు
మంగళకరులీ రామలక్ష్మణులు - మహాభుజుల్ గనులని ముని దెల్పెను ... వినీల॥౧

భృగుమత్క్రతుసంరక్షణమున - క్రైవీరల నేఁడో జెతెచ్చునెడ
పావనుఁడీ రామభద్రుఁడొకశరమునఁ - బావనేసెఁదాటకను
భావరమదీయయాగవిఘాతకు - లైనరలును బాహుప్రముఖనిశిచ
రావళి ద్రుంచియు మారీచు జలధి - లో వైచెఁబదాంబుజరజమునను
యావీరుడహల్యను వెవేగ బవిత్రను
గాచించి నేఁడు నీగృహంబున - గరకంతుని న్గనుఁగొనవచ్చెను
నాపుడు నగరికిఁదోడ్కొనిజనియా - నరేంద్రుఁడా రాముని బూజించెను॥ వినీల॥౨

అంతట జనకుఁడు - మంత్రులఁ బిలిచి పు - రాంతకవిలు దుమ్మనిన భటులన
త్యంతబలులైదువేల బంపినఁ - బంతముమీరజని
సంతతము మణిశస్త్రములచే నెంతయు బూషితమై ఘనాంశత
కాంతమైన విలు దెచ్చిన ధరణీ - కాంతుఁడు కౌశికుఁ గనుఁగొని యా
వింతా నృపవరు - లంతా జూడగ
పవితోషి మునరఘూ న్వహించి - చాప మెక్కిడినఁ జాలు ననసీతా
కాంత నిత్తునన విని శ్రీరాముని - కనుంగొనె న్మనిదరహాసమునను ... వినీల॥3

శ్రీరాముఁడు వామకరంబున వి - ల్లారూఢిగ గొని యెక్కిడి సపతు
చేరి చూడ దక్షిణకరమున నరు - దారగిచినపుడె
సారము శాడి [illegible] శమును [illegible] - వైరి [illegible] తో గూడద

దారవముదిశల్నిండెదివిమా- నారూఢులగుచుఁగ్రుసుగొనుదేవతు
లారాముని- శ్రీమీరా- బాగడిరి
తోరంబుగా బ్రసూనరవము- దుందుభిధ్వనుల్స్ఫురవనితావన
చారునాట్యములుచెలగ రాఘవుని- జనేశుడర్మిలిగాంగిటనుంచెను॥ ... ఽసీల॥ ౪

ఫుల్లాంబుజపత్రాక్షుఁడు రాముడు- విల్లువిఱచుటలువినియంతఃపుర
పల్లవాధరులుమనసీతకుశ్రీ- వల్లభుడనదగిన
వల్లభుఁడిదెవచ్చెనుచల్లనివా- డెల్లజగములనునేలఁజాలువా
డల్లమరునైనజక్కదనమున- నుల్లసంబులాడునటెయమ్మ
జెల్లా-రాముని-వల్లా కోరిక
తెల్లాఫలించువంశపావను-డీమహాత్ముఁడంచనిపలికిసరస
సల్లాపమువాడుసీతకుమణి- సరుల్సరుల్ హారుపుగఁగైచేసిరి॥ ... ఽసీల॥ ౫

పట్టుచీరెఁగట్టిఁగట్టిరవికెచను- కట్టుదిట్టముగగట్టికృగమదమౌ
బొట్టునుదుటనునిచికనులకాటుక- బెట్టికురులుదువ్వి
చట్టముగాగీలుముడిపై చిమరికె- మట్టుమీఱ వేడుకచేసరములు
జట్టిస్వర్ణభూషణములుమేనను- దట్టముగాఁబూనియొక్కచెలికేల్
బట్టి-జనకుని-పట్టి-శారికి
పట్టంపురాణినాడునెనని- బాళితోడఁగుందనపుబొమ్మవలె
నెట్టనరాజమరాళకరిగతుల- నెరానిరాకరింపుచునడిచెను॥ ... ఽసీల॥ ౬

తాటంకద్యుతిదిక్కులనెల్లను- దీటుకొనఁగఁబాపటబొట్టునుసరి
సాటిలేనిచంద్రసూర్యులనుసల- లాటముననుమెఱయ
తేటముత్యపుసరులుపతకములు- మేటిచిలుకతాళితోడఁబెనఁగొన
మాటికినఁదెలుఘల్లనిమ్రోయఁగ-దీటులేనిపైఖరిసీతావ
ధూటి-గుణముల-పేటి-హారకె
రీటాదివహుపణాద్వులశేషగి- రీశరామభూవిభునిచేరిమణి
హాటకమయమాలికగళమునిడి- హరికవరించితిననిచనెముదమున॥ ... ఽసీల॥ ౭

౧౫. కాపి - జంపెతాళము.

పల్లవి॥ వినుహైమవతీఘునాథునసుందరాకృతీ- వినుతధృతీకరణామతీ
అనుపల్లవి॥ తనమంత్రులనుబనిచె- దశరథునితోడితె
మ్మనిజనకనృపతివే-గాబాగా॥ ... ... విను॥
ఆరూఢిదినసుత్ర- యమునవార- లయోధ్యఁజేరిదశరథునిగాంచి
ధీమతులైమ్రొక్కి- బహుదివ్యవస్తువులనరు-దారగాఁన్కయుంచి
శ్రీరామునకుజయ-శ్రీరమారామునకు-సీతనునిశ్చయించి- నేడుశ్రీ
మిరమిమునిలువనం-పెనుజనకు డనసంభా్రి-మించెవేడుకదలించిమించి॥ విను॥

జనవిభుఁడు శ్రీరామ-చంద్రునకుఁ గళ్యాణ-మని చాటనానతిచ్చి -
జనకమంత్రులకును-త్సాహనవరత్నభూ-షణముకూలములునిచ్చి
తనగురుండవగు వసి-ష్ఠుని సుమంత్రుని గని రా-ముని పెండ్లివార్త దెచ్చి-తగుగదా
జనకవిభుబాంధవ్య-మని నకడు లెస్సయని-రనువుగా ముదము హెచ్చి మెచ్చి॥ విను॥ ౨
మరునాడు గురుహితస-మస్తజనులెల్ల వే-మఱు బలసి కొలువగాను
అరుదైన యాణిము-త్యములగొడుగులనిడ-నధికవైభవముతోను
భరతశత్రుఘ్నులిరు-వురు గజారూఢులై- యిరుగడలఁ జేరి రాను-రథమెక్కి
నరవరుఁడు మిథిలాన-గరమునకుఁ జనె నెలమి- నాలుపెనములలోను-తాను॥ విను॥ ౩
హితమతిని దశరథున- కెదురుగాఁ జని పురో-హితన హితుఁడై జనకుఁడు
చతురుఁడై పూజింప-సరసులై రామ-లక్ష్మణులు తమతండ్రికప్పుడు
అతిభక్తిఁ బ్రణమిల్ల-నాలింగనము నర్చి- నానందమున నున్నపుడు తతమహో
న్నత జనకరాజసద-నమున సుత కౌశికా- న్వితుఁడై వసించె నతఁడు-జనహితుఁడు॥ విను॥ ౪
తనయాగకర్మమం-తయు దీర్చి జనకుఁడంత- తానణదుతోడ ననెను
దనరు కాస్యపుర-మున మదనుజుఁడు కుశ- ధ్వజుఁడుండు మోదమునను
మొనసి పిలువనంపుమన విని యట్లు సేయ- జయ్యన వచ్చి యతఁడన్నను పొడగాంచి తనకుమారి
కలు తా-నును మ్రొక్క-వర్థిల్లు-మనుచు దీవెనలు గొనెను- మనెను॥ ... విను॥ ౫
లలి నిజ జనకుఁడు పురమ-లంకరింపుమనఁ దో-రణచయమెల్లా సితంబు
అలఘు సౌధ ధ్వజో-జ్జ్వల ముగోపుర వితా-నావళి రాజితంబు
ఫలభాతన మ్రరం-భాస్తంభ శోభిత ప్రతిగృహ ప్రాంగణంబు-కర్పూర
కలితాంబుపూరగం- ధిలరాజమార్గము- కై జేసి రా పురంబు-డంబు॥ విను॥ ౬
క్రమముతో నంతఃపు రమలంకరించి- గారుకుంభములనుంచి
సమమైన పచ్చరాజిగలపై నిలిపి సీ-లములబో దెలుఘట్టించి
రమణీయముగను విగ-డముల దూలములు వ-జ్రములగోణి గెలురచించి చతుర్ద్వా
రములు గొమరొప్పఁ గల్యాణవేదిక గట్టి- రమరికను సంతసించి- మేలెంచె॥ విను॥ ౭
ఎలమి సీతాదికాం తలకు నలుగులు బెట్టి- తలలంటి జలకమార్చి
జిలుగులను దడియొత్తి- చెలఁగి సరిగంచుచీ- రెలుగట్టి కురులు గూర్చి
వలనొప్ప గొప్ప కొ-ప్పులు బెట్టి చందనం- బలది తిలకములు దీర్చి
రవికలను పొరయుచను-కటు పెనల-వరచకై జేయనలరిర సముగ జేర్చి-మది చేర్చి॥ విను॥ ౮
పరగ కేకయపతికుమారుఁడు యుధాజిత్తు- వచ్చె నచ్చటికినంతా
వరుస దశరథుఁడున ల్వురు సుతుల భూషణా-వళులఁ గైజేసి చెంతా
శిరులనందానుఁడు-తరిజనకుఁ డానంద-భరితుఁడై భద్రదంతావళములను
గరిమమున బనుపరా-ఘవులెక్కి రాజమా-ర్గమునఁ జూపట్టిరెంతా-వింతా॥ విను॥ ౯
పొదలుచును గౌసల్య మొదలౌ సతులు గొల్వ-భూపతులు జేరి కొలువ
విదిత మాగధవంది బృందములు గొలువ నట- విటగాయకులును గొలువ

సదయులువసిష్ఠవిశ్వామిత్రులాశీర్వ- చనములొసఁగుచునుగొలువ-కళ్యాణ
సదనమునకరిగె శేషగిరీశుఁడగురామ- చంద్రుఁడెదముదనుమొలువ-చెలువ॥ విను॥ ౧౦

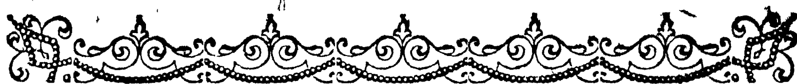
౧౬. కళ్యాణి - అటతాళము.

కల్యాణమువినవే-నేడుసీతా-కల్యాణమువినవే
కల్యాణమయమైన- కల్యాణనిలయమున
కల్యాణప్రదుఁడౌయ- హల్యావరదుని-కల్యా-
వేదనాదములువేణుదక్కవళవీ-ణాదుందుభిడిండి-మాదిమహావాద్య
నాదములుపుణ్యాంగనాబృందశుభగాన
నాదములుఁజెలఁగజనకుఁడెదుర్కొనిదశర
థాదిభూపతులకు హాసనమునిచి యా
మీఁదసపురోహితుఁడై దేవముఖ్యహోమ
వేదిఁబ్రతిష్ఠించి వివిధమంత్రములచే
వేదోక్తహోమవిధులొనరించి సీతాదికన్యలధన్యులనల్వురను
సమ్మోదమునరావించి మురియుచుశుభజాలా
పాదకమగుమధుపర్కమిచ్చి వేడ్క
బ్రోదిజేసినృపుడు పూజించెరాముల॥ ... ... కల్యా॥ ౧
శ్రీమీరజనకుఁడు శృంగారవతియైనసా
దామినీలతమార్కొఁదనరెడుసీతా
కోమలితెఱమఱుగునునుంచిచాలగా
రామునరామాభిరాముఁడైనశ్రీ
రామచంద్రునిపాద రాజీవములుగడి
నేమమునతజ్జలము సిరమునధరియించి
నేమముతో సీత నిఖిలలోకమాత
గామితసిద్ధసంకల్పపూర్వకము
భూమీశుఁడుధారవోయినగ్నిసాక్షి
గామానవతనిరాఘవుఁడుచేకొనెదేవ
తామందారసుమ ధారలుగురిసెభ
ద్రామితగుణులై యలరువధూవరులపై॥ ... ... కల్యా॥ ౨
అంతఁదెరదీయ నతివమోముజూచి సంతసించెనురామ చం
ద్రుఁడుకన్గవతారకాంతుగనుంగొనియలరు కలువలపొల్కునా
ఱుంపిచూపులుదనరె హృదయేశుపదయుగళి
సొంతయుదామరల నెనయుతేఁటులనఁగా
కాంతామణినిపాణి గ్రహణమొనరఁజేసి

స్వామి నేనుమించి హైహయ వంశజులను ద్రుంచి-శాంతుఁ
డైముదముదలంచి-చెలఁగెద- నీమహామహిమనుంచి-ఖగ
గామినీబలంబునీవుగొంటిని- గాననేనుధన్యతముఁడనైతిని
నీమహనీయదరిశనముగలిగెఁ బితామహాదులకగోచరుఁడవు శ్రీ
రామామనోహరుఁడవగురఘు-రామా ప్రకృతికంటెపరుఁడవు
కామాద్యరివర్గదూరుఁడవ హే-మాధవ భవరహితుఁడవు
కామకర్మగుణవర్జితుఁడవునుదకమునఫేనజాలములుననలమున
ధూమమటులనటులనెయఖిలమును- నీమాయచేఁగల్పితంబనె॥ ... చేరి॥ ౩
ఎంతదాకనరుఁడు-నీపద- హితులపొత్తుజొరఁడు-నినువా
డంతదాకకరుఁడు-వలెనుభ-వాబ్ధిదిరుగుపామరుఁడు- ఏ
కాంతుఁడైసుజనసంగతివలనను-గనినభక్తిచేతనెప్పుడునిన్నున
నంతునాశ్రయించినప్పుడు మాయను నంతమజితుఁడును స్వప్రకాశుఁడును
శాంతాత్ముఁడునైనసద్గురుఁ-డంతవానికగపడునుసుని
తాంతానందమతః చేగని-చింతలతలనెల్లఁద్రుంచిని
రంతరాత్మసుఖముఁబెందునీపద- రాజీవయుగభక్తిలేనినరు
లంతమొందజ్ఞానముక్తిసుఖముల-నందవశముగాకచెడుమరనె॥ చేరి॥ ౪
ఈశశరణుశరణు- దురితవి-నాశశరణుశరణు-సుజన
క్లేశహరణశరణూ-జయజయ-శ్రీరామశరణుశరణు నేఁ
జేసినట్టిపుణ్యమెల్లనీమమ-హాశుగమునకొసఁగినాఁడననువయు
జేసిబ్రోవుమనఁబరశురామునకు-సీతావిభుఁడుప్రసన్నుఁడైఁపలికె
వాసినీమనంబునను దల- పోసివరముఁగోరుమననుకృప
జేసినాననిభృగుకులుఁడు-భాసిల్లుచునీమపదరజో
లేశమునకుయేవరంబుసమమఖి- లేకభక్తినిమ్మనఁగృతార్థునిగఁ
జేసిపనుపఁజనియెజామదగ్ని జేచ్ఛందపుజరింపనులిఁచుచుఁజనె॥ చేరి॥ ౫
ప్రీతుఁడయ్యెఁజాలా-దశరథప్రభుఁడంతటలీలా-గుణముల
చేతనలరిశీలా-తగపురిజేరిచక్రియావేళ-భూ
జాతననసీతనరెననుజులునునిజ-సతులరతులనేవిరతులవిభవస
మేతుఁడుజగత్ప్రభుఁడుఁబ్రథితగుణ- జాతుఁడవ్యయానందమూర్తి సం
గీతానంతకీర్తితసుగుణ-భూతాద్యఖిలసాక్షిమాయా
జాతాఖిలకలుషహరుఁడుసా-కేతాధిపుఁడైయుండెహరిద
యాతిశయతనిదియుఁజెప్పెనుబ్ర-హ్మణ్యకవిశేషగిరీశుపేరవి
ఖ్యాతిమీఱనధ్యాత్మరామాయ-ణాఖ్యానమునబాలకాండమేది॥ చేరి॥ ౬

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు-బాలకాండము-సంపూర్ణము.





శ్రీరస్తు.

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు.

అయోధ్యాకాండము.

కర్ణాటకసారంగ - ఆటతాళము.

పల్లవి॥ శ్రీసద్గుణాన్వితా-స్థితాద్రిసుతవినవె- కౌశేయ
వాసుని శేషాచలవాసునిచరిత్రము

అనుపల్లవి॥ భాసిల్లునంతఃపుర- వరమునందుమణిసిం
హాసనస్థితుఁడైమునిసుతుఁడైమహో
ల్లాసుఁడైదరహాసుఁడై-శ్రీవాసుఁడైశ్రితదాసుఁడయిసీ
తాసహితుఁడగు-రామునిఁగను-తలపూనిసురమౌనివచ్చెను॥ శ్రీస॥ ౧

శరదిందుచంద్రికా-సదృశమౌతనుద్యుతుల
మెరయుచువచ్చువాని నారదుగా
నెరిగిసీతాజానకిదేవీయుతుఁడయి
పారపారమింతలేని భక్తిచేమ్రొక్కి-
పరగఁబూజించినమౌని నీవరినసం
స్మరణచేవిషయాసక్తచిత్తులమైసం
సారచింతమాటికిగలుగుమముబోటికి
దొరకదిదిదుర్లభమునినుగని పరమపావనుఁడనైతినిభా
స్కరుఁడురాఁదనుమడఁగుక్రియన-జ్ఞానమడఁగుననమునిపల్కెను॥ ... శ్రీస॥ ౨

శ్రీరామభద్రమయజే-సెదవోననులోకానుసారవాక్యములచేనుసం
సారిననుటిదియరయసత్యమేను- జగదాదియామా
యారమణిగృహిణిగాను-జేయుటనునీసుతు
లైరిబ్రహ్మాదులెల్లనుత్రిజగన్మహాసం
సారివీవుహరివిజనకజాలక్ష్మీపుర- వైరివీవుసితహిమశైలజాత
హరిజభవుఁడవీవుధరణిజ-వాణిరవివీవుప్రభజానకి
యామాఢిస్త్రీపురుషవాచ్యములన్నిసీతయునీయనియెను॥ శ్రీస॥ 3

స్వామీనీఛాయియ-వ్యాకృతమనబడునది
యేమూలప్రకృతినా నమహత్తత్వ
మామమహత్తత్వా- నలింగశరీర
మైవరియదిసకలమైన-తనువులఁజేసెన
హంకార-బుద్ధిప్రా-ణజ్ఞానకర్మేంద్రియ
సామదాయకములింగ-శరీరమనఁబడునదె

జన్మకర్మకామూలము ఇంద్రజాలము - అమహాత్మ యేజీవ- సంజ్ఞననాద్యవిద్యోపాధినొందిన
దైవిమంచెస్థూలాదిదేహ-త్రయమెజీవోపాధియనియును॥ శ్రీస॥ ౮
స్థూలసూక్ష్మకార-కాలజాగ్రత్స్వప్న
సుషుప్త్యవస్థలుమూడునగల్గెనీసంసృతి
లీలచేనైనయువాడుజీవుడెపరమాత్మ త్రి
కాలసాక్షియీ లేడులోకములకాది
మూలమదినీవేచూడుమాయాభువన
జాలములునీయందె- జననస్థితిలయమ్ములై
జరుగుచున్నవిరా-మారాక్షసవిరామా
వ్యాళమనత్రాడునగనిబెదరిన-పోలికనుదనుజీవుడనుకొను
బాలుడుఘనుడాత్మతానని భయరహితుడయియలరుననియెను॥ ... శ్రీస॥ ౯
ఏనీతేజమునసీయఖిలములువెలుగునిదిపుణ్యశ్లోకయంబాకన
జ్ఞానముతెగిపోకయుండునందాక దీనుడగుజనుడునీకారుణ్యమునవి
జ్ఞానానందమొదవిననరులుడొనదినీపా
దారవిందభక్తినిగలిగెదేవముక్తిని
దానమగురామనీదాసుల దాసుడనుకరుణననుబ్రోవుము
నీనాభికమలజుడుమాతండ్రియటుగాననేబాత్రుడనా॥ శ్రీస॥ ౧౦
అనిబాలాప్రణతుడె-యానందబాష్పములు
కనులజడిగొనజడదారి- రఘువంశతిలకుని
వినుతించిబలికెజేరి- రావణచధాధనము
జనియించినావుశౌరి దశరథుడునిన్ను
దనవిభునిజేయగోరి- యున్నాడటుల
యినరావణుడుజచ్చుటిటులతనిజంపుడు-నని ప్రతిజ్ఞజేసి-నావుమునుడాసి
వినుముభూభారహరణమునకు- మొనయుమిదివనజభవువాక్యము
లనినడిలునగవుమొగమునజగి- దెనగొనగననియె శ్రీరాముడు॥ శ్రీస॥ ౧౧
ఓనునారదనేనెఱు గనిదేమియునులేదు
మునుప్రతినినాచే-తనెటుజేయబడెనటు
లనేజేతుసకలభూతముల-సుఖాసుఖములు
ఘనకాలసంజా-తములుప్రారబ్ధ
ములగునవిభువననే-తనైతగులకనేనే
నెనసీవినొందితు నిదిరేపుదండకాటవికేగి
మునివేషముదాల్చిసంతోషముననుజతుదశవత్సరములందును
సీతయనునెపముననురావణునిసపలముగజంపుదుననవినిదేవగతిజనెమునీంద్రుడు॥ శ్రీస॥ ౧౨

౧. పూరికల్యాణి - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వినవే శుకవాణీ మాణిమాణిక్య-వీణావాదనపటుపాణి

అనుపల్లవి॥ మనువంశ్యుఁడు దశరథుఁడంతట- మంతనమున వసియించిన వశిష్ఠుని

ఘనముగ రావించి మన్నించి- వినుమని బలికె మహాత్మ సకలజను
లును మాటికి వేగ డెదరు శ్రీరాముని- ఘనగుణాభిరాముని యువరాజునుగా
నొనర్పవలెనిప్పుడె భరతుఁ- డనుజుని గూడి చనెను మామను గను
గొనశుభదీక్షను నుపరాముని రయముగ నను॥ ... ... వినవే॥

వరమానిదశరథుని వీడ్కొని రఘు- వరునగరికి వే-గరాగా శ్రీ
హరి యెదుర్కొని బాగా- వసిష్ఠుని పరగ సత్కృతు గాగా జేసి సీతా
తరుణి హేమకలశో- దకములలో సంగగ
గురుని యడుగులు గడి- గి శిరమున సద్వారి
ధరియించి నేమపడి- గి పూజించి నీ
చరణనీరధారణ- మున గృతార్థుఁడనై
మెరసితి ననుదా- శరథి పలుకు విని
చిరునగవు వొలుకఁగఁ బలికె ముని నీ
చరణజలము హరుఁడు శిరమునం దిడి- పరమపురుషుఁడాయె మాతండ్రి
నలువయు నీపదాంబుజములను సుఖియయ్యెనసెను॥ ... ... వినవే॥ ౧

ఇటులనఁదగు నే లోకగురుఁడవు వి- శ్వేశుఁడవని యురమాపతివని యు సము
త్కటయశుఁడవనియుఁ బర- మాత్ముఁడవనియు నిన్ను
కుటిలులకెఱుఁగవశ- మా భక్తపాలన
చటులుఁడవై భూభా- రము మాన్ప రావణుని
జంపకమదినెం- చి పట్టి శిపని
దిటవుగ నిశ్చయించినాను నేను- అటులైన బహుగోప్యము జేసె విని
పెటుల మాయచే- సర్వము జేయుదు
నటుల నేగురుఁడ శిష్యుఁడనే- వనుచు నటువసల్పి స్వామి జగ
న్నటన సూత్రధారి యఖిలభూతాం
తర్యామియు- నకెవలయు వనును దపసి॥ ... ... వినవే॥ ౨

నీవు శుద్ధస- త్త్వమయమైన మేను
నెరిఁబూని ఘనవియం- బు మాయా సను
భావమునఁ బెంపు మం- దునకట రాజ
సేనచే గానిదె- మహాకోహిత్స్య
జీవనమతిన- దనమని దెలిసియు
నీవు రఘువంశము- నజనించుటమని
భావించి సంతసమున నీకు గురుఁడనై

ఒకరతమేమనితండ్రియాజ్ఞ నిడ- విరోధోత్సైజెడగిప్రజనులుపొగల
సకటువగివకుఁడనుచువారంతో- ననియేవామ్మ
దేవుఁడమ్మనీంద్రుఁడు॥ ... ... చరణ॥

ఈరాముఁడు నారాయణదేవుఁడు- ఈతఁడవ్యయుఁడు మహానుభావుఁడు
శౌరియోగమాయ సీతయయ్యెను- కోరి శేషుఁడే లక్ష్మణుఁడైయలరెజను
లారా బ్రహ్మవిష్ణురుద్రా- కారమైబాని గుణత్రి
మీరజగదుదయస్థితిసంహారములు జేయుఘనుఁడుహరి
యీరాముఁడు మత్స్యకూర్మసూకర- నారసింహవామనభృగుజరామశ
రీరములు దాల్చియిప్పుడుదశరథకు- మారుఁడయ్యెఖలులజంప్రటుకునని॥ చరణ॥ ౧

రావణాదిదుర్జనులపదార్థము- రాముఁడుద్భవిల్లుటయీయర్థము
దేవముని దెలిసిపలుకనతనితోఁ- దెల్పరేపువని కేగెదననియతఁడుధర
ణీవల్లభుఁడు నైకహారి నట- వివాసముకనుపతేదితఁ
డేవారలనిటునియమించెను- దైవాధీనము సర్వజగము
గావున మీరింపకైయడలకుఁ- డీవనజోదరుహృదయపద్మమున
భావించినఁజింతలెడలుననిముని- పలుకఁబౌరులలరినుతించి॥ ... చరణ॥ ౨

అమీఁదటరాముఁడు కైకనగరి- కరిగియడవికేగిమాకుమగ్గురికి
భూపతిమాజ్ఞగొనుమనకైక- దీమసముననిచ్చెవారచీరెలు-అవి
సౌమిత్రియురాముఁడుగట్టిరి- భూమిసుత చేగాకున్నను
స్వామిజనకజకట్టిజట్టెను- ఏమియనలేకనృపభార్య
లీమానవతికిచీరెతగదని- యేద్వగవశిష్ఠుఁడదరిపడికైక
నీమదిచెడ సీతకిదియొసఁగదగు- నేయనిదుకూలములవనిజకొసఁగె॥ చరణ॥ ౩

రాజుసుమంత్రునిచేఁగుమారులకు- రథముదెప్పించనప్పుడు జనకునకు
శ్రీజానిసలక్ష్మణుఁడై మ్రొక్కెను- సీతయుందటికిమ్రొక్కియరదమెక్కె- హరి
జేజేలలరగ లేరెక్కెను- జేజేయనిప్రజలువాగడనహిం
తా జేయుఁడఖిలసాధనములు- తాఁజేకొనిసుమిత్రకొమరుఁడు
రాజిలురథమెక్కెను సుమంత్రుఁడురథ- రథ్యములనడుపనిలుమనిదశరథ
రాజువిలపింపఁదరమినడచిజన- రాజితోఁడఁదమసదాఁకెరాముఁడు॥ చరణ॥ ౪

పుడమిజేఁడవనిపైఁబడిప్రుర- పురఁబొక్కిపౌరలియేడ్వభృత్యులధిప్రని
యడరికౌసల్యనగరికిగొనిచని- రాయువతివిభునిబోధింపుచునుండెన
క్కడరాముఁడునిల్చిజనులనిటు- విడరాదనిప్పురికిరథముగొని
నడుద్రాతిరిసుమంత్రుఁబొమ్మని- యుడురాజనిభాననయునున
డుఁడుఁగూడినడునవపులకదలిచని- సుమహాతరంగకవికలుషభంగ
వ్యామజటాజూటసంగగంగఁగని- మెచ్చుశౌరిఁజేరగుహుఁడువచ్చెను॥ చరణ॥ ౫

చరణకమలయుగళికిఁ బ్రణమిల్లెదను – యెఱుకువాని రాముఁడను ధజల్లెడు
గురుదయాదృష్టిఁ గన్కొక్షాటనిని – కొన్నఁబోగి దెఱుహుఁడు భక్తినచ్యుతుని
హరిధరియించెజటలు మస్తకమున – జరియింతు వనచరుఁ డత్మణుఁడును
ధరియించెను సత్యవ్రతుఁడని – కురియించిరి విరులు సురలు శ్రీ
ధరుఁడు గంగ నీటఁ గ్రుంకి జలములు – ప్రాపితరు మూలముఁ బ్రోక్షించె
దరణితోడ నట రామచంద్రుఁడనా – గరలు గానలేకపుంకిఁబోయిరి॥ చరణ॥
సోయా నూను మ వేషధారిత్వము – శాయి స్వామి నిదుర పోవఁగ మధను
స్వాధ్యాన సాలు బ్రూనఁ గాలిపియించెదు – సౌమిత్రితోని మా దశ భుఁడుము బలికెఁద్భుణ
నాయుద్రిహారిని టుగన్నికను – దోయిసంతోషింపకున్న
దోయియూమః ఖమున ఖకయి – కేయిహేతపుగదాయ నెను
మాయికమును ఖాను ఖము నారలోకము – కేమొక తెలవనీ లక్ష్మణుఁడు శర
నాయకునకఁ దెల్పుఁగ వరణోదయ – మాయొశేమ గిరిపతియు మేల్కొనెను॥ చరణ॥ ౭

౬. భూపాళము - ఆటతాళము.

పల్లవి॥ సఖిమణి కనవేనీవి – సచ్చరిత్రము సలలితానం – వదాయకమన వే

అనుపల్లవి॥ సుఖాజదశుభ సుప్రదేశి – శుభాబ్జ కాంతి పొదలరఘుకుల
శిఖామణి గుహాసీతానుజుల్ – సేవింపన్నావఁద్రైను ప్రీతుఁడై లస
దఖండమగు మోదమెక్కుయము – రాపగ గడచి గుహాని పిలిచి
సఖా పురికిఁ బొమ్మనుచుఁ బనిచె – సదయుఁడై ప్రయత్నపూర్వముగ॥ సఖి॥

మించి రాఘవులు – స్నేగము నొకటివ
ధ్రించి వచనము మంచిగాగా – వింది పుణ్యరఘు
జుండయ్యటవసించి మేల్ కాంచి – మరునా
డంచతగితిథ – రాత్మజరాను – పంచదశ్వర ద్వాజాశ్రమము
గాంచి ముని కతము – వేంచేయు తెలుయ – గించగా బంచిహ
ర్షించిర మ్మనిశిష్యు చెన్నృప – పంచాననులు – వచ్చుట దెలిసి
చంచిదర్ఘ్యము – గొంచెమరుజని – చక్రినిటుంబిత నుపుష్పల
కించి నుతియించ మునికిని ఘుజన మస్కరించ కౌగిలించి రాముని పూ
జించెను శ్రీరాముని స్మితముఖ – విలసోము జగదభిరాముని॥ ... సఖి॥ ౧

నాదబిందుకళాతీతజగ – దాదిపురుష మహాత్మ నినునీ
పాదరజమున బ్రోవ నేయుము – నాకు మందిగవలు అనిన ముని
నాదరించితి దాశ్రమమున వి – నోదించితి దసుజ్ఞ సుజనా
హ్లాదివై త్రికాశ్రమము [illegible] – నాదబంధుర మునిగన ముని
పాదనమున కననని [illegible] – [illegible]
[illegible]

మేదినీసుతాలక్ష్మణులావాల్మీకిగాంచిగారవించిపా
ద్యాదివిధులనర్చించిఫలము- లర్పించిభజించహరిబలికె॥ ... సఖి॥
స్వామివినువనభూమిదశరథ- భూమివిభుపంపునఁజరింపఁగ
మేమువచ్చుటమీకుదెలియని-దేమియున్నదినేనుయీమానవతి
తో మెలఁగియిచటక్రమించనది- నేమింపుమనిరాముఁడుబలుక
నామతానియఖిలార్థసంవేదిస్సై- ప్రేమచేబల్కె-భువనములకు
రామనీవేనిలయమవినీకు- ధామమిదిసాధారణమను త్తమమైనదే
వామహాసుభావావినుమేమహాత్ములతిశాంతులుసములిచ్ఛాసూయాదిరహితులునిను
శేముషిగలవారిమదినీకుశ్రీయుతముగనిలనునికియనెన॥ ... సఖి॥
శమదమదయాసత్యములుతల-సుమతులెవ్వరుశుభాశుభముల
సమయములహారవిధానముల- భ్రిమయరెవ్వరుసుజనబృం
దములగూడిధర్మాధర్మ- సమరసముప్రీడిమదినిసుశర
ణమువేడిగర్వముదిగనాడి- మమతగోరాడియెమ
తములుత్రైతసరారుదురుయెవ- తమితధృతిశ్రీరామనీమం
త్రముజపింతురుద్వంద్వరహితులై - తజ్జ్ఞులస్వాంతమునిశాంతమునీశుభ
ద్విమతమడూమిఁవద్భ్రా- వములకుమిటియవలవెలుగునినుదే
హమునిసర్వగతునిగనొకనిగ- నరయుజనులమదియిలునీకనె॥ ... సఖి॥ ౪
అనవరతయోగా- భ్యాసబలమునదగ్ధీకృత
మనస్కులునినుప్రతినిమిషమును- గనఁగొనుచునస్కులై మించు
ఘనులహృద్వనజమునసీతాయుతుఁడవై- మొనసినవిహరింపుమదియసేవ
ననువైనతావునినుపర్ణోపజాల-నంచుబలికె
వనజాక్షునీప్రభావముచే- ననువందబ్రహ్మఋషినైతిని
జననమాత్రవేశ్నామరుఁడను,ని- షాదపురిఁజెరిగివిలుబట్టునెరిగిబో
యనెలతనొకతెనెనసీకొడుకుల-గనినేవారిబ్రోవజీవుల
మునిమిడియమునివలెనెజంపుచు- ముచ్చులతోఁడననెగడితిననె॥ ... సఖి॥ ౫
ఈగతిచరియించసప్తఋషు- లాగిమవేత్తలరుగవారల
సాగిపోనీకాగసననిరి- వేగనీవరిగినీసుతుల
నీగరితలనునెమ్మినిబిలిచి- భోగఫలములపోల్కిదురితము
భాగములుగొమ్మనినీవారి- నాగరికమెఱిగిరామా
తో గర్వమెందుకనఁజనినే- నాగిరితననుగనాలుబిడ్డలు
మూగియడవిననుండకునైమరలి- యోగిపరులనుగనియదిదెలుపవినికడు
రాగిలియుపదేశమిచ్చివారవలజనమ-రామరాయనిని
రాగినైజంపించితిప్రట్లు- ప్రబలెనాదుతపమునానుఁ॥ ... సఖి॥ ౬

అంతటబహుసహస్రాబ్దములు-నంతమానసుదపంబుచేయగ
దాంతులగుసప్తఋషులువచ్చి-దనరననుదెలుపభానుండు
మంతుమీఱందమమునడంచు [illegible] వింతగావాల్మీకమువెడలి
సంతసమునను సంయములగని - సద్భక్తిసలుపఘ
మంతుండవుబ్రహ్మఋషివైతివి-వంతదీరెనువాల్మీకియని
యంతర్హితులైరంతయును-శేషాద్రీశవినుమదినుతియించుఫలమిదియని
కొంగ్రొత్తబాగడిసురనదికిబెట్టి-కూటగిరికినడుమగృహముముని
వాంతుండుమరచింపసీతా-త్మజయుతుండైహరియుండెనచట   సఖి ॥ ౭

౭- అసావేరిరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి- హృద్వనజార్చితరామాయామా -శ్రితజనకల్పారామా
సద్వరశోభిరామారామావినవా

అనుపల్లవి- అద్వయముగసుమంత్రుడరదముగొని - [illegible]
ఘూర్ణిల్లుచుజానకీ-లక్ష్మణులను-గూడి [illegible]
విద్వన్నుతరామచంద్రశీతా-విభో [illegible]
హృద్విభవాముభవయోగ్యనడవి - [illegible] తేను॥ హృద్వ॥

పురజనులువినుదయగలవాండని - పొగడగవైకల్యమేటికి
అడవిసీదుకోరికలన్నియు-డకటాసాక్ష్యమాయెను
వెడవడయోధ్యకరుడుగుమును చును- [illegible]
విడుడగన్నుసిరాశియుతనికా-నుడి [illegible]
విడుగుబడీనివాసికొగవిలాడిన - వడుపునసే [illegible]
పడంటినుముపుత్రశోకపదనువు - వెడలువను చనొకము [illegible]
కడనేనువపేటలాడమువి - [illegible] దిగులు [illegible]
బుడబుడనునగిజమునిశరమేయన-తండుహాయటిసనేవనపతి ... హృద్వ॥ ౧

దాయంజనియయోమునిసేమునివద - తోయజములుడడవియోముని
నాయకసేనపరాధినిదశరథ-నరపతినళినుడివిమ్రొక్కన
సాయపేదశోర్వ శేనునా-జననిజనకులకసనొరలేధ
రాముడకేశుముపైశ్యుండనిశ-రమ్మజేరికనిడివిసేయక
తోయవుంగొనిచనిహకుమారకా-హాయజదత్తాయనిజీవుడారి
తాయతిమతివలగొనయదకమొసంగియయో-ధ్యాభుండుశరఘుండుదంతి
సేయుటితనయుండీగ్గెననపిభు - మాయటులకసుతు నివసనవుదేవని
పోయెదవనిగెడసిరనిదెలిపిమృతుం-డాయెహారియనుచుపృష్టుండు ... ౨॥
మోదుకొనియహాయనికొస-లర్యదిముదితలువిలపింపవశిష్టుం
డాదయితలవారించిశవము-తైలముచేర్గాగింపంబంపటు
మీదభరతశత్రుఘ్నులబిలవనం - పినత్వాగదీపింపవారే
డోదినమువచ్చియయోధ్యంగనిభయ - ఖేదములుతనింపంబొరజను
లాదరింపమియుగనియిదేమో-యంతఃపురికేగికైకకుమ్రొక్కన
మోదమొదవిసుతుగౌగిలించితన - పుట్టింటిసేమమరసెభరతుండు

మదిస్నిఁ డేడని కైకనడుగవిని - సీతారామలక్ష్మణులని
మీదిదయచేనడవికనిచెలివతి - మృతుడాయెనానాసెనంచుఁడు — హృద్వ ॥ ౩
కాంతవడికిసేదదేఁభరతుఁడు - కోపవ్యష్టిఁజూచికైకా
శాంతమూర్తి నృపాళునిశ్రీరామ - చరదుర్వనవిడద్రోణిభూపతి
హంతకైతివయయోనరకము - నంమశడదవేషియనినే
ఇంతపాపకర్త్రికిఁగాడుకైతి - నింకేనసుచు లేనిపోయి
కాంతుకాసివనరెడుకౌసల్యను - గాంచిపాదములకుఁబడియేడ్చిన
చింతయేమీనీవు కైకవరుణను - శ్రీమంతుపైతనిజజననినిఁగనక
యింటికైకకృతమునాఁటిగిననురు - హింసచేసెనట్లనఁగౌసల్య
కాంతలఁయు గౌగిటఁజేర్చి యోగా - శ్రీదంచెమనోరమమెనగఁగ — హృద్వ ॥ ౪
అపుడువసిష్ఠుఁడువచ్చిభరతుతో - ఎనిమోనగివుమిలాదశరథుఁ
డపరిమితసుఖములనుభవించిదిఁ - కరిగ్నానకీఁజీవ్వఁడు
చపలచిత్తవృత్త్యాధీనుఁడుకులుఁడు - శాశ్వతుఁడు త్రికాలబాధ్యుఁడు
కపటశరీరమొడమన్నతనుండు - నిర్వికారమేలానుమాధుఁడు
అపవిత్రమైనసంసారదుఃఖా - హంతకైబాంధవ్యముతెగగనిపోగలు
నిపుణుఁడుజీవితముచిగురాకుకొన - చిరబంధువులుగాఁదలఁచుటన్నచు
కృపచేనెఱిఁగింపన్నపునితమున - స్నిచేసహించిక్రియల్ జేసినోద
రపురస్సరుఁడై భరతుఁడు వేవగి - రిపతిరామునికిఁజూపఁదలఁచె — హృద్వ ॥ ౫

౯- మంగళకౌశిక రాగము ఆటతాళము.

పల్లవి- ఎలమిచే సేవింపవే - శ్రీరాముని చెలిమిచే భావింపవే - యోలలనా
అనుపల్లవి. సలలితముగ రామ - చంద్రుని శ్రీపాద
జలరుహానిష్యంద - సద్భక్తిమకరంద ॥ఎలమి॥
భరతుఁడామీఁదట బంధుమిత్రమంత్రి - పరసేనాపంవృతుఁడై కోసల
పురికిహారిని జేసుద్యుక్తుఁడై వసిష్ఠాది - గురుసజ్జనాన్వితుఁడై కదలి గంగ
సరిదమలపులినాం - తములవిడిసెన
చ్చెరువందిగుహుఁడు చె - చ్చెరశరశరాసన
ధరుఁడై యోధులతోడ - దరమిఁడిచియితఁడు
పరమపావనుఁడేని - సురనదిదాటించు
హారికీవంచకుఁడేని - యగుఁగనీననివచ్చి
భరతు రామసేవా - నిరతు రాజ్యకాంక్షా
విరతుఁగని మెచ్చియ - ర్పించె కానుకల్ మ్రొక్కి ॥ఎలమి॥ ౧
కూరిమిభరతుఁడు - గుహునిమహామహుని
సారెఁగౌగిటనుంచి యుచ్యతు సెంత
జేరినట్టాత్మ నెంచి మెచ్చుట నీవు - శౌరినిఁ బొడగాంచినావని యతని

శ్రీరాముఁడు విశ్రమించియున్నాఁడో-టారసితలకించి మ్రొక్కి-యచట
నా రాత్రియుండి మఱునాడు ప్రొద్దున భా-గీరథి దాటి యరుదార భరద్వాజ
శ్రీరమ్యచరణరాజీవములు వలగొని-యారూఢి తా వచ్చుటంతయు దెలిపిన
తాఁ గమ్ములతని చేఁ - గాంచె నాడచట శ్రీ
మీరసల్పి ముని చెప్పదారి దెలిసి వేగ-శ్రీరాముఁ డుండెడి చిత్రకూటముఁ జేరె ఎల॥౨
బలముల భరతుఁ డమ్ముల నను చిగుహా శత్రు
ఘ్నులు రానడచి తనమై - పులకలు నిండఁ
దిలకించె ముదితమై - ఫలకుసుమకు
ట్మళ పాళికాఘనమై - శాఖిశాఖా
విలసద్ఘనాఘనమై - మయూరకో
కిలకీర సేవనమై - పావనమై శ్రీ
యలరు పావనము పరిపాసి - తానందనమచట పాల
కులిశధ్వజనీలాబ్జరే-ఖల చాలు బొప్పొదు సీతారా
ముల పాదముద్రిత - స్థలులుగని హర్షాశ్రు
జలముకన్నుల జార - ఘూర్ణించినాడు కో
రెల్లు నేర్థన్యుఁడనై - పెలసి హిమ మెంచి వినుతించి విహరియున్న
నిలయము శుభలక్ష్మి - వలయము గాఁ జేసి నెలమి॥౩॥
వలిదంమి రేకల గెలుచు కన్నులవాని-వెడఁదయురమ్ము వానిని నల్లని వాని
ములకి నవ్వులవాని సీతాలక్ష్మ-ణులతోఁ గ్రీడించు వాని నాఁ చీ
రజడలదసరువానిని రేడు జగ-ముల నేలిన వాని రాముని గాంచి
నలలిత భయభక్తి-సంభ్రమాద్భుతములఁ గలగొని తత్పాదనలినముల పైహస్త
ములు జేర్చి సాష్టాంగముగ మ్రొక్కెను లనం
గుళముల తుఱుచుమేలు - దలఁచు భరతు నిక్కపా
కలితదృష్టిగాంచి - కౌగిలించి తొడల
నెలకొల్పె గుహశత్రు - ఘ్నులు నతులొసర్పఁగ
లలితుండదీవించి వెలతేనిచనువిచ్చె నె॥మి॥౪
స్వామికౌసల్యాదిజననులతో మ్రొక్కి-వసిష్ఠముని గాంచి పూజ జేసి
భూమీశు నెచ్చరించి నేమమడుగ-నీమీది మమత మించి దశరథుఁడుని
న్నేమదిలో నుంచి దివికరిగెనన-నేమారు శోకించి గంగానదికి
రాములందఱు వెంట రానరిగి స్నాతులై-ప్రేమఁ దిలోదక క్రియలు దశరథునకు

సౌమిత్రియును దాను సత్కృతకృత్యుండై
సేమముగ నాదివము - నెరవేర్చి మరలి నిజ
ధామమును జేరిన - ఫలములందజేకొనంగ
శ్రీరామ మెన్నించె శేషగిరి ప్రభుండౌ
శ్రీమహా శ్రావిభుడీ - లీలవినోది చి సౌమి॥ ౪

౧౬-జుజావంతి-ఆదితాళము.

పల్లవి. వినవే దళదరవిందదళసుందర-విశాలలోచన నిజకింకరజనభయమోచన

అనుపల్లవి. మనకులతిలక అ-యోధ్యకు రంమునకు మహీపతివై మమ్మా ప్రోవుము
ఘనరయోగములు జే-శీసుతుల గాంచి తనయుల రాజ్యము-నను నిచ్చి యింపట
వనమునకేగుట రాజధర్మమిటు-వలె జేయుము కైక దురితమతియై
యొనరించిన యపరాధము క్షమింప్ర-మవిభరతుండ
దన్న పాదములకు మ్రొక్కెను॥ వినవే॥ ౧

భరతుని రాముండు మక్కోడపైకి దుకొ-ని బుజ్జగించి దశరథ
వరనాకు దున రాజ్యము తీపస-నాత్లేండును సంచితిమీండట
నాకుండజే నెనె కే ను ధగణిండాం వంగబంచినాకిది
యిచ్చు ను నెంగె నిరం- డింది రేశుండు గాంచనకుండు
కొటికాముకుండు భ్రా -క్యమన్వృతి నశత్యాదశరధుండ
డరయు సత్యవాదియానిమా కు-మానిన సామిమునినై సేవనమున
జరియుంతునీవు కరబేలు మాండ వా-హారి యు జేటితగవటంబ నేనునీ
చరణముల్ గొలిచి కత్తు నీవ శ్రా శ ధివల నయోధ్యకుండు గొంమనెదమ్ము॥ వి॥ ౧
శ్రీయొల్లనయోధ్యయొల్ల దనువృత్య-జింతుననుము లేదిభరతుండు
ప్రాయోపవేశమునకై శదూా-శాయిన్నైమొవంబూది రాముండు
మా యురే గుడు గునికరాసై -శయనతం జేదిభ తుని
డాటండబోయ వాక్యముత డి-నాయుల బోండ్రోచివిను నా
రాయుణుండ దమ్ముతు డీరాముండు బ్రహ్మ జేండ ప్రార్థితుండై ఘుకుల
తో మధింబుట్టె రావణా -మునిమివచ్చువననత స్పృతమంగ
శ్రీయుతుస తు నై పాదుకల ర్ధించ రాముండొసంగ పూజింపి దుకొని
తోగాజాప పమ యూతీత మన-వేయ లముజొచ్చువాండ ననె భరతుండు॥ వి॥ ౨
నైక సాత్రుజలప మనయె శాంరిం- నిమంతివమ దు రామా
నీక సరాధము జేసినిఖలు నై నింద బకితి నెందుననుదయ
జేకరుణింపుమునీ మహామహిమ-శ్రీనివాసముందు వెలుగగు

దాకరుడవగుటకు వివ్ణుడవ వ్యయుడవునీయందులోకా
ధికముల్ నీదుమాయ చేజనన-నిలయవిలయములను బొందును
నీకన్యము లేదు ఇంద్రజాలికు-ని తెరగున మాయామనుజతనువు
చేకొనటియుంటు నీవునీచే-లోకులు ప్రేరితులై చరింతురుది
వాకసకార్యమొనర్చితినీమా-యాకళా మోహితాత్ములై నేననని॥ వి. వే॥3
పాహిపాహి దేవదేవనమోస్తు-పద్మనాభ సీతానాయక
మోహమనెడిముడివిడుమనిజనవి-భాగమునత్తాపనాశనగు
శ్రీహరి చిలుకనగవుదొలకబలికెను-దేలగిరీశమతెఱజమేయు
దాహరించితివినిజకార్య-ధన్యముచేరితేరితినిటుల
వ్యాహృతముగబలికితివి నీకుభ-వములేకదవన్నుదలపును
ద్రోహమును స్నేహములు లేదితనికని-దుష్టులనను జేయలేరని ఖగ
వాహనునకు ప్రమోకలై పీడా-నెవరిసేనాయతు దైర్యభరపాదజ
మోహమగునంత గ్రామమునను-బాహుకంఠలంతనందలదుచుండెను॥ వి॥
తుండలశయానుడిచటజనసం-కులమున భూమిసుతాలక్ష్మణు
లుండవండలనానడువదండకార-ణ్యమునుజొచ్చి శ్రితాశ్రితుడై
యుండెడి యత్రిమునికిమ్రొక్కినత-డాసగొనమ్మునిజీతావహసక
ఖండభక్తి ననసూయకు జానకి-దండమిడ నభిమతార్థసిద్ధి
దండిగననిదీవించి యిచ్చె-గుండలయుగమునీతననకు
కొండకగజకుజశాబ్దములకు కా-శ్మీరచందనాద్యలంకారములు
నిండుమనంబున వోసగెన సూ-నానన్యలానందకు రాముడత్రిమునిని
మండలాఖండనసితోదయ్య-సహితగోష్ఠినుండె నమస్సముడై॥ వి॥
భాషావసీసుతుడగు శ్రీరా-మ భక్తుమున్ దేరియ
శేషభువనము సృజించియపోషించుటకును దాకృతులను
వేషధారివలెబూనెదవునీవు-శేషనాగశయా
రోషామణియఖిల బ్రహ్మచునవి-యెనుగునీవిరాధిపరా
దోషాచరహారచాపదళన-పోషితమునిసన్నాయకుడు
ధూషించె నిన్నుమనాచేసి-మ్ముగబలుకపడినయీచరితమాంధ్ర
భాషనధ్యాత్మరామాయణమున బరగనయోధ్యాకాండమరచించె
శేషాచలపతి పేరనతనికృప-జేసి బంధమ్యకవీంద్రుడు మాదమున॥ వి॥

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు-అయోధ్యాకాండము

సంపూర్ణము.



శ్రీ

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినే నమః.

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు-అరణ్యకాండము.

దేవగాంధారి రాగము-ఆది తాళము.

పల్లవి- శ్రీశేషాచలవాసు వినుతి-సేయ నేరికైన దరమా-[illegible]

అనుపల్లవి-శ్రీశు శ్రీముని చెంత దా రేయిగిది-నేశోభి[illegible] కాలమున గదలసీ
తా సుమిత్రసుతులతో మదవే-దండవుండరీనీ [illegible] కద మ
రీశ వహామహీపశ [illegible] భక్తి పీ [illegible] వృ [illegible] ది [illegible] గభయద [illegible] లా
వాస మై ప్రచండమౌద [illegible] వనముజొచ్చి [illegible] ను
జా తోచని దొను శ్రీశే॥

మనుజాశనక [illegible] ట గానృతం [illegible] మ [illegible] ప [illegible] త్నముగబో
జడు ఖేటకములో [illegible] జ [illegible] క జముందర వె [illegible] రామల
[illegible] లిరువురుజనికసిరియ [illegible] - ఘనిమా [illegible] ఖగవ్యాధుసీవిరాధుని
ఘనశూల [illegible] ద్రిప్పు [illegible] వచ్చి- కట్ట [illegible] మీరెవర [illegible] డిగిన
విను రాఘవులము ధశరధవిభుకను-[illegible] సుజనుల [illegible] జీవ
ధనమును గానవచ్చితి మన [illegible] -తలంపు గల [illegible] నలలన [illegible] సగి [illegible]
డనికది [illegible] మహా [illegible] దా ద [illegible] జకర [illegible] శిరము [illegible] వరుసన [illegible]
శ్రీ రా [illegible] నిగోగిట జే [illegible] సీ [illegible] - చె [illegible] దు దుభిం [illegible] ము [illegible] రుబుగు [illegible] సె
దోర [illegible] గా గ [illegible] శృంగార [illegible] గా- సారెకు [illegible] స్వరలా [illegible] బా [illegible] రి
[illegible] కి- [illegible] రాఘ [illegible] జ [illegible] ట- [illegible] రాజి [illegible] రికి [illegible] రి [illegible]
[illegible] వ [illegible] న [illegible] పుష్ప [illegible] దార [illegible] భ [illegible] కృ [illegible]
[illegible] -దనగుచ కథరు [illegible] గని
[illegible] -[illegible] విద్యాధరుడదుర్వాసు
ఘోరశాపమునను [illegible] సినదె-[illegible] కీ [illegible] వలన [illegible] నగుట [illegible] ధుడు శ్రీ॥ ౨

భవ [illegible] మై [illegible] క న మో-ధవ [illegible] సినుడలదు [illegible] గను
చు [illegible] ను [illegible] నును [illegible] టుదును-నవి [illegible] ము [illegible] -దుస [illegible] ండగనే
[illegible] మనో [illegible] శ్రీ [illegible] జి-హ [illegible] రశిరములు రామ తారక నామ
భవను [illegible] బలుక [illegible] రి [illegible] భ క్తి [illegible] భంబదినీ [illegible] గ
బ్ర [illegible] మలసుజ్ఞాని [illegible] టసుగుణ [illegible] భ్ర [illegible] రామ భద్రా
యెవరునీ [illegible] సము [illegible] ధిక [illegible] ట [illegible] చ-ని జే [illegible] పరి [illegible] విద్యాధరుడంతట
రవికులమౌళి జే రెశరభంగా-శ్రమమమ్మునియుగ నేసీ తానుజూడగు శ్రీ॥ 3

జూచి యెదురేగి పాద్యము సగియ- ద్యతసుఖాసీనుఁ జేసి పూజించి
నీచరణమ్ముల్గన సంసారరతుల్- ఓటి త్రజజనులు దెలియలే
దురుతరమగు నీ రూపమానసను- జూడనిచేసియిఘములబో ద్రోచితియు
హాయి చిత్రమను టుబలికి కర భంగ- యోగి తాగువుల్ ప్రాపిడియనలము
చేచితి వరిణొక్కయుందురి కెసీ- తాబంపక గంధీయుతుప్యాద్గ్రింధీ
మోచనవిశాలలోగనుమాన- మునందు నిచిము క్తతనుడయ్యెదతి
వేచిదండకావాసులైనమును- లాచపూర్భుజుని జేరజనపాడగనిర శ్రీ॥ ౪
ప్రొక్కి రఘూత్తముడు మునులారా సుఖ -ముగ దామికనివరక్క సులజే
జిక్కితిమి బాధల సుక్కికిమి- గ్రక్కున చుముబ్రో వుమనుచు రాముని
కక్కడనున్నకపాలముల్ జూపి- వెక్కసమునవృజనులమునుల
జక్క జేసిరింత యిదైత్యకృతమే- శాంతముమాను రాలింపుమనినవిని
యక్కడంతు దానవుల నీయభయ- మొసగి మునులకెల్ల మదిరంజిల్ల
మక్కువతో భక్తాగ్రజుడు సలిచె మా- హృహాములందు గొన్నేండ్లజట
నక్కటితో జనికని మెసుతీక్ష్ణు- డను ముని ద్రుతుపరబ్రహ్మమూర్తియగు శ్రీ॥

౨ - మంగళకౌశిక - ఆదితాళము.

పల్లవి - వీనులవిందుగవిన - వేయూదరితమిమ్మగను

అనుపల్లవి. శ్రీనివాసుని బూజించి సుతీక్ష్ణుడుసం- మ్మానము
గాంచి సానందుడై పలికెను ... ... వీను॥

రామనీతారక- నామమంత్రజపము
నేమమునఁ జేసితి-నీరజాక్ష
శ్రీమహీశాధీశ-శివవిరించిసేవ్య
కామసంసారసా-గరతరచరణాయని వీనుల॥ ౨

సతిసుతాదిఘోరసం సారాంధకూపపతితుడనై
నతి గాననివాని- గనికృపాకరయా - మతినైనివేష-ప్పితివనెను సంయమి
సకలభూకమాన-సాలయుడవైనను - ప్రకటించిని నీప్రజ- పము సేయని
సకలులమాయా-వివశులగాఁ జేతు
పకటనిను భజియించ-నఘులు బాపుదుపనెను వీను॥ ౩

విశ్వసృష్టిస్థితివిలయములకజహరి
విశ్వేశరూపముల-వెరయుదీవుహరి
దశ్వడనేకపా-త్రములగనబడుభంగి
శాశ్వతుడవివిమూఢ-జను తెలుగర సదపసి వీనుల॥ ౪

పరమేశప్రకృతికి - బరుఁడవౌనీదివ్య
చరణములఁగంటిదృ - క్స్వాంతములకుగో
చరుఁడవువైన - హరినీనామస్మరణ
పరమతులకెప్పుడుగను - పట్టుదువనెమాని ... ... వీనుల॥ ౫
రూపాగ్య్రపాధిరూ - రుఁడవైనమాయానట
నాశాదితమానిరూ - నవరూపగుణయిది
గోపాడగంటిస్మర - కోటిసుందరముఖర
చాపాన్వితముకరుణా - త్రయనేత్రయానెనుముని ... ... వీనుల॥ ౬
స్మితలసితాస్యాసీతా - యుతవజినాంబరమ
జితముసౌమిత్రిసే - వితపాదముల
ప్రణమమసితోత్పలా - భముమధ్భాగధేయ
మతిశాంతమాగుసీతు - భాంగముగంటినని ... ... వీనుల॥ ౭
దేశకాలకర్తా - తీతవిజ్ఞానమఖ
లేకనీరూపమతి - హితమమలము
నాశరహితముస్వప్ర - కాశమునిఖిలావ
కాశమువిఘ్నా - కాశమునీహాగదమని ... ... వీనుల॥ ౮
ఈరూపుభావించి - యికనొకటినామనసు
కోరలేదనినముని - తోరాముడనె
న్నారగబల్కెముని - నాథనీమదిమత్ప
రారాధనమునిని - ర్మలమౌటెఱుగుమనె ... ... వీనుల॥ ౯
నీవంటిభక్తులఁ - బ్రోవవచ్చితిపన్న
భావించినీమదించి - సేవించియూ
కేవేగతియనువారి - కెపుడుఁజూపట్టుదుఁ
గోపీదుఁడవీవ్రము - క్తుఁడవైతివనెఁజక్రి ... ... వీనుల॥ ౧౦
ఈపావనస్తోత్ర - మెవరుపఠించినఁ - దాపత్రయమ్మును - బాపుదురు
దీపించిమద్భక్తి - దృఢమౌసుజ్ఞానము
ప్రాపింతురుపరము - పదమనెనరాఘవుఁడు ... ... వీనుల॥ ౧౧
మునిమనగస్త్యునిజూడఁ — జనవలెననిసుతీ
క్ష్ణయుతుఁడైసీతాల - క్ష్మణులతోడఁ
జనియగస్త్యానుజుని - గనియావలశేషశై
లనివాసుఁడగస్త్యా - శ్రమముఁజేరివినుతించె ... ... వీనుల॥ ౧౨

3- నవరోజురాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి. వినవేతరుణీమణి శ్రీరాముని-వినుతగుణస్తోముని సుచరిత్రము

అనుపల్లవి. ఘనమైన-షడ్రుతుఫలసుమశో
భనమై-రాజితబహువిహగస్వనమై-జితనందనమైమౌని
ధనమై-నరసురమనోరం-జనమై-తగునగస్త్యనితపో
వనమినకులమణి-గనిమెచ్చిసుతీ-క్ష్ణనీగురునకు-మారాక జెలుపుమన॥వి॥

స్వామిమహాప్రసాదమనిసుతీ-క్ష్ణుండగస్త్యనిడాయుచని మ్రొక్కి-యా
హామామహాత్మసీతాలక్ష్మణులతో-రాముండిటకువచ్చినాడనినమౌని
యామాటవినిమెచ్చియెదురేగిహరికి శ్రీమీఱనర్ఘ్యమిచ్చితోడితెచ్చి
రామా-యంబుజహితకులాబ్ధి-సోమా-నీలవారివాహశ్యామ
శ్యామా-శ్రీరామాకృద-యాభిరామసంగర
భీమాపాలకదలికదనజా-ద్యేముప్రార్థితుండవై దశరథుని
నోముపంటవై పుట్టితివనినుతించె వి॥౧॥

సకలభువనసృష్టికిపూర్వమునం-దొకండవై నిరుపాధికుండవై యెం
వికల్పములేకయున్ననినుజెందినమాల-ప్రకృతియైననీమాయయవ్యాకృతమనగ
ప్రకటమైసృజనసేయుమహత్తత్త్వమున-నొకటిగల్గెమునిజేయదానికహంతిన
మకమై-యొకటిజనించెగుణాత్మకమై-యహంకారమునక
ర్మకమయ్యెనుదానివలనయుక్తమై-తన్మాత్రభూతేంద్రియా
త్మకమయ్యెనన్నిటికినూత్రా-త్మకముగులింగమొదవెనందువిరా
ట్టుకలిగిజగములగ-దుసృజించెననెముని॥ విన॥౨

నీవురజస్సత్త్వతమోగుణముల-నేర్చునదుగొనిబ్రహ్మవిష్ణుమహా
దేవరూపములంగ్రీడింపుచుజగదుదయ-స్థితిలయములను చేయుచుందువు
మాయాగుణభేద-భావాభావములనొందవు-అవస్థాత్రయములం
గేవలుండవై కనుంగొందువుసా-క్షివిచిన్మయుండవు
దేవా-ధిదేవయోమహానుభావా-యెప్పుడుసృష్టిలోకు
గావాం-ఛింతువపుడుమాయను-నీవం-గీకరించిగుణవంతుని
గేవనుందువామాయ వి-ద్యావిద్యలు రెండైదనరువిద్య
యమృతకరమవిద్యమృతికరమనెనుముని విన॥3

వినుమవిద్యనొందినఖిలులగుదురు-విద్యనెనయనమరులౌదరు నీపా
దనళినభక్తిచేగానిదొరకనేరదు-కనుకనీసేవటూనిచేసినయట్టిదె
ఘనుండుకమలజానిపాదసేవకు-మొనయనివాండజ్ఞానిస్వప్నమునందైనను

కవరా-దతసికీము క్తిమాగ
మనరా-బుధులు వేయు నేటికి
దనరా-రును మోక్షముబుధ
జనరా-జితక్రోధసంగతిననిమ్ము
లనరా-జనగర్వమోహామద
గుణరహితులుశమదమయుతులుస్వర
జనహితులు భగవద్భక్తిరతులు సజ్జనులు॥ విన॥రా
ఏయుపాయమున-నైన నినుగందు
దోయజాక్షనా-కుప్రపత్తిగలుగ
జేయుమునిరతము-నీధ్యానము-సఫలమై
చెలగనాజన్మముసే-యుమా క్రమమువుల్లెల్ల
శ్రీయుక్తములాయుగజా-మునాటనుండి నేగ
జేయుతపమునకునీదు-నీపాదార్చనమౌగ
దోయి-సీతతోడనీవిహా-రాయి-రామునిసిద్ధమెందు
బోయి-గావుమని-స్తోయి-స్తుతిగలుగ
జేయునతసుఖ-దాయి నీనుచుంబోగడి యుపేందు
సామకతూణీరచాపకృపాణ-పాదస్థము లగస్త్యుండు రాఘవునకొసగగా వి॥
మేదినిభార-హారణార్థము-యీ కసుబూని నా-వు గావున రావ
కారులనుజంపు- పొంము పంచవటీగౌతమి-నది చెంతఁ దనర - మరెండుయోజనముల
మీదనదిచెలువునీ-రునటకొన్నివాళ్లని- నోదండ్రముండమరెకరా - రుచిగమ హారామవి
వాకీగర్వితదనుజచయవి-ఫేదియోగిజనావందా
పాకీనిరతముజ - దాదీసత్త్వనాదీనా ఫేనమణీ
వేదిరుసిపట్టి-కుంభభవ-పాదములకువందనములు నేనమై
వాసుదవలఁజనెనవనిజానుజులతో విన॥

౮-దేశికుకేవ గాంధారి రాగము. అట తాళము.

పల్లవి. చానరోనిన వెత్రీ రామ-కం. రునిదరిశనము సఫలితము

అనుపల్లవి- శ్రీనివాసుఁడ శ్రీవ బోధముచోఁబర్వతశ-రియగజటా
యువునిగనిసౌమిత్రితోఁబలికెను॥ చాన॥

విలుచేలక్ష్మణావినిఁబొలిమెంతువీఁడసుర
వలెనున్నాడనిననామాట-విని ఖగరాజు
అనుకుచుని చో-టరామానీవు శ్రీరామానీవి

అలుగకు భవత్పితృసఖుఁడను జటాయువనువాఁడ నానైదయి
బలుక వేఁడుసుడు కౌఁగిట-నలమి యతనికి హరి సెలవొసఁగె॥ చా॥౧
ఘానువంశమౌళి-పంచవటీగౌతమీ-నదీతటమున నం-దుఁజేరి నచ్చట రా
మానుజుఁడు నవాం దుపర్ణశాలలు-ఆపర్ణశాలలు
పూని రెండు రచించెనొక శుభ-మైన లగ్నమున సీతాయుతుఁ
డై వరేంద్రుఁడచట నిలిచి-యలరుచుండె పెక్కుమాసములు॥ చా॥౨
కందమూలఫలములు-లక్ష్మణుఁడు దెచ్చియన్న
ముందరనిడి చరణ-ముల్ గొల్చుచు రాత్రు
లందెల్ల జాగరణ-మొనర్చుచును సేయుచు వి
ల్లంది శరములుఁ బూని సేవ-నంద నైయుండి యొకతఱిఁగని
మందహాసవదనార-విందుఁడగు రాఘవునకు నిట్లనెను
మోక్షకారణమౌ-మొదలి తత్త్వంబు-జ్ఞాతనీవలన నే-ను దెలియఁగోరితి
రక్షింపు మీకన్న దేశికులు లే-రు దేశికులు లే
రక్షయజ్ఞానవి-జ్ఞానవి-రాగయుతమని దాని దెల్పు
మీక్షణంబ యనననుజున కిట్లనెను దాశరథి ధీనిధీ॥ చా॥౩
విను మాయాస్వరూపము వివరించి-వెనుక సంప్రదాయముఁ దెలిపెదను
ఆత్మ గామె యీతనువె-యాత్మగా నెదను తోచు దే మాయ తోచు దే మాయ
ఆనఘ దానివల సంసారమా-యావిక్షేపావరణము
లనెడు యీ రెండాకా-రాకృతుల నె రాముఁడనువుగ॥ చా॥౪
పరగ జగములింగా బ్రహ్మాండముగ విక్షే-పము సృజించి మించి యా
వరణము పరమాత్మ నావరిం-చి జ్ఞానరూపమై జ్ఞానరూపమై
బెసెంద్రాదహీయని భ్రమసి ప-ట్లుదయించు చెనైన జగములు
పరతత్త్వమున గలదను-టరయన విచారమనె రాముఁడు॥ చా॥౫
కలలోఁగన్న వస్తువుల-వలనె సత్తుగాదఖిల-ములు మహేంద్రజాల
ము సంసారమనె-బలు చెట్టునకు మూల-ము దేహామేనని దేహామేనని
దెలిపితనాంత్ర భూతహ్ళా-దింద్రియాహంకారబుద్ధిప్రకృ
తులు నహంతె యనుతనువన-దెలఁగు నన్నిటికాత్మ సాక్ష్యనే॥ చా॥౬
జ్ఞానమునకు నహంకార-మానదంభజయము లుక
మానుట హింసాభావము సేవించి భక్తి-జే నిజగురుని దైవముగాఁగ నెన్నుటగాక
మేనిదోసము దెలుఁగుట తనుమ-నోనిగ్రహము ఈషణావిరతి (నెన్నుట
బూని నాయందనన్యం-బైన మతయను సాధనములనే॥ చా॥౭

అసలన్నిటి జ్ఞా-నాని జేదని- సచ్చిదానందచైతన్యమిము తానని దెలిసి
భాసిల్లు పెసౌజన్యము-వాఁడెధన్యుఁడు వాఁడెధన్యుఁడు
డాసియనుభవముగ గురుశాస్త్రా-భ్యాసమునఁగని జీవపరులవి
లాసవైఖరులఁ గూర్పఁదొ-లంగు మాయయిదె ముక్తియనె॥ చాన॥౯
మచ్చరణస్మృతిలేని-మనుజులిది జెందలే
రచ్చపుతమములో-నజ్యోతిలేకగన
వచ్చునే యేరికై-న గావునన-న్నుగావునన
న్నిచ్చఁగలఁచువారలకు నిం-కావిద్యయొరులకీవలదని
హెచ్చుగాఁదెలిపె శేషగి-రీశుఁడనుజునకు నాదమొదవఁగ॥ చాన॥౧౦

౨- ఆఠాణ-రాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి. వినఁగదవేమద-వేదండగమన
మనసారసార-సనేత్రుచరిత్రము
అనుపల్లవి. మనుజాశనికా-మరూపిణియొకశూ
ర్పణఖయనెడుమా-నినివచ్చియపుడు
కనుఁగొనె రఘువ-రుఁ జగద్గురుని॥ విన॥

ఆరదహాసదూమహోల్లాస-మాదరస్మేరకటాక్షవిలాస
మాదరదళితాబ్జాస్యవికాస-మాయింది రాసఖీసుఖనివాస
మైదనర్చియురము సుందర-మైయలరును దరము ఆనతజన
ఖేదములనడఁచి మోదములనొసఁగ-గాదగు జరణల్లవములు ఆ
మీఁదటనఖసౌష్ఠవములు జగి
ద్రోదియిడుతొడలచందము రాముని-పాదపద్మములయందముగని
యాదానవిమదనాశుగములచె-నదరి బెదరిదనుజారితోఁబలికె
ఎవ్వరు మీరు ఏది మీ పేరు-లివ్వనికిట్టేల నేతెంచినారు
ఎవ్వరికుమారు-లీ చెలువారు-జవ్వని యెవ్వతె-నిన్ను వేడెదను
బువ్వవిల్లుతేఁకఁగలయఁగ-బూని నాను బాళిని న్నేలుము
నవ్వుగాదనఘనామేము శూర్ప-ణఖయింద్రదురావణునకుఁజెల్లెలి
నివాతకకతదుముదముచె-గదు-నివ్వటిల్లుఖరదూషణాదులు
నన్నుగొల్తురరిభీషణాయనిన
నవ్వుదుసీతవినఁగ రాముఁడనియె-నవ్యసీతకుభయహితవులాదవగాను॥ వి॥2
మనుకులుఁడను రా-మాభిధానుఁడను-వినుదశరథవిభు-దనయుఁడను తఁడను
నిటవచ్చితిమ-దనుజుఁడిదుగోరనుఁ

గానుమీసతినే - సకలసాక్షిగాను - ఘనతఁజెందిల్లియా - డీనాఁటు
-గనుకదీనితో - డియీపోటికి - మునసినీవునో - వుడువెసౌమిత్రి-
సెనయీమనఁ - జనివేఁడిననతఁ-డని యొలలననను - గూడినసి
వునుదాసివవుటనిజ-మన రామునియొద్దికేగియదిఘనాకృతిఁగనలిసీతపైఁజనలక్ష్మణుడసి
గొనిముక్కుఁజెవులు - గోసెరక్కసికి ... ... వినగ॥ ౩

అరచుచుఁబారి - యదిఖరునిఁజేరి
మొరవెట్టనురారి - భూరిరణభేరి
పరగఁగదలి - శూర్పణఖవెదారి
సెరిఁగిబలములరి - మురినడచెమీరి
పరులువచ్చుటఁగనియనుజుని - ధరణిజనుందోడ్కొనియుగ్గిరిగుహ
కరగఁబనిచి రాఘవుఁడుధనుశ్శర - వరికరుఁడై బలునిరులదారొక్కనె
ఖరదూషణత్రి - శిరులు దాకిరి హరిపైజనునే - నుఁగులు నాహరి
పరయసేన - నొకబగలునఁదెగ
నరికివారాయ - దాస్త్రిమునరామఁ
డరులదొరలఁదలల - దొరలనేసెనినపై .... వినగ॥ ౪

తమ్ముఁడువచ్చిసీ - తనుదోడి తెచ్చి
యమ్మెయినన్నసా - హసముమెచ్చి
నెమ్మికొండెసు - ఖమ్మునవెచ్చి
యమ్మదిరికర్కసి - యటలంకఁజొచ్చి
పమ్మిరాక్షణుచరణములఁబడి - వగవనతఁడుకరుణఁ జెలిఁగొగిఁటఁ
గ్రమ్మియిదేమనరామలక్ష్మణులు - కాంతా-సీమమెలగరామునికలికి చెలువలరి చెలగగాసి
కిమ్మనినన్నిటుజేసిరిని - తమ్మలిందుకై పోలసిరియనిన
కొమ్మనూరార్చిర - క్రోధభుఁడురాముని
నిన్మహిశేషగి- రీశునిగాఁదలచె ... ... వినగ॥ ౫

౬.—ఘర్జురాగము - ఆటతాళము-

పల్లవి. ఇంతిచెంగల్వ-బంతిచెలువలమేల్‌బంతిగుణముల-దొంతివినవే శ్రీ

అనుపల్లవి- కాంతుఁడుతాకున్న - ఖరదూషణాదులనా
వంతలోపఁజంప - నెంతవారునరులని
చింతించిదశకంఠుఁడసురుల - శిక్షింపఁజక్రియనకులమున
మంతుకెక్కఁజనించె శ్రీరా - మాఖ్యబ్రహ్మోసుతుఁడైయనె ఇంతి॥

వినాగానిమ్మాత్రి - హరిచేతఁబాలిసితే

మానుగ వైకుంఠ - మందిర మేలెడు
నేనతని గలిచితి - నేని రాక్షసరాజ్య
మీ నేలగలదనుకా - నేలుదునని పలంచి
భానునిభమగు రథమెక్కి విధి - ప్రేరేపదుర్మతివై
రానుగత వ్యాదయుండై చనియెను - రావణుండు మారీచునింటికి నిం॥ ౧
వచ్చి వదనుజేశుఁ - జెచ్చెరఁ బూజించి
వచ్చిన పని దెలుప - వలెనన్న మారీచు
మచ్చిక జేసి రావణుండు - బలికె రాముఁడు
హెచ్చి కానకు శర - క్షేశుఁడు బంపఁగ
వచ్చి మునులకు నెల్ల నభయం - బిచ్చి మఱి ఖరదూషణాదుల
ద్రచ్చి వాడట రాముని సతిని - దెచ్చి యేలుదునన సతఁడనియె నిం॥ ౨
రాముఁడు నరుఁడని రావణ - తలచేవు
శ్రీమహావిష్ణువు - సీత మహాలక్ష్మి
యీ మేము బూనినా - డిచటసినుబొరిగొన
నామహాత్మ్ముని చెనకు - టది కేమో మృత్యువు వినువి
విశ్వామిత్రు క్రతువునను - బాహుని జంపి రఘుపతిన - న్నుశరమున
నీమహాదత్త్వైచె బ్రదికితి - నేమి సుకృతమో కతననో యావె నిం॥ ౩
మారిసన్నబొలియింప - నవతరించి గట్లయితే
వెరచితే జాపక - విడుచు వాలే లెమ్ము
మెరపీవు మాయా - మృగమై రాఘవులను
త్వరముగ భ్రమయింపు - ధరణిజ నే దెత్తు
మఱి మాటలాడకనిను బంపుదు - మారీచయు రావణుండన
వెరచి హరి చేఁ జగిన మోక్షము - వీనిచేఁ బడనే సికదలె నిం॥ ౪
పదియాఱువన్నెయు - బంగారు వలెఁదనువు
పేదల మేనిపై వెండి - పువ్వుల వలె చుక్కలు
గుదిగొనమణి పదులఁ - గొమరారు కొమ్ములు
కొదమరత్నములనగా - గొరిసెలుదనరఁగ
నుదుటునీలములవలెఁగన్గవ - యొప్పమారీచుఁడు లేడియై
కదలి శేషగిరీశుఁడగు రా-ఘవుఁడున్న పంచవటి-జేరెను నిం॥ ౫

౭.—నాయకి రాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి. దీనభక్తజనసౌఖ్యదాయకి - ప్రాణనాయకి వినవే

అనుపల్లవి. భానుకులుఁడు ఏకాంతమున సీత-తో నిటులనె రావణా సురుఁడే
దెనినుగొని పోనరుగుదెంచె నీవంతహితత-వైకిదగె ఛాయామాత్రమున నిలు
మీనవుచగ్నాంతమునందు దాండు-గానీకగున- ట్లని శ్వసతి॥దీన॥

చెలఁగు కపటమృగముఁ జూచి మాయాసీత దీనిఁగొని తెమ్మని శౌరి
విలునమ్ముల్గొని చనుచు జానకిని గొలిచియుండు సౌమిత్రి నేఁ లేడని
కలితనము మీరఁ దెత్తునని వల-క్ష్మణుఁడిగో ... రీ ... ఁడు చేయుచు పో
కలువలదీ కార్యము బూనగాన-గాదిస్తునయునని లక్కేగమారి॥ దీ ॥౧

సర్వపూర్ణుఁ డయ్యును చలుఁడయ్యె-సాక్షియయ్యు లోకానుసారుఁడై
పర్విడి మాయామృగము వెంటఁదగిలె-భక్తపోషణుఁడు నేడిను విదితముగా
నుర్వీతనూజ కోరిక దీర్చగ-నాద్దండాటవి రఘువీరుఁడు చని
దుర్వారామర్షణుఁడై మృగంబు-నర్వ బడనేసె నిశాతాస్త్రమున॥ దీన॥౨

త్రుళ్ళడంగి కపటరూపు వీడి మా-రీచుఁడా లక్ష్మణా హా లక్ష్మణా
చెల్ల రేనన్న ప్రోవుమని చక్రి-చీరినటుల బోచనాన రవము వనిఁ బై
గ్రెళ్ళున మహీశు సన్నిధి చేరు- [illegible] ... టనాతల ధ్వని విని
వల్లడవడి భూమిజ రాముఁ డాప-దలఁ బొందెను జన లక్ష్మణా యనెను॥ దీన॥౩

మాయామజ గములనికిదోడరివను రా-ముఁడు భయాతురుఁడౌనె చెలియ తెలి యక
నాధిశివనున అదినియుతి పసుజను-లాడరాని మాటలాడనాఁ డదిపిన
గూఢచారియై చనుచు నన్న దనిన-జాడంజన ... వణుఁ డిష్టను చే
కూడె ... నుడు జేరెను మాసియైని-గూఢాస్మోన్నియోధ రాసుతను॥ దీన ౪

పూజ జేసి సీ-తయు లికె మహా-పురుషులు ఎవ్వరు-మీ వచ్చు దనుక
నాజనక జగః మీరెవరు దెలుపు-నాతియనినన యోధ్యాధిపతియగు దశరథ
రాజుకొడలను రాముని భార్యను లక్ష్మణుడను ... ను వని
రాజీవాక్షుఁడుఁ పదునాలుగేఁ-డంబుల్ నిల్పిన ... జ్ఞ వత్సవనె॥ దీన॥౫

నిన్ను విందునన-రావణుఁడనా-నెంపులంకకు ... జగ ... ల
నన్నిటిని గెలిచి-నాను సంబోంచు-వనిసిపొందుమని- ... [illegible] య న
నన్నెలగ. మోరిఖజనిను రాముఁ-డ ప్రాపించిన ... యుఁడా రావణు
డెన్నికబః తలిరువైకరంబు-లిం ... ధనుంచు సీతనిడె॥ దీన॥౬

అలఘుగతి నిటోవ శేషగిరినిల-యాహరి రాము లక్ష్మణు ... చుఁ
కలికి విలపింప-విని జటాయువది-దెలిసి వచ్చి గగనమున నర్చి కూలెను గిరిపై
గులుకుచు దశాస్యుఁడు గగిరినై చు-గుంకపులు గని-తొడ వ్రేల్మై ... డి
చెలివై చెనవటలంకాపురంబు-చేరియ శోకవర్ష్ని సతిఁ నిల్పె॥ దీన॥౭

౮- లలితపంచమిరాగం ఆదితాళము.

పల్లవి. ఓవనితామణిగోవినవే నాకటిదలచే నో॥వని॥

అ॥ పల్లవి. దేవదృలక్ష్మణుని . వీక్షించిహరిమది

నేసాక్షినైదునైన - నీజగముమాయామోహ

వ్యాసంగమొందదేతు - ననియెంచి

హాసౌమిత్రిహాసీత - నచటడించివత్తురాతన్ను

జేసితివింకనేమి - సేతుననినరాముని గనియాతండు పలికె నో॥వని॥౧

ఆర్తనాదమునివి - యనిజనన్నుబొమ్మన్న

నార్తరకుడతని - కడలకుమనివ

నార్తిచేవినరానిదు - ర్వార్తలాడనీమార్గాను

వర్తినై వచ్చితినన్నుమన్నం - పవేమోదయానిధియనెను ఓవని॥౨

ఆమందబర్ణశాల - కరిగిసీతలేకున్న

రామచంద్రుండుశోకవా - రాన్నిధిమునింగి

తామసామహుండయ్యాని - ర్గళితదుఃఖితుడయ్యెం

చామరులకుంజూడజింతా - పావశుండైనట్లువిలపింతెందొడంగె నో॥వని॥౩

హాపూర్ణచంద్రానన - హాచకోరాక్షియింత

కోపమానాతోంబలుక - కున్నావేమి

ఓపామసాధ్వియింకనేన - ట్లోర్తునిమిషమొనియుగమాయె

బాపపుదైవమింత - పగవాండో యెరుగననితనువెదకె నో॥వని॥ ౪

వెనకుచురాగా - హతపత్మడైపడియున్న

పతగేంద్రుంగనిలత్మ్యణా - పరికించితే

అతివెనీయరునగ్రమింగి-హతుండైనట్లున్నాడువిని

ధృతిచేంజ. పుదువిలునమ్ములు- జెమ్మవినరామ నేజటాయువునని నో॥వని॥౫

హరిహరియనిడాయబోయి - యతనిచేదవ్విధమెల్ల

నెరిగిపక్షిరాజుకై - శరమువనిమిది

పరిబోధించినరామా - హరిపరమాత్మకరునిన్ను

కరమర్తిజూచినముక్తి - గంటిననిప్రాణముల్వీడి చేనతడు ఓవని॥౬

చితిజేర్చిపులుగుమేనిశిఖిచేదహించెనంత

ధృతశంఖచక్రగదాప్త్రా - స్వితుండైహితుడై

నతుండైరుచిరతనుడైపరవిమా - నారూఢుడైజటాయు

సరభక్తిశేషాచల- పతియారామునినుతియించదొడగు ఓవని॥౭

౯-చూర్ణిక-జటాయు స్తవము.

శ్రీమదగణితగుణమణిగణాలంకృతరుచిరచిరతరశుభస్వరూపం-సకలజనభయా వహాజ్ఞానజనితకలికలుషాంధతామిస్రనివారకభవతారకదీపం - అనుపమాఖ్యాతమహా త్పరితాపం-హతదీనజనతామనస్తాపం-కరధృతవిదితామోఘశరచాపం- జగదుదయస్థితి సంహారావిర్భావతిరోధానాదిమహామాయావినోదనిదానం - అంగీకృతరంగస్థమంగళా భంగతుంబురునారదసంకీర్తవీణామృదుగానం - భూతభవిష్యద్వర్తమానకాలత్రయాబా ధ్యమానం - అసమానం - అక్షీణకటాక్ష వీక్షణరక్షితదాక్షాయణి ప్రముఖనిఖిలభక్తజ నసమూహం - నిరక్షితసకలసందేహం - మర్యాదోర్వీభరణ హరణనిర్వహణచరణలీ లామానవదేహం-నిరీహం- శ్రీమత్కరుణావలోకనమాత్రపవిత్రితపాలాక్షచతుర్ముఖాదిసర్వ సుపర్వాఖర్వఖేదం-నిరంతరామనస్కసమాధిపరిపూర్ణపరమయోగీంద్రహృదయసరసిరు హాకర్ణికాపరిస్థితవికతజగత్పవిత్రాకృతాసృతప్రభావభాసురవియన్నదీజనకవిభవాభిశో భితకిసలయమృదుపాదం-సమస్తజనానుమోదం- నతజనసంతతసకలకల్యాణగుణసంపా దం- దళత్పుండరీకపత్రచైత్రవిపులతరమనోహరవిలోచనం - శిలామయమునియోషాఘ మర్షణదోషవిమోచనం- యామినీతరవైరోచనం- కుముదబాంధవకిరీటప్రచండకోదండఖం డనోద్దండదోర్దండసహమం-బాడ్డవతాసార్వభౌమం-రవికులపయఃపారావారపరిపూర్ణ సోమం- గర్వితపూర్గీర్వాణవాహిని సందోహాకరిశకంతలుంఠనాగళచ్ఛోణితారుణితసహ స్రకరసహస్రకోటిప్రభాభాసమాన మహాఘాతభయంకరసుదర్శనాభిధానావక్రచక్రా యుధాభిరామం- మారీచసుబాహునిరామం - హారహీరనీహారకర్పూరసుధాసారడిండీర శరన్నీరదశారదానారదపూర్ణిమాచంద్రచంద్రికాదిక్కరదశదిగ్వ్యాపితధవళయశో ధామం-శ్రీరామం-జననమరణాదిఘోరసంసారమహాగహనదావదహనాయమానసకల జగజ్జేగీయమానపావననామధేయం - సూర్యవంశభాగధేయం - ఇంద్రనీలమణిప్రతికాశా తిస్ఫుటసుందరకాయం - మాకాంతాకుచకుట్మలతటీచర్చితపటీరకుంకుమసంకుమద మిళచ్చందన పంకముద్రిత శోభనవిశాలవక్షసం- హతఖరదూషణాదిరాక్షసం - రూ క్షేక్షణక్షీతవిపక్షం- ప్రపన్నావనదీక్షం- శరధనుర్వరదాంరావిముక్తమునిజనసేవ్యం-దుష్ట జనదుస్స్వభావ్యం- ప్రణవైకసంస్తవ్యం. శుభ్రశరోవిధి కాన్తారివ్యం-విలూనదంభాభిమా నవానాభువన సంసూయమానపావనవిస్తీర్ణ సమానమానసనసరోవరముహుర్ము హురుద్గతసముత్తుంగాఖండా... పంక్తిలీలాడోలాందోళితచిన్మయరాజహం సం రాజకులావతంసం- రత్నప్రభా... తబాహుకరబాహుకేరీటకుండలం- పోషితాఖం డలం - గుణత్రయాతీత...మయమూర్తిత్రయసువృతం- కమలామనుచిత్తం - పనసామ్రక దళీక్రముకఖర్జూరజంబూ... పకమధూకకుళాశోకతమాలసాలరసా లాదికోరకిత ... మాణిక్యరుచిరాజిరాజితరత్నచ్ఛవిచ్ఛటాలంకృత సామప్రదేశసంతతి ... ప్రశస్తసమస్తవిలాసోల్లసత శేషాచలశిఖ రమధ్యసువర్ణప్రాసాదవిహా... - తోషితాశేషభూపాలం - సురాసురయక్షరక్షోర గగరుడగంధర్వసిద్ధసాధ్యకిన్నరకింపురుషవిద్యాధరచారణాప్సరో బృందరచితబహువం దనం-భక్తజనచందనం-రఘునందనం- త్వాంభజామి. ... ...

౧౦ -- శహాన అటతాళము.

పల్లవి. కోరికదీరెమిమురకామాంధ-రామచరితమువినవే

అనుపల్లవి- శ్రీరామునిజటాయువుభక్తిమెచ్చె ...

మీరఁగఁ గైవల్యమిచ్చి యావలని హెచ్చి ... ... కోరి॥

సానుజుఁడై సీతనరయుచు రాముఁడు-జని ఘోరాకారుఁడైన రక్కసుని జూచి
యూనధనుఁడౌ లక్ష్మణునితోఁ బలికెను-వీని బాహువులలోన నిప్పుడు మనము
పూని చిక్కితిమి క-న్నులుఁ గాళ్ళుఁ దల లేవు వీనికిదసి తెగువలోన రాఘవులిరువురు
వాని యోజన దీర్ఘ బాహు-ద్వయముఁ దెగ నఱికినఁ గబంధుఁడు
దానికద్భుతమంది మీరెవ-రే నెఱుఁగ ననఁ జక్రి పలికెను ... ... కోరి॥౧

దశరథసూనులము-రామలక్ష్మణులము-తండ్రియాజ్ఞ వనమునను సీతతోడ
వసియించియుండఁగను-వంచించి యెవఁడో నా-వామాక్షిఁ గొనిచనెను వెదకుచు వచ్చి
వెసనిన్నుఁ గంటి నీవెవండవనఁ గంధర్వ-విభుండ జనివరమునను జిరజీవినై
కౌసరి యష్టా-వక్రముని గనుఁ-గొని నగిన నసురక గుమ్మని తె
పసిశపించె విమోచనము రగు-పతి సేయునని నేను దైత్యుఁడ ... కోరి॥౨

దనుజతనువు గాల్పు-మిటఁ గంటు సీ-తా వృత్తాంతము నని ట్లు సేయ రఘువరుఁ డది
యనన సురాకృతి విడిచి దివ్యగంధర్వుఁడై-వినుతించె హరి నీమాయ మానవకా
యమున ఘుష్టవిగ్రహా-ర్థము బూనితివి పర-మాత్ముఁడవు దైవరా-య సంమని నే
యమనాటాగి గోచరుఁడవ నా-దినిధనుఁడవఖిల సాక్షివిచి
ద్ఘనానందమయుఁడవ శ్వశగన-దన వందనములు శేశ నుకుటఁ ... కోరి॥౩

రూపరహితుఁడవయ్యు రెండు-రూపములుగల-వో పరమపురుష నీ-కుస్థూల సూక్ష్మముల
ప్రాపున జగములు-గలుగు వెలయు నడఁగు-నీ నాదమానవరా-కుహిరణ్యగర్భ
యేపున సూక్ష్మమయి-విరాట్టను స్థూలమయి-దీపించెనది మాకు- దెలుసు మునులలమటు
కోపి ధ్యానము సేయఁగ విరా-ట్పురుషుఁడన ధారణాశ్రయుఁడై
చేపట్టి రాముని తెను వినుఁ మఖిల-జగములున పెఁగి బంధుండవు ... కోరి॥౪

వాని జ్ఞానము మెచ్చి-వరదుఁడు బలికెకు-వరకామా యీ పావన స్తవము నుడివిన విన్న
గాని వారికి సిరులుఁ గలుగు దురితము దొలఁగు-గలుగ దెన్నడు భయమని సెలవియ్యఁ
గానె రావణుఁడను రా-క్షసుండు సీతను లంక-లోనుంచి నాఁడిదిన-మా శబరి వద్దికిఁ జనుఁ
డానెలఁతె చేసకలమును విన-గా నగునను మఁగిన్నరుఁ డుఁ జన
ఘానుకులమౌళి శేమాచల-పతి మతంగాశ్రమముఁ జేరెను ... కోరి॥౫

౧౧-మాంజీ-రా-అటతాళము.

పల్లవి- హితమతి సతి పార్వతీ-యీ చరితము వినవే

అనుపల్లవి. రతిపతిశతాధిపరుచి-రాంగులో రామలక్ష్మణుల
నతివేడ్కఁ జని యానఁ-డాద్భిదేలి శబరి యెదు-ర్కొనెను॥ హిత॥

పదయుగళికి మ్రొక్కి - పాద్యమొసంగి
తదంబుకణార్ఘ్యి - సదమలసర్వాంగి-యై మహరిపర్వన
ముదితవిలోచనజితసారంగి-యై రాఘవులను స
ప్తృదుఫలగంధమాల్యములఁ-దృప్తులఁ జేసి హృదయముల
ముద మొదవఁ బలికెను రామ. తో శబరిక ఘటితాంజలియగుచు హిత॥౧
వినుగనిధన్యనై-తన సరిక్షిళ్ళల-దును మగమాన ల మన వగదశర

ఘనిసుతుడైనా రా-యణుడజనియించు
ననినాగురుడుసువ్రతు-డై దెల్పెనుమతంగ
మునియదినేడునిజమా-యశరణుశరణు దైవరాయా
వనితసుహీనకులజను-నిను దెలియజాలనన రాముడు పలికె హిత॥ ౩
కులనామాశ్రమా-దులు హేతువులుగావ
బలనను దెలియగ-భక్తియొకటివిహాయిజన దానతపోమంత్ర
ములుభక్తిహీనములైనవి ఫలములుగనక
దెలిపెదభక్తిమార్గము - సులభముగనవపర్వము
తొలుతసత్సంగతియా - వలమికథాలాపనురతులనేను హిత॥ ౪
ననుగొనుయాడుటయు ఘనగురుసేవయు
మనియయాదులనూ - వనుబూజించుట
ననుభజించినవారలను - గనిసంభావించుటసకలభూతముల
వను - గనిశమదమముల-నెనయుటవిమలచిత్తముల
ననువివరించుటమునివినవనిధభక్తు - లనిరిరు గాహారిబలికె హిత॥ ౫
భావముసజ్జన-సేవనువలమెనదినీకు
గావుననుజూడ-గాగలిగెనికజానకిజేరగువేగమెజూడగా
దెలుపుమనసతిని రావణుడెత్తుకొనిపేరక - లంకకజనెమహాభాగా
దేవాదిదేవనీకుదెలియనిది - దిగులజేయుమదు జెపిపలికె హిత॥ ౬
పంపానామసరో - వరతటిబుష్యమూకాద్రిపై
బెంపునసుగ్రీవుడున్నా - డతనిసఖ్యముచేయు
డింపుసనతమదోడ్ప - డునని తెలిపిశబరి
తెంపుననటజితిబ్బ్చి - దేహముబిచ్చునో హార్చి
సొంపునశివిభునిదల- చుచుదను వెడసిపరమపదమునకరిగె హిత॥ ౭
ఈరఘువరస్తవము-నెవరుపఠించినవినిన
వారుకోటి-కోరెర్కలనిచ్చు శేషాద్రిశేషుడుకృపను
ఘోరదురితములనుబు-ద్చునివిజయాకరము
మారిజనానందకరమి-దారిద్ర్యసంకటవరము
అరణ్యకాండముశ్రీ-మీరనుబ్రహ్మణ్యకవి నెనుగించె హిత॥ ౮

శ్రీమధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు అరణ్యకాండము-

సంపూర్ణము.

శ్రీపతిసతిసుతధనముకాం - క్షించిబుద్బుదసమంబదనీ
ప్రాపు పెన్నిధి పేదకబ్బిన - వగిది నే గాంచితినని జూఁడు ... తగవిన॥ ౪
క్షణమెవ్వఁడు నీయందు మదిని - శ్చలముగా నుండువాని
గన మోహాలతసమూలముఁ దెగు - ననురామ రామయనువాని
వినుతించి బ్రహ్మహత్యాశత - మణఁగు నఖిలము బ్రహ్మమనితో
చెనటందుఁ గౌఁగలించెను శ్రీ- శేషగిరిపతి సుగ్రీవుఁడు .. తగవిన॥ ౫

౩. రేగుప్తి. రాగము. ఆదితాళము.

పల్లవి. గరుడగమను సచ్చరిత్రము వినవె - గౌరీసుకుమారి

అనుపల్లవి. సురుచిరాలింగనముఁ బరిహృత - గురుకలుషుఁడైతనరు సుగ్రీవుని
వరదయాదృష్టిఁ గనిచిఱునగవున - వదనశశిశృంగార శ్రీమేల
బరతత్వమెఱిఁగి వలికిశివౌనను - ప్రాకృతులెఱుఁగ కరంభూకులుడంబ్రము
కరటులనుచు మాచేత మోహితులు గా జేతునవిపల్కె శ్రీపతి గరుడ॥

తేలెప్పిక వాలితోననికెజను - కీలుగురుతెఱిఁగి రిపుద్రుంతునని
మేలుగ హరిపల్క నకిష్కింధకు - మీహి తనయుఁడరిగి కేరలుచు
చాలిసింహనాదము జేసినరిపు - శబ్దము విని రోషారుణనేత్రుఁడై
వాలి గాన తనియుండిమినజూడరి చె - కేలబొడిచె వాలియు ముని బోని
వ్రాలుచు సోలుచు నొకరి నొకరేచి - జాలఁబ్రొద్దుబోరాడి వాలిచే
దూలి రుధిరములు గ్రుక్కుచుఁ జని హరి - తోనని మెకపిరాజు తూడిబడి గరు॥ ౧
రామననుజంపింపఁగదలచితి - వో మాయన్న చేనటులై నానీవె
సామీననుపొరిగొనుమనిపొగలిన - రాముఁడు కడువగచి నేను సఖా
యేమిసేతు మీరిద్దఱొకరూప - మైనారయుట నేయకతెడసితినని
సౌమిత్రిఁగని యితనికొక గురుతిడి యీమాటు బంపుమాయన తడు నుపమ
హేమపుష్పమాలిక యొసగి పనుప - ధామనిధి నుతుఁడరిగి వాలి బిలువ
నేమి చోద్యమని యాజికి తడుబో - గా మగనితో దారవలికెను గరు॥ ౨
పోవలదు మహాత్మా లేవుకితము - పోకి కిఁ తిరిగి వచ్చినాయనిననగి వాలి
నేవీరుఁడనైపోకున్నికతగదు - వేవేలు వచ్చినా నే వెఱవ
నే వేగన తః ప్రాపన్ను నీతోడ. జావ నడచివత్తు సనిలనంగదు
చేవింటి రాముఁడడవులకువచ్చి - సీతఁగోల్పడి నేఁడ రవిజునితోడ
తావహ్ని సాక్షిగా మైత్రి చేసి - నే వాలిని జంపుదునని నాఁడట
దేవ దేవుఁడతని శరణమనిను - గ్రీవుని సచివుఁ జేయము నే సతి ... ... గరు॥ ౩
రాముఁడు సాక్షాన్నారాయణుఁడై - బ్రహ్మాదిసురులు ప్రార్థించ రఘుకుల

సోముడై జనించి రావణవధకు-నామహితునకొరులుస్వజనులు
ఏమిలేరబలహొమ్మనితమ్ముని- నెదిరిపోదువదరుచు మరువునసుండి
రాముడైంద్రబాణమేయబడెను-ద్రామసుతుడసోకి గిరిబోని
మైమఱపుకొంతవడికి దెలిసిగుణ-ధాముధృతజటాస్తోమకువలయ
శ్యాముఁ లక్ష్మణకపీంద్రాభిరాము- రామునిజూచివాలిపలికెను॥ గరు॥౪
నాచేసినకపకారమేమిదిన- నాథసుతువివలననుపకారమేమి
రాచనడకతెలియకచేసితివి-నీచేతజంపవచ్చునాబోయవై
కాచిపొంచివేసినకీర్తియేమి-క్షత్రియుడవైతేనినన్నెదిర్చి
చూచియుద్ధముగాసీతకొఱకుతవి-సుతుతననుయేమిరామస్వామి
నాచతురతమెఱుఁగవురావణుసా-న్వయముతోసీతతోనిటకుదెత్తు
దోచదానాదోసమాయఁకను- దుందుభివైరితోస్నేహుడసియె ... గరు॥౫
సకలధర్మపాలుడవైచరింతు-శాసించుతువిలుకాడవైఖలులవా
రికగూతురుగోడలుతోడబుట్టువు-భ్రాతృభార్యబలుకసరిసాగు
నకటానీవెఱుఁగనిదమ్ముసతి-నతిబలాత్కారమునబుట్టినపా
తకునిజంపినబాపముల్-దనికవాలిమ్రొక్కి-వారికిమ్రొక్కి
యొకసన్నులపెద్దశ్రీపతిజగ-దీశుడనితెలిసెనశేషగిరి
నికేతనుడుశరమువెలువనాలియసింహ్యమగుకైవల్యమొందెను ... గరు॥౬

3 ఘంటా, రా. ఆదితాళము.

పల్లవి- కోమలారుణ-పల్లవపాణి- కోరివినవెశార్వాణి

అనుపల్లవి. భీమసంగ్రామహతుడైనవాలి. బోల్చనివాని.రుల్ శోకించిరికోమ॥

తోరముగాసోగకనులబాష్ప-ధారలుపోరుననాలుక
తారహారములురాలకిష్కింధాపురివెడలివడుమతుక
తారవదనవిజితరాకా- తారాపతి-నిజపతినజేరి
వీరాధివీరా-ననుబాసిపోయి- తేరమణహా-హాయనియడలె ... కోమ॥౨
రామామేబాణముననేసితో-నామగనియా-బాణమున
దామసింపక-ననుజంపుమనుచు- వరణిసుతునిగని-కోపమున
స్వామిందయనఖిలముంగద్గనీ-కేమిసుఖమనుభవించుమని
భామామణి-విలపింపరాము-డామగువసూ-రార్చగడగెను ... కోమ॥౩
ఊరకనేలపో-గలశోకమునకు-పైపోయినపతికి
నారీనీపతి-జీవుడోయీశరీరమోనీమదికి

కోరి గుణభూతేంద్రియములు-చేరికడి-మెనదితనువృశ
రీరినిత్యుడదలు డేవ్వరి-కిరిశివ॥ చెదవనెనుహరి ... ... కోమ॥ ౩

అ ఘతనువు దా-రువువలెం డనుచి-తాత్మ జీవుడు-నిత్యుడని
మొనసి యల్క-కవిసుఖదుఃఖము-లనుభవించువా-రెవ్వరని
వనితామణీయుడు రాగవుషు-వినియహంకారాద్యనుబంధమె
ఘనసంసార జీవుండు సుఖాసుఖముల జ్ఞానములనె కోమ॥ ౪

బలుకోరెకలుగల-వానికి రానివి కలలో దోచనె-టులటులనె
చేతియునాన్యవి-ద్యాసంబంధము-జీకహంకృతి-యుందుననె
తలపెసంసారమది మెబంధము శుద్ధస్ఫటికమున గెంపు
నిలుప నిలుపైనట్లు మతీంద్రియా-కదన నాత్మకు సంస్కృతియనె కోమ॥ ౫

జీవుడుమహాయాతుండై యుడిబోవు- త్రోవ బోవుదు జన్మమృతి
భావమొంది దుఃఖ్యాదశతనా-భక్తుల సంగతినుగతి
త్రోవ గలిసి మహానాదులకు నే వెలొ బ్రహ్మామనిదలను
నీవుపూర్వసుకృతమునను-సేవించిధన్యవైతివ నెహరి కోమ॥ ౬

నాచేబలుకబడి యీవిధమునా-లోచనచేసి సన్మతివై
నేచిసుఖంపుణరామునినుతి-యుంచెదారకదిహితవె
ఆదక్రియహిసుగ్రీవుని కానందప్రదమయ్యెవతనిం
జూచివాలికిక్రియల్ సేయ-సూచిపంచె శ్రీరామచంద్రుడు కోమ॥ ౭

తరణిజుడంగదవు స్వంబ్దైద-ప్పరమున వాలితనువుంచి
పరేతోర్వకేగిదహనాద్యప -కరణీయములొనరిచె
పరమాప్తాదపమునుగాను పవ-సరోజాతములు గాంచిమ్రొక్కిన
హరిపిరులకెల్ల దొరదినక-రాత్మజునకు మంత్రియుగదుండనె. కోమ॥ ౮

సిరియుదురరాజ్యమున నీదనిను సేపిం-చెదనను సుగ్రీవుగనిహరి
యురయానీవే నేను రాజవగుము ని-యానతీయ లక్ష్మణుడుపురి
త్వరతో జేరి సుగ్రీవునకే-లరిపట్టముగట్టి వరషరుతు
పయుగమ్మనిదసి యెు శేషగిరీశుం-డగు శ్రీరామునియొద్దికి కో॥ ౯

౮.—యమున-రాగము-రూపకచాపు.

పల్లవి. ఘణశయనునిచతరిముని-దాత్మ-యణీభక్త జనపరాయణి

అనుపల్ల. గుణనిఘలో దాశరథునుప్రవ. ర్గ కౌచలశిఖరస్థలిఎలస్పతలను తరు
గుణవ్రతమెబహువర్ష్యమ్ము గపిహాగ సెపితమైమణి
ఘణిపతమె- వర్గవాతసహామగునాగగుహాసుందిరీ

శ్రీనివాసుఁడు నరాకృతి జేకొనినాఁడని - నానివసించు సురలు - కరము రానుగ ముని
మానితఖగమృగశరీరులై సేవింతురు - పూనియనుదినము రాముని - యుపహారాద్రుల
ధ్యానమాననీకుఁ డైలక్ష్మణుఁడే కాం - తమున వికసితముఖుఁడై - శ్రీరఘుపతిని జేరి
ఘనుని భానిచేమును విన్న బోధనేమఋషి - గానసులభమౌ క్రియాసం

యోగము నెఱవిమ్మనియెను॥ ... ... ఫణి॥

జినుజుడనను బూజించగ - నంతము లేదనిన - వినుసంక్షేపముగా - వినుపింతు గురుదయ
నను పమమంత్రోపదేశ - మైకీమంతుడు మొనసి గురుని చే బూజావిధి తెలిసితగ
ననుసభక్తికముగా నారాధించి ప్రాంత - స్నానాదికమగు చాహ్నికము
లోనర్చి శిలాస్థాపనము జేసి - కృతసంకల్పుడై గంధకుసుమాముల

నను ప్రతిమాది పూజసేయగవలెన సైరాముడు॥ ... ఫణి॥ ౧

నాసన్నిధి భక్తి నేమి యొసగిన నేసంతస - నసెయలరుదు చాలాభక్ష్యభోజ్యాచందన
వాసోముఖపూజాద్రవ్యములు దెచ్చి - సిద్ధాసనమున దేవుని యెదుటగూర్చుండి లీలా
ఘనుఁ బహిరంతరమాతృకా - న్యాసంబులు గేశవాదికముమూర్తిపంజర
న్యాసంబులు జేసి హృదబ్జ విమలజీవకళా - ధ్యాసి ద్యుశిలాముల

కుకళాసిద్ధి జేయవలెనసై॥ ... ... ఫణి॥ [illegible]

హృదయాద్యావరణాది పూజలాగమవిధినాన - రించి యర్ఘ్యపాద్యాచమనమధుపర్క -
సమలదధూపదీపనైవేద్యనీరాజనాది - విధితోపచారములనర్పించవలెను స్నపద్య
పాదలుచు నగ్నిప్రతిష్ఠాపనం - బు చేసి యుక్తసూర్యాక్తమాగినామున హోమము వే
ల్చి దహనుఁడ ప్తసువర్ణ సమగ - మణిభూషణుగి శిష్ట

పడస్థితుని గాబుధుల్ సదా భావింతురనేనుహంతి॥ ... ఫణి॥ ౩

బలిహోమశేషములకుని జినమంత్రజ - పము జేసి చెలఁగి పిడై మృత్యగీతవాద్యము
లలరగ నాముందరస్తవ స్తుతిపచనాదులు - నలిపి నాప్రసాదముశిరసావహించి పొంద్చి
లలివందనమర్పించి కరయుగళి నాపాద - జలజంబులు స్పృశించి తలనుంచి మహాసంస్కృతి
వలన బ్రోవుమనియు ధ్యానమును జేయు సతపిహాహార

ములొందును నని శేషగిరినిలయుఁడనుజ - మ్మనకుఁ దెలిపెను॥ ... ఫణి॥ ౪

---

౫. పంతువరాళి - అటతాళము.

పల్లవి॥ కలికి యెలమ నమ్మిక మిలుకల - కొలికి పీనుల సుధ - జిలికెడి కథ వే

అనుపల్లవి॥ చెలగి లక్ష్మణు దేవుని దెలిపి ప్రాకృతిని వలె మాయ

యలనడమా సీతా - యని నిద్ర జెందడాయనురాతి॥ ... కలికి॥

అచట కిష్కింధాపురిలో హనుమంతు - డలిసీలపంతుడ గాచ రేంద్రు

డగు సుగ్రీవుఁ జేరి రాజా

ప్రమదశతనాట్యములు గాని - రాముని శ్రమము హాసుధా వృక్షము అదినావు

ఖచరపతిసుతుడు తెగినగతిచెడకరా-ఘవుని జేరుము
విచికిత్సవలదనిన- విభుడు విలుపింపుమనెగపులను॥ ... కలికి॥ ౧
అంజనాసుతుడధిపునియాజ్ఞ వానరులతా బనిచిన-నఖిలదిక్కులు
చిక్కటిల్లగనినీరులు
మంజుతరగిరిశిఖరిరులు-మహియానాకసముఖేదిల్లవచ్చిరంత
గంజదళనేత్రుడైతగు- కాకుత్స్థకులుడచలమునమణి
పుంజసానుస్థితుడైపారవెసితావిరహాగ్నిచే॥ ... ... కలికి॥ ౨
జానకీహాసచంద్రముఖీ-ప్రాణములునీమేననిలిచిన
నేనన్నబాసియుండాకచల్లనైనా- మానవతినంటినీకరములమటినన్ను
దాకుమీరాకాసుధాకర
భానుసముడా రోజంద్రడు- పరికింప్రతిత్నుగాయిదివర
కేనాతోడనుజా చేబడి- మోటుతోటమొలుగనవెరాముడు॥ ... కలికి॥ ౩
శ్రీసతుడై పానము వద్దనిచేరాడు న-గ్రీవుని ద్రుంతుననిరాఘ
డుకుదాడవసనుబంపుతీ
వానీహతునిగ జేతునిననుతుననియనుజా- డలుగవారికడురాయిడి సేయదగ
దాసౌమిత్రినీవు చనివాలిపతెకౌడకుమచ మికదడ
జేసీన జెడువనినదవ-శిఖకరణిపురికినతదరిగెను॥ ... కలికి॥ ౪
లుగుణధ్వనిచేయగవినియంగదుడుద్విప్రముక్కన- వేగమీరా
రకుడూరాకవెల్పుమనజని
కలగిపురివాకిటనిరిదేంత్మణుడు- కపిరాజాపరాకాయనసుగ్రీవుడు
దెలిసిమారుతినీవలుక- దీర్చియాఘనునదెప్పనజని
పంగొనికినుకనతవత్సలాను- వావలపనితోడితుచ్చెను॥ ... కలికి॥ ౫
పతిపనుపడారాంగనచని- భయభక్తివినయసంభ్రమముల
నతిజేసికుశలమేబావా- కోపమేమి
అతిభీతుడైహరివిభుడున- న్నరిమెమిముచేరరాదేవాయని చెయిబట్టి
సతియంతిపురికితోడై- నతనిగనుగొనికపి
పతిరుమాయుతుడైపాన్పుననుండియులికి-పడిలేచెవెఱపరివరె॥ ... కలికి॥ ౬
మదలోలలోచనుడై- మలయూరవినుతుగనియులిగిరా- మానుజుడు
వలికెసుగ్రీవాచేసినమేలు
పడటగలిపిదమాంధూరతి- పరవశతమదవియున్నావా కానివాలిని
పదరిప్రాణముగొన్నసితప్రదరమెసురెనరుజూచుమను
న్నదనినరామకార్యమా- నఘుయిత్సదుమయుపదనెజావ॥ ... కలికి॥ ౭
వానరులనిదెచూడదెబ్బదిరే డుదెవ్వ- లనగూడంక
భానుజుండురావలదినా డుటని- బల్కినినన

వానసుతుచతురోక్తులగతా- మమతాతగారాకామతుకేడుకొని
భానుజుఁడుపూనివందనము జేసిన- వానిఁ గౌఁగిటనిడియామిత్రా
జానియాసీనుఁడైసరసపూ- జలుగొనెసఖునిచే॥ ... కలికి॥ ౮
రామదర్శనలాలసుఁడైరథమెక్కి- లక్ష్మణకపీంద్రులురణభే
రీమృదంగములుపొదలఁగాఁగదలిహ- నూమన్నీలాంగదనలాది
భూమిరుహచరణపతులుకు- ములుగొనిగొల్వఁగా
జామరసితాతపత్ర- సద్విభయయుతుఁడై శేషగిరి
ధాముఁడయిరఘుకులాబ్ధిసోముఁడగు- రామవిభుఁ జేరెరి॥ ... కలికి॥ ౯

౬. కాంభోజిరాగము - అటతాళము.

పల్లవి॥ రామాభిరామగుణధామ- రాజకధాసుధామా- భరిసామాన్యమా
అనుపల్లవి॥ రామునకనతిదూరమేతేరుడిగివచ్చిసౌమిత్రిరవి-సుతులుజేసేరినదులు
స్వామికౌఁగిటనిడియహా- పూ- జామాన్యుఁజేయ-హరిపతిహరి
వామభాగాసీనుఁడైరఘు-రామన్పవయిటుజాడువచ్చిన
కామరూపులనగణితులఁ-గవులజితరిపులనెన్నిను॥ ... రామా॥
మేరుమందరహిమవత్పారియాత్రాదిగిరుల-జేరియుండెడివీరులు-దేవాంశభవులు
భూరిశైలాకారులురణోద్దాములు- సారాకరిబలులుదశశతసహస్రాయులుని
స్సారవారణసత్వులునిస్తులులు- చారుసావర్ణతనులమంశ
రీరులణింగులువికీలా- కారులిరెగర్జలిడిపరువిడి
కణగినిపనికిప్రాణమువ-గోరినారిఁకవీరుయాజ్ఞావతులభిజ్ఞాయను॥ రామా॥ ౧
గొనికొనిభల్లూక-కోట్లుగొల్వఁదగుకు
గుణనిధిజాంబవంతుఁ-డునితఁడుపవన
తనయుఁడుహనుమంతుఁడువలనీలతార
తనసగజగవయగ-వాక్షగంధమా
దనసుషేణవధిముఖులుకేసరిప్రముఖులువినుమితఁడుశతబలిదాశరథుఁడితఁ
డనఘువాలికొడుకంగదుఁడితఁ-డనుపమానబలాఢ్యు
లనుపనిగొనుమనిన- నినతనయునాలిం
గనముచేసిమువాత్రులో-చనుఁడైహరిబలికెఘనుఁడై॥ ... రామా॥ ౨
ధరణిజవెదకవానరులంబంపుమనీ-వెరుఁగవాకార్యసరణియనిబలికినదా
శరథియానతిఁదరణిసుతుఁడగ- చరులహరిదంతములకనిచెనవనిజ- సడినలలో
నారిఁగింపకున్నవారిత్రుంతుననిభేరి- మొరయించియంగదజాంబవ
ద్వతహనుమన్నలసుషేణుల- శరభమైందద్వివిదులననిచె
సురసదతుణదిశకనిలజుని- హరివిలిఖితముద్రికసీతకొసఁగుమని
రొమ్ముసగెంబొసగ॥ ... ... రామా॥ ౩

శ్రీరామునిచే నాశీర్వాదములు గాంచి- మారుతిముఖ్యులతిగిరిసరిత్కుంజ
ఘోరగహనములఁ ద్రిమ్మరిగిరివింధ్యాటవి- నీరువట్టునడస్సి నీరపక్షులుగుహా
ద్వారము వెడలి రాగా-గని బిలములోఁ గాం
తారేగి సింహాసనవసలి-వరనియతి నున్న యోగినిగని
శౌరి ప్రోక్తపమీరవరసుచుఁ దెలియఁడుగ- గా రామమాతలమున
నారిఫలములుఁ గొనఁగ సెలవిచ్చె పతిమదిని మెచ్చె॥ ... రామా॥ ౪
జలఫలతృప్తులై-లలన నిపెడరసిన
నలవిశ్వకర్మ తన- యను హేమయందరుననను
తొలుత నాట్యమునం ద్రి- నయను మెప్పించిన
లలితసద్వృత్తిని- స్తులమానిప్పురమిచ్చె
నలినాత్ముఁడదిమొదలీగతిసుంఖ పొందలి
యలఘుమతులారయనివారల- ననిచితాఁబోయి శేషాచల
నిలయుడగు రఘువరుపదాంబుజ-ములకెరిగిప్రుతిసూక్తిసదమతి
ఫలిపి చెలిబదరి-కాశ్రమమునను కైవల్యమొందెను॥ ... రామా॥ ౫

౭. గౌరీరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ ఇందిరారమణు చరితము వినవే- సుందరీమణి
అనుపల్లవి॥ మందయానమానఁజనికపులుప్రూని-క్రిందనాసీనులై యేటుబోదము
ఎందరయ్యురము నీతవనినవాలి-నందనుఁడను జనకాత్మజను గన్గొనక
నందరిగిరిమీనినను జంపు-ముఁదు గారుమాజానినే
నిందుమృతినొందుదాఁడసనని సంపు- కొండతెంచెయుండ
మెందుకు మృతియనిరి॥ ... ... ఇంది॥
రామబాణము జనభేద్యము జగ-త్త్రియమునందు-గలదా చిలుతయిట్లను
చెమి తెలివివలదా గుహానుందమను
సౌమిత్రికన్న నీమీదఁ బ్రేమ- చాలగలదింకొకరహస్యము
రాముఁడనఁగ నారాయణుఁడు సీత- శ్రీమహాలక్ష్మణుఁడాదిశేషుఁడు
స్వామిపాదములము మనము మను- వైకుంఠనివాసులము వారి
భూమిభరము మాన్ప దాశరథియై-పుట్టెనని దెలిపెసంగదునకుఁ బావనీ॥ ఇంది॥ ౧
మనము రామకా- ర్యనిర్వాహకులము
యినశుభముగలుగు- ననిచనంజరీ
ఘనునిబుద్ధి మెలఁగు చే మేలనిచని- చనిమహేంద్రాచలమెక్కి తరుచరుల్
ఘనమకరకమఠ- కర్కటజటాక
ఫణితిమితిమింగిలాదిజలచరా- భంగమైతరంగాలింగితస్వరంగా
మనోజ్ఞాంగవల్లిగ్గొలెనరు- వనధిఁజూచిభీతిల్లియద
మనము దాటుటేడ రావణుఁ జేడ-ననుచుఁ బ్రాయోపవేశపరులై రచ్చట॥ ఇంది॥ ౨

గిరిగుహ వెలువడి సంపాతియనుఖ- గేంద్రుఁడు వానరులఁగని పొరిగొందు
నిరతముఁదిందుకరులవలెనున్నారని- పరువడి రాదుర్నృతిభీతిఁల్లినగల్ హరి
హరిజటాయువెంతసుకృతియై- మరణమొందెనవానిసంపాతిస హో
దరునిమృతిదెలియవినిహరి-వరులచ్ఛటికివచ్చుటయు
వెరిగివారునుజలధికిరా- నరిగితమ్మునకుఁదెలోదకములిడి
మరలునతనిసీత- నడియడిగిరగచరు॥ ... ... లింది॥ ౩
నగశిఖరమెక్కి నిక్కి లంకలో- నశోకవనినపనిసుతఁగంటిఁది
మొగమాటముగాదనిపల్కి సంపాతి- తగనిట్లు రునాతమ్మునిఁజంపిన
పగదీరరావణునిద్రుంతు- పక్షయుగములేకునికి
నెగరలేనుచిన్ననాఁడోమహాత్ము- లారపంతముమీఱఁగ
నాగిజటాయువేపురవిమండ- లోన్నతంబెగరగానుఅరు
ణగభస్తిదీప్తిరెక్కలవిసిల- పొగరడఁగిపడితినతఁడువడుకొలుఁగనజె॥ లింది॥ ౪
ప్రాణములుమూఁడుదినములకువచ్చి- పరగశేషశైలవాసునిదయ
నేనుజెలివొందిచాలాపగసోముడుక- మానిఁజెరఁజనిమ్రొక్కినగనిసంపా
తిసీకివిరూపమెటువచ్చె-డనుగ్రహించుటేమనిసజగతిలోమీరెఱుఁగనిదేమి
సంయమిస్వామి
గ్యైనవినుమునిమదీయచేష్టిత- మంతయుఁదెలుపవినికడ
లేనియడబూనియున్నననన్నూర-డించమునిదలఁచెననెఁగవులకుఖగపతి॥ లింది॥ ౫



౮. పూరిరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వినవెరామచరిత్రము- దాక్షాయణి॥ ... ... వినవె॥
అనుపల్లవి॥ మునిచంద్రుఁడౌచంద్రముఁడు- తనుదెల్పురీతిసంపాతి
యనిరేఁగవులతోశోకమూలమీ- తనువృతనుకారణముకమాఁమనుచు॥
నేనుదేహినసేబుద్ధి- చేనుపురుషునికమఁమునుఅహమవిద్యవల్ల
నానుకాఁగినయినుమువలెః- బానుమాయాయుతుఁడైవెలి
లోనుగుణమయమైయీ- మేనుమేనఃభ్రిమసి
లేనుతెలివిమట్టొను- దారసంసారమాయా
తానాఅవికారిమరభిమానమునఁగమఁములుజేసిఫలా- ధీనుఁడగుచుఁజెడిలిరు
గుజీవుఁడనె॥ ... ... వినవె॥ ౧
యాగాదులుజేసిస్వర్గ- భోగమొందియాఫలము
భోగాంతమునైపఁబడిదరుఁడు- బాగాచతుర్విధభోజనస
రాగస్త్రీపురుషసం- యోగమునచేతోమయుఁడై
వేగమెస్త్రీగర్భము- లోగాఁజొచ్చినెత్తుట
దోగియొకనాటకలల-వైగట్టియైయెమనా
ళెగబుగ్గవలెనైపదియవదినము- రాగమాంసపేశియానని తెలిపె॥ వినవె॥ ౨



శ్రీరస్తు.

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు.

సుందర కాండము.

సౌరాష్ట్రరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ శ్రీరజతాద్రిసదనా వేడుకొనే- సాధ్వీ చరితము వినవిన

అనుపల్లవి॥ మారుతి సాగరము శతయోజన- దూరమొకసబ్బురమున దాటఁగఁ

గౌరియానందకందళితుఁడయి- శ్రీరాముని భజియించి కపులఁ గాంచి

కూరిమి వనచరులారా కనుఁ- గొనుఁడీ నన్ను లంకఁ జేర

భూరివేగమున జనిజానకిఁ గని- పొసఁగవత్తుయశము

దెత్తుమీకనియెను॥ ... ... శ్రీరజ॥

నేనుధన్యుఁడను ధన్యుఁడ హరిపద- నీరజములమరలఁ గంటి నెవ్వఁ

డైనా మృతికాలమందు- రాముని- శ్రీనామస్మరణనొందు భవాం

బోనిధిఁ బొడసిటియందు- నడఁచి- మానితముగఁ బరమపదమొందును

తానొందు శ్రీజానకీనాథ సతతనిముద్రికచేఁ- బూనితిరఘుపతిని నెమ్మదిలో

ధ్యానించుచును వాయి జలధి- దాటెదనని హనుమంతుఁడతికృతాంతుఁడు

పూనిబాహువులు జోడ్చి మెడ- పొడవుగనిక్కించి మీఁదు జూచి

మేనువంచి తోకబెంచి పాదము- లూనియొగ సేవానిపొగ రేమి జెప్పను॥ శ్రీ॥ ౧

పోవుచున్న పవనాత్మజునలవము- రావళిజూడఁదలంచి సురశా

దేవికినుపదేశించి పంచిన- పావనినదియెదిరించి పెరిగిన నానీవుఁనురెట్టించి ప్రబలె

నాహాలదిమటివయు బలిమి సూక్ష్మతనుఁ- దైహోంచియా

దేవికడపుజొచ్చి వెడలిననగ- ధీరునిగని మెచ్చి జయమగుసని

తావచ్చుటసతిడెచ్చి జనేనత- డావలబోవ మైనాకగిరిదగ్గరి

రావయ్యా హనుమంతా నీ- రఘుపతిచెంతయందు నుంత

నీవువిశ్రమించి పొమ్మననిలజ- నేస్పృశించి నేర్పుమించి పోవఁదగను॥ శ్రీ॥ ౨

ఎదుటను సింహికయను రాక్షసిప్లవ- గేంద్రుమైనీడ బ్రుంగి తోవఁ

గుదియించనతడతింగితనఘన- పదమునదన్ని నబ్రుంగి గెడసె

నదిగనిగరుడునిభంగినభమున- బొదలుచు హరిపతియుదధి దాటెను బుంగికడు

ముదమున ఘనసువేలాచలమెక్కి- యద్భుతమతియై శ్రీలదసరిమణి

సదనగోపుర ప్రాకార సౌధో- జ్జ్వలమౌ దానిలంకా రాజధాని

కుదురుగని మెచ్చుకుండగరవి- గ్రుంకె వన్నారుతెయొగకుండా

కదపివాయుజుడణుమాత్రుడయి లం- కాపురంబు గోపురంబు జేరికలిచె॥ శ్రీరజ॥ ౩

లంకిణియను రాక్షసియనిలజుఁగని- లావుమెఱసి పోనీక మోని

కొంకుకొసరు ఇంత లేకపోయెను- లంకిణినను గైకొక వానరా। యింక నైన జె
డిపోక యెవడవు- మంకుతనము మానికలరూపు చెప్పుమని ఝంకసరి చేతనదిగను
పడిన- సామీరియు భూతలత తిబెదరి గాబొంకవు పిడికిట దానిబొడిచిన- భువిబ
డిరక్తము గ్రక్కుచు ముక్కుచు రామకింకరన నీ పాదములకి దెచెదను లంకయిం
క మీకు౯ దక్కె। లంకజాసనుని వాక్యము దెలుపనుచు౯-బడ౯తి రామకథవిగాను విడక దె
నిపె॥ శ్రీరజ॥ రావణునంతఃపురము౦ గ్రీడా- రణ్యమునవున్న దిసీతారాము
ని। పావనస్మృతిసంజాతమాయెనా-కీపరకునుకృతము చేతఃనుగంటి। శ్రీవర
భక్తవ్రాతాగ్రణిసి- సేవకత్లైనే ధన్యనోజయ శ్రీసమేతరామ। భూమిపేఘుడు నా
మదిరంజిల్లు గా- కేవేళ సనిమదిని దివిక దిజసె। నావారిధియుంజనీసుతుడు పదా
టి-వప్పుడు రాసుతకనాద శగ్రీవునకు। శ్రవిలయు కారణములైయుపరె- వామభు
జాత్తునిఘ్రిపములై। వేవిధముల శుభ సూచకమై రఘు- వీరుడ ప్రియోధుడు వాత్తు
మెయదరును॥ శ్రీరజ॥

౨—కేదారగౌళ రాగము-ఆట తాళము.

పల్లవి॥ సకలసద్గుణ నికరా సుధపస- గ్లాకిగ్గాంజనగల గోలనే॥ అను॥
బలియుండగుననిలతనయుండా-వలలంకలోంజొచ్చి। యిలాసుతపిలాసతనువ
ల్లి- నెల్లచోసగయుమంచి గాంచెరి॥ నలి॥ రావణునంతఃపురమునకేగి జనక-భూ
వరాత్మజనందుశోధించివినుపక। నేపికిన్నెరమరువ్నాగ- స్త్రీలుచెరిచున్నకడ
నానసిగయుండు౯। బావకి త్రైలోకపావనిస్పృప-దేవిగానకలంకి।జివాక్యమలంచిజ
నెరవా- జీయ్యమగునశోకవనమునక॥ నలి॥ చితసంపుమెట్టికలగలైనబావు
లు- రాజిల్లుచిత్రావృతదేవతాశాఖ। తతులనతులమునగ-జలలగుఖగము- తము
లకలరు లేడిపిల్లలుంద్రిలు। అతివృద్ధలమధుఫలభరన- మాగ్రివనజశాఖాలం।
కృతస్థలులగపిమారుతాత్మ- ద్వ్యాతమతవెదకెత్రీతిసుతెనచట॥ నలి॥ అందమె
హ్యాన్య్యా-వందనైపనలక్ష్మి। చంద్రైఘనమైద్రిగలసుస్పృతిగతిమి- స్నాండిశ
తశాతకుంభస్తంభ- భాన్వితంబగు మేడగనిభూవుత్రి। అందులేనన్నంబోయి.మ
రు- స్నాందనుమతిలకించె।ముందరనుశింశుపావృక్షము-మొదటసీతనాలోకమా
తేన॥నలి॥ దనుజాంగనలమధ్యమునసున్నదాని శ్రీ- తరుణినిననొప్పదానిదీన
తయుజడగట్టినకురులనుపవాసములగృ- స్సెనమేనుమాసినచీరెగలదాని।త
నుగావవిధుడౌ రాముకిసెం_ తయువగంగన్నవనుజడిగొను బాష్పకణములదాని
రామునినునువు-పడతిగనెంగపిపతి। అవనిజగంటిగృతార్థుడనైతిరా-ఘువు
పనితా చేతనసాధింపబడెనని। ఘనికిదిగుతతేసగరి వెలపల- బట్టెనొకకల
కలమదియుంగని నేను రపికులునిసతినలరింతునని- పవమాననునిటుడుండె।బవ



శ్రీరస్తు.

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు.

సుందరకాండము.



సౌరాష్ట్రరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ శ్రీరజతాద్రిసదనా వేడుకా శే- షాద్రీశుచరితము వినవిన

అనుపల్లవి॥ మారుతి సాగరము శతయోజన- మూరెమో సబ్బరమున దాటంగ
గౌరియానందకందళితుండై యా- శ్రీరాముని భజియించి కపులంగాంచి
కూరిమి వనచరులారా నముం- గొనుండీ నన్నులంకం జేర
భూరివేగమున జని జానకింగని- పొసంగ వత్తు యశము
దెత్తు మీకని యెను॥ ... ... శ్రీరజ॥

నేనుధన్యుండను ధన్యుండ హరిపద- నీరజములమరలగంటి నెవ్వం
డైనా మృతికాలమందు- రాముని- శ్రీనామస్మరణనొందు భవాం
భోనిధిం బుడసిటియందు- నడంచి- మానితముగం బరమపదమాంఘునుడు
తానొందు శ్రీజానకీనాథ నతని ముద్రిక చేం- బూనితి రఘుపతిని నెమ్మదిలో
ధ్యానించు మనను వాయీ జలధి- దాటెదనని హనుమంతుండు శౌక్య్రతాంతుండు
పూని బాహువులు జోడ్చి మెడ- పొడవుగ నిక్కించి నీంగు జూచి
మేను వంచి తోక జెంచి పాదము- లూని యొగ సేవాని పొగరేమి జెప్పవు॥ శ్రీ॥ ౧

పోవుచున్న పవనాత్మజుని అలవము- రావళి జూడందలంచి సురశా
దేవికి నుపదేశించి పంచిన- పావని నది యెదిరించి పెరిగిన నానీముంపు రెట్టించి ప్రబలె
నాహాలదిమటి యుబలి యుసూత్మతినుం- జైపొంచియా
దేవికడు ప్రజొచ్చి వెడలినన గ- ధీరుని గని మెచ్చి జయమగునని
తావచ్చుట సతి దెచ్చి జనానత- డావలబోవమైనాక గిరిడగ్గరి
రావయ్యా హనుమంతా నీ- రధిపను చెనాయందు సుంత
నీవు విశ్రమించి పొమ్మనని లక- నేస్పృశించి నెవ్వుమించి పోవ దొడగెను॥ శ్రీ॥ ౨

ఎదుటను సింహికయను రాక్షసి ప్లవ- గేంద్రుమైనీడ ద్రింగి తోవం
గుదియించన తడె తింగితనఘున- పదమున దన్ని నగ్రుంగి గెడసె
నదిగని గరుడుని భంగి నభమున- బోదలుచు హరిపతి యుదధి దాటెను బుంగికదు
ముదమున నసు వేలాచలమెక్కి యు- ద్భుతమతియై శ్రీలదసరిమణి
సదన గోపుర ప్రాకార సౌధో- జ్జ్వలమా దానిలంకా రాజధాని
గుదురుగని మెచ్చు కుండ గరవి- గ్రుంకె దన్నారు తెలియగ కుండా
కడసి వాయుజుడణుమాత్రుండయి లం- కాపురంబు గోపురంబు జేరి చె॥ శ్రీరజ॥ 3

లంకిణియను రాక్షసి యనిలజు గని- లావుమెఱసి పోనీక మోని

కొంకుకొసరు ఇంతలేకపోయెదు- లంకిణినను గెలిచితివా నరా। యింకవైన జె
డిపోకయెవడవు- మంకుతనము మానికలరూపు చెప్పుమని ఝంకరించె తనదిశను
బడిన- సామీరియు భూతతతి బెదరగా బొంకపు పిడికిట దాని బొడిచిన- భువిబ
డి రక్తము గ్రక్కుచు ముక్కుచు రామకింకరుని పాదములకు దెచ్చెదు లంకయుం
క మీఁదట। బంకజాసనుని వాక్యము దెలియనుచుఁ- బడఁతి రామకథవిగా మిండలదె
నిప్పె॥ శ్రీగజ॥ రావణునంతఃపురమునఁ గ్రీడా- రణ్యమున నున్నది సీతారాము
ని। పావనస్మృతి సంజాతమాయెనా- కీపరకు సుకృతము చేతఃసుగంటి। శ్రీవర
భక్తవ్రాతాగ్రణిసే- సేవకగ్రసేధన్యనో జయ శ్రీసమేతరామ। భూవిభుఁడు నా
మదిరంజిల్లగా- కేవేళసనిమది నిదవీకదిజనె। నావారిధియుం జనీసుతుఁడు దా
టి- వస్తుదు రాసుతోకు నాదశగ్రీవునకు। శ్రవిలయ కారణములై యుపదె- వామభు
జాతులు ధుర్విపములై। వేపిథములశుభసూచకమై రఘు- వీరుడ చీనారు వాతు
మెయుదరును॥ శ్రీరజ॥

౨ — కేదారగౌళరాగము = అటతాళము.

పల్లవి॥ సకలసద్గుణ నాకధాసుధ వసధా- క్రాకిక్రాంజనులు గోలవే॥ అను॥
బలియుఁడగు ననిలతనయుఁడా- వలలంకలోఁజొచ్చి। యిలాసుతవిలాసతను వ
ల్లి- నెల్లచోసనయుచుఁదిరిగెబరి॥ నలి॥ రావణునంతఃపురమున కేగి జనక- భూ
వరాత్మజనందుశోధించి విసువక। సేపికిన్నరమరుత్వాన్నగ- స్త్రీలు చెరనున్నకడ
నారసియుండుఁ। బావకి త్రిలోకపావనిన్నృప- దేహగానకలంకి యీవాక్యదలంచిజ
నెరవా- టీయ్యగుసశోకవశముపకు॥ నలిన॥ రతనంపు మెట్టికలగలైన బావు
లు - రాజిల్లనిరి తావులు దేవతాశాఖ। తతులనతులపునగ- జాలసుఖగము- తము
లకలరు లేడిపిల్లలుగలు। అతివృద్ధలపుష్పఫలభరన- మ్రావనిజశాఖాలం
కృతస్తలులగవిమారుతాతా- ద్భుతమత్తవెదకెత్రీతిసుతనచట॥ నలిన॥ అందమె
హ్వాపవనా- నందమైనలక్ష్మి। చంద్రమైఘనమైశ్రీగలసుకృతిగరిమి- స్కందిశ
తశాతకుంభస్తంభ- భాస్వితంబగుమేడగని భూపుత్రి। అందులేకున్నఁబోయిమ
రు- న్నందను మతిలకించె। సుందరనుశింశుపావృక్షము- మొదట సీతనులోకమా
తన॥ నలిన॥ దనుజాంగనలమాధ్యమునసున్నదాని శ్రీ- తరుణిననస్పదానిదీన
తయుజడగ। కృసకురులనుపవాసములగు- స్నానమేనుమాసినచీరెగలదాని। త
నుగావవిధుఁడు రామికిసెం తయువగగ నవనుజపిగొను బాష్పకణములదాని
రామునినుడువు- పడఁతిగనెఁగపిపతి। అవనిజగంటిఁగృతార్థుఁడనైతిరా- ఘవు
పనివాచేతనునాధింపఁబడెఁనని। భువికిదిగుతతీసగరి వెళపలఁ- బుట్టైనొకకల
కలమదియుఁగని నేను రవికులునిసతినలరింతునని- పవమానసుతుఁడుండెఁ। బవ

ళ్లించి రావణుఁడు కలరఘు- పతిభటునివానరుఁగని లేచె॥ నలిన॥ ఇదిదుస్స్వప్న
మని క్రీడావనీశివశ- వదనుఁడు రాకాఁ తాళితి। పదకటకములరోఁ బలువినిశిచర-
పతిగనిబలుదిగులునవడిగితలవంచుక చింతా। పదమైనమది శోభ- సదనుఁడా రా
ముని। గదియించిచిత్తరుప్రతిమవలెఁ-గదలకిట్లుండెన ళికికళిక॥నళిన॥

౩.—బేగడ రాగము—ఝంపె తాళము—

పల్లవి॥ వింటివాని రేజ-పాణివాణీ-వినుతవాణీభవాని॥ అను॥ తుంటవి
ల్తునిబారి- తారిసురవైరి-తుదిదైవమాడింపవై దేహిజారివా। ల్గంటిరో యింక
మీఁదదయరా। వా। లలితమగునీకటాక్షవీక్షణమునన్ను। గంటివా పట్టంపు రా
ణిఁజేతువరింపు-దంటనన మేల నేచాల- తాళజాలన నేను॥ వింటి॥ పేదమానవుని
రాఘవునినమ్మియుతేఁ- డేదికో-నిదలంచెదవుని। బోధకేశుండు నేమందు విభుఁ
డిందు - రాదలచినావే మో గాకవులగుములందు। సాధ్యస్నిత్యుఁడు న్నాఁడనివి
న్నా-సత్వహీనునభిమానహీనునిగుణహీను। నాదరింపకు నీవ్రముచువలె నెంచి
నావు-లేవతనికలవలలనుబొందుమనె రావణుఁడు॥ వింటి॥ దశముఖునిపలు
కువిని- సీతబలికెఁదృణమం-తరువుగాఁగొనికినుక చేతదశర। థసుతునకళికి-కా
దావకబీదత-పసివైకర్ణ ముఱఁగి-ననుదెచ్చుటక్రవ్యాదపసహావిస్సుకుక్క-గొ
నులెక్క-వెసననుభవింతువాఫలంబు రామబాణ। విశకలాంగుడనైలయము ముం
దుతరిస్ప పాల-శశీనెటఁగావపుదధిదాఁటివచ్చిపొగడిడఁడునని॥ వింటి॥ పిదు
గులకస్నా డిది-గాను-మాటలను-పడతినసీగొని వేయఁబూను। దుడుకురక్క
సులవాం-నెపిరిమండోదరీ-తొగలేని చెలులుపదు-వేవురున్నారుమతి। గడుస
రియుదిబుద్ధ జాంగపదనుజా-గ్రజుడీసపైబ్రేమపూనిపోదనువచ్చె। నుడుద్విమా
సములనాపొఁదొల్లన నెలలున-డొుడలుకావలివారు తినుఁడనిచనియె రావణుఁ
డు॥వింటి॥ అవనిజనుస్వకర్జనముల బెదరించి-రనురాంగనలుబహువి-ధములస
విన-మానుబల్కు-ఁడీ-సతిశ్రీరఘుపతికి-జయమై రావతమునెక్కి-రామలక్ష్మణు
లిచ్చటికివచ్చి। తవిలిలంకగాల్చి-యరికాల్చి-ధరణిజనుగొనియయోధ్యఁజేరఁ
గఁగలగంటి। వివసనుండై తైలముఁబూసి గుంటఁగూల-విఁశతిభుజుఁగంటినిదితప్ప
దని త్రిజటపలికె॥వింటి॥ లంకవిభీషణుఁడేలఁ-గంటిజానకిరామాంకమునను
డఁగల-గంటినిం భూసుతకువలగొనుఁడీ మేలనెడు- యింతనుడవిన ప్రముక్కి- చె
లులునిద్రించిరిలజడి। పంకజాక్షిసీత శ్రమచేత- వడియొలుంగ త్రియెడ్చఘుం
టారవంబునఁ। గొంకకీత తిశేషగిరరాముఁడభిలాష - గొనిరానిదేమితనువని
త్యజించనూహించెను॥వింటి॥

౪.—నాటకురంజిరాగము—ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వినురఘువరచరి_తముపార్వతీ- వినుతమేచకా-కృతి॥ అను॥ హనుమంతుఁడుజానకితోఁభాషింపంగ- ననువౌతటియిదియనితాఁబలికెను। మనవంతుఁడుదశ-రథుఁడనునృపుఁడిలఁ-దనరునాదొర-కునల్వురు। తనయులు రామలక్ష్మణభరతశ,త్రుఘ్ను-లనువారలురాముఁడగ్రజుఁడు। జనకాజ్ఞనడవి కేగిసీతాలక్ష్మణులతోఁబంచవటినుండరావణుఁడసీత । నినకులులనువంచిం చిగొని- చనెవెదకిజటాయువుగాంచి। జనపతిఁజూడనేనుసుగ్రీవుచెలిమిఁ- గని వాలినిగీటడంచెనమారుతి॥ విను॥ వైదేహినరయ-నాల్గుదిక్కు-లకు-వానరు లనుబంపఁగొందరము। ఈదెస వెదకఁగ-వచ్చితిమందు నే. నీవారిధిదాఁటిలం కఁజొచ్చితిల-కింపనాదుభాగ్యరమ..యసనశోకవని-నవ్యశింశుపా-తరువుక్రిం దనాతల్లినీదేవతామతల్లిఁదను- నిందితస్వైర్యగ్నాయవల్లి। వేదర్శించితిసీతనను మాట-మేదినీసుతవిని మహాద్భుతమొంది-నెద॥ విను॥ మిన్నుమ్రోతయో- పవ నునివలుకో-కన్నకలయోనేను రామకథ। విన్నానిల్లకువింటిఁగర్ణామృతముగ- నెన్నఁడునిద్రలే-దుకలగాదు-సత్యమైతేను। కన్నులయెదుటప్రసన్నుఁడౌగాక సినత్రానుదిగివచ్చిసీతకుమ్రొక్కి-చిన్నచిచ్చుకంతటివాఁడై-వినతారుణముఖుఁ డైయచటివా। రెన్నఁనంజనీసుతుఁడుశేషాచ- లేశుఁడైనరామునిదూతనేన-నె ను॥ విను॥

౭,—శహానరాగము—త్రిపుటతాళము.

పల్లవి॥ వినవేయాననజితచంద్రబింబహేరంబ-జననివరసరసగుణ-మ ణికురంబ॥ అను॥ జనకసుతచిలుకతనువొందిన- హనుమంతునిగని రావణుని మాయలనిబలుకకయుండె॥ వినవే॥ తల్లినేమాయికుఁడగానానంద- వల్లిగుణ ములపాల। నాయందరమరలుమాను మింకనువింతసేయ। తల్లినాకోసలపురి ధాముఁడైతగు। శ్రీరామదా వెల్లిసుఁడనుమారుతసుతుఁడ। నల్లసుగ్రీవునిమంత్రి నినేను। కల్లగాదంగునంజలిమొనరింతు। కపిజూచినరవానరులకెట్లుపొందదగు ననెసీత॥ వినవే॥ మాయింమారావణుఁడునిట్గొనిచనిన- చాయవెదకుచున్న పుడు। బోయచెలిచేసితెలుగువినపంపకడన్వసింప। రాయభారమంపేననుసు గ్రీవుడచటికి। బ్రహ్మచారినైచనివారలయభిప్రాయమెఱిగిరాకొమరులదెచ్చి తి। అయ్యనరవానరేంద్రులకుచెలిమిఖలు। డౌవాలినిరాఘవుఁడుజంపెననేనంజ నీసుతుడు॥ వినవే॥ మాతనిన్నారయగవులబంచినిలచేతనన్నియునగును। వాతా త్మజమనలక్ష్మణుల। మేలునాసేమముజెప్పి। సీతాసతికింమముద్దుటుంగరమని హరియొసగె-జేకొనుప్రియశ్నము దెచ్చితినృపతి। చేతిముద్రికయలసీతకతఁ

డిచ్చెను-ప్రీతిచేగాని శేషాద్రీశుడౌ రామవిభునామాంగుళీయకమొందల దాల్చెను సీత॥ వినవె॥

౮.—యదుకులకాంభోజిరాగము=అట తాళము.

పల్లవి॥ రామదాసుడవౌనీవు హనుమంతా- రావయ్యా యులకాంతా॥ అనుపల్లవి॥ క్షేమమా సూర్యవంశాంబుధిపూర్ణ- సోముడైన శ్రీరాముడు-ఆ లక్ష్మణుడు॥ రామ॥ ప్రాణదాతవు జగ-త్ప్రాణకుమారా- భూనుతవివాంస పుణ్యవిచారమానితకల్యాణశ్రోణీధరాకార-సుహితానందసారా- కంటివా నాయుడుములు- భూనాథునిదయ-రానామనవిపవమానాత్మజ తెలుపు। మా నాడు నేనాడినమాట- కలుగవలదట నామఱదితో। భానుసన్నిభునితో తెలుపుము। పరమధార్మికత ధారుణీవి-లసిల్లుము॥ రామ॥ గడువు రెన్నెలలదా-కా హరి రాకున్న- చెనగుదాశనులు భక్షింతురు నన్నా। రడి సేయు రావణుని- మడియించి జయముగొన్న- కడుకీర్తి యునవన్న- పతితో దడవ్వ వదలని- సుడువు కరితుంగ-మదువు జొచ్చిన-పదువున నులంక। వడి జొచ్చి దానవుల ద్రచ్చియు। వార్యతఖగేంద్రుడవ్వ్రతము గొను। కడకరాముడు నన్ను గొనిచన- గా బ్రయత్నము సుయత్నముగ జేయు॥ రామ॥ నా చేనీయునికి పిన్న-వుడె సానుజుడై-రా చూలివచ్చి రావణు ద్రుంచి ఘనుడై। మెచ్చియయోధ్యకు నిదె నిన్ను గొనిచను- నింద్రాది సురనుతుడై అంవాచాలకత నిట్లాడా లెంపబ్ధి- కీచాయ వారలెట్లాదాటుదురనిన। ఓ చంద్రముఖీ రాఘవులనా-మూపున వహించి దెత్తునిటకు। నా చేతికాన వాలి మ్మన-నను సన్నిమ్మిదె నిమ్ము జూడామణియొసంగె॥ రామ॥ శ్రీరాముండొకనాడు_ చిత్రకూటగిరిందొరి నాతోడలమైఁ। సూర్య- యున్నతఱి ఫిరయొక కాకియా। మిషమునినా కాలిబొటనవ్రేలుజించె నుడగ్గరి సద్రదీరమారీచవైరికాకిపై పూరిమంత్రించి కేరివేయ శరమై। గారింపమున్జగములు దిరిగి-కావుమని రాముని వేడగ। నీరుసీరిసము గాదనక-స్విచ్చిచ నెనదవే యొక సేయుము పతికి॥ రామ॥ చిరు తపింకరసుల-చిక్కులబడక జగపగ నెట్లగుసనిన- జననినానడక యెరుగవు మిన్నంది-పెరిగెద భయముపడక-వీత్రీపుము సికడక తెలిపుము। హరివీరుడపు చాల్చె-నరివీభయంకరవిగ్రహము శ్రీహరివిష్ణుడు త్రివిక్రమ। శరీరము ధరించు తెఱంగున- ధరణీధరాభము గుసీతను। వరియసాతర్పె శేషాద్రీశ్వరుసిరఘువని జేరగం జనుమింకను॥ రామ॥

౯.—సారంగరాగము= ఆదితాళము.

పల్లవి॥ రఘుప్రవరుచరితము_రాజముఖి సఖివినవే। అనుపల్లవి॥ అఘప్రహారియాహనుమంతు-డవనిజాతకు నసమస్కరించి వినయ విఘట్టనమునకు గాని

కాదు సుర-విపక్షుని సమక్షమునఁ జూడఁదలంచె॥ ౭ మా॥ ఫలములు ద్రుంచి విరుల్ దా ల్చి తరు-పంక్తులు బడఁగూల్చి యాళి కులమాఁజోపి పెరలు రేపి వాపి-కూపజలముల యుడుసు పైకి దేల్చి। అలచిత్తరువు మేడమరుత్తనయుఁడు। రాగ్రహమునఁ దన్ని వే లగలిపిన కేలమివారు రావణుని కెఱుఁగింపఁ। గెంలిలఁ దగు రాక్షస భటులఁ బనిచె॥ ౭॥ దండివాగలు గండుమిగిలి రాఁగని- గుండెలగల నార్చి గదాదండము గొని ఖండించెనగచరా- ఖండలుఁడది వినియు మరారి పేర్చి। మండిపడి పంచ సేనాధిపతులఁ- జండకోపకాండచాపధరులై। దండనాథులేరురు రాఁగ పిజము- దండకని చెవారి రావణుఁడులికె॥౭॥ దశముఖుఁడు సప్తమంత్రికుమారులఁ- దగు వీరులఁ బంపవారసమరశూలభిండివాలకరవా- లాదిసాధము ననిలజున్నొంప। నసమాన బలాఢ్యుఁడై మేద్దున గసిమసంగి తోరణస్తంభమున। వెస నుండె మాత శేషులవలనవిని। యసురేంద్రుఁడక్షకుమారునని చె॥ ౭॥ కరులు హరులు నరదములు భటులసంఖ్యాతములు తేర బంధుగ కృపాణ తనుత్రాణ సబాణ। తూణధనుర్ధరుఁడై మేవు మీఱ నరిది వీరుడన నేగి యుత్సుడు శరములనొంప మారుతియులిగ ముద్గరముచే వ్రేసి యతని జంపి సైన్యమును ద్రుంచె రావణుఁడదియు వినె॥ ౭॥ కనులన శ్రుకణములు నెలుగున। గద్గదికయుడర గానురా। ఇంద్రజిత్తు గసిగజిబిజిగా। వానరుఁడొకడింత జేసి తేను। కనిసహించు చెట్లు వానిజంపెద। ననిన దేవ నిపు బోవ నేటికే। వనచరుని బట్టి తెత్తునిచటికనని। చనియె మేఘనాదుడు సేనలతో॥౦॥ వాలు బలుశగద విల్ తూపుల। జాలితో పదార్చిరి। వ్రాలసారు జరు తేరుధీరో। న్నత నెక్కి-చని శ్రీమీరగ। వాలమున లె దెపమిదా యునొకటి। ఘోలవ్యాద యుపదవాలమున సురెగి లింపగసరిగదుడుసి నెగసి। కీశవిభుడు గూల్చె రథర థ్యకులు॥౭॥ ఎంత హాడు వీడని పేరొకతె రెక్కహబ్రహ్మాస్త్రము దనుజ। కాంతుఁ డేసెయంత దాసి యతఁడే। మంతు హనుమంతు బంధించెను। సంతత మెవని బే రొక-నిసజనుల। జ్ఞానకర్మబంధములూడి ముక్తి। గాంచు వెట్టి శేషగిరీశుడగు రాఘవదాసునికి తెరబంధము లెంత॥౭॥

౧౦.—గుంమకాంభోజిరాగము—ఆదితాళము.

పల్లవి॥ నారి నెవని వేయి ధారసరణి॥ నారి॥ అనుపల్లవి॥ ఆరాక్షసే శ్వరు పట్టి పట్టి తేవి కట్టబడి వచ్చె వానిచె। ధీరాత్ముని వలె బుధ్ధిముగనువాని వీర హాని మంతుఁడు గ్రద్ధుడు। బారులు చేరరా। బ్రహ్మాస్త్రముచే కట్టబడి తను సన్నొటి చనుట। వీరు డతిగ యూగాన్యగానము చే, నూరకజనుయ జేతొలగమున। సు స్వాదన జపిభుని నెటు రావణయుడెనతెసి॥ నారి॥ వ్రగాని బ్రహ్మాస్త్రమునకట్టుబ డపిడు। మనుసులు విడిచె। పిసినేదన జుల్ కారాకుండోలి। చేనొఁ లుగబడిరనేకు

లుశాస్త్రి। వీనికయ్యాదియోవివేకులుజెప్పిరి। దాన జేయుంపుమల్లోకులుమెచ్చ।
గానీవనిననుతుమాటలంకా। జానివిని ప్రహస్తుడునుమంత్రులు। ఈతనిజూచిపలికె
వీడెవ్వడో। తానిచ్చటికేవచ్చెనేమో క్రీడా। కాననముజెరచెనేమో సుభటు
లజంపెనేమోవానరుని। యడుగుమనతడటులనె యడిగెనచర। నేనువిడిపిం
తునిన్నుభయముమాని। నిజమాడుసభలోనను॥నారీ॥ రావణాలోక భయవి।
ద్రావణవిని।కోరిసకలజీవహృదయస్థుడై। మీరిదేవ। దేవుడౌ శ్రీరామశౌరిపా
ద। సేవకుడనురాసురారిమారా। మావనీంద్రుని నారీమణిని। నీవుగొనకమా।మా
విన్నుగొనుగతిదెచ్చె। నావునిట్లా। యేలరాచెడిపో। య్యేవునిటుల నాబుద్ధివిం
టే ప్రభు। కేవురిముపతి। ఋశ్యమూకమునను గ్రీవుడనుకపిరాజుతోఁ గె।లిమిజే
సియొకతూపున। నేవాలిజంపికపులకుబతిని జేసిర విజునికపి। దేవుడనసిజనుజూడ
నంప। గావచ్చెదనిబవనజుడనని। కంటిరాత్రంమికంటికేతనుసెనితోటగుల్చితి
కొంచెపుచేష్టలకోతినాటచంపెద। మంటవచ్చిచస్తినే। పూటాఅన్నిటి। కంటెపై
ప్రియమునుమాటవినవే। వింటిసీకొ।డుకునన్నుసాధించె।నంటపొంగి। నావుబ్ర
హ్మాస్త్రము। యొంటనంటిచనెనీకుప్రియముజెప్పె। నంటబంధునివతనయచేవ
చ్చితి। కంటకవునుతిన్యజింపనుజ। గనుగతివిచారించుము। బంటకొను మెలుక
నదిముక్తిదము। పౌలస్త్యకులనీ। వంటివానికనురత్వముతెను। వాస్మ గావెన్ను
టననెనతడు॥ నారీ॥ మేనుకంటెను నేననన్యడననియెంచి। తేనిపరాపరమైనవ
స్తువౌదువు। గానీవరియప్రాణముద్దీంద్రియదుఃఖ।శ్రేణిలేదజ్ఞానమెమూలమ
ని।దీనిదెలిసితేటను మేలుకడ। లేనిదీవిగతిగానుతనువు।లోనీవున్నావంట। కేనాత
నసంసృతిబంధమగునది। మానుచిన్మాత్రుడవజూడనతురుడ। నేనుఆనందస్వభా
వుడననరా। మేను ప్రాణమునసుమతిమొద।లౌనవిభూమిమరుద। హామికప్ర
కృతివికారజాతము।నలాంచెనయెవనిరిభి।మానినిరూపాధికుడీశ్వరుడు। తా
ననియెఱుంగ ఘనుడగునని॥నారీ॥ దశముఖసావ।దానమతివైయొకటి। వినరా
ముక్తి।వెసనబ్బుహరిభక్తి। గనరాదాన। నిశితజ్ఞానముగల్గినుసరాజానా।భ్య
సనమానను సోహామనరాదాన। ససమానభవముచే। కొనరావోరిదశకంధా
త్మజుడు ప్రకృతికంటెనపరుడు। బిసరుహోత్భవుడువిష్ణుడుశ్రీదేవి। వసుధాపుత్రి
యాచెలిమున్నిడుకొనిర।త్నసముహాసహముతోవచ్చియిచ్చిశరణను। దెసనీవెయ
పరాధిననుమతె। దుశరణాగతప్రియయు। దొసగనభయముశేషగిరివిభు।డు
అనిపవనసుతుడన్న । తనసమానముగబల్క-పల్కు-ల। కసురేంద్రుడలిగినలి
రిగెను॥ నారీ॥

౧౧.—కర్ణాటకసారంగ—రాగము—ఆది తాళము.

పల్లవి॥ తరుణీయీచరిత్రము। సరణీసుజనాదరణీయము॥ అనుపల్లవి॥
ఇరువదికన్నులు। సురోషానల। మిరవై ప్రజ్వరిల। సురావణుడు। హరిదాసులవా
ను। మంతుగనివనచ। రాధమూనినుద్రుంతుసీతనువధింతు। తరిమి రామలక్ష్మణు
లనరి। మరిజంపికపికులాగ్రణులు। తెరిణెసు తాంగదాదులబోరిగొందు। ధరణి
యందుయశముగందునని రెచెను॥ తరుణీ॥ నవారుకోట్ల రావణకీటములు నా। తో
సమానమాసురారి నేను। శ్రీరామదూతనైమీరినాను నా। పేరు హనుమంతు
డొకసారి గ్రుద్దితే। ఓరినీపనిదీరునీతోసి। వారునా కెంతమాత్రము రాదోసకారి
యుని। మారుతిపోనాడవినికిన్కచే। నారాత్రుసచూడామణియీతిశర। దారికో
తికండలు తెగవ్రేసిభూ। తములకుబలి సేయుడని సెలవియ్యా। జేరిజంపగడగాడు
భటులని। వారించితముయన్నముగని। సారభావణులైన విభీషణుడు। చారుతెం
దులవధ్యులందురనెను॥ తరుణీ॥ వానరుజంపుట। పాపమదిగాక। వారలెవరు
దెలుపు। వాడువీనిచేసినంతయు విని రాగోరు శ్రీరామ। భూనాథునితో బోరువేవే
గ। మేనికు జేకూమునో। దానవేంద్ర వీనికి బట్టిసతా స్త్రీమింగ సేయు। గానియమింపు
డనదంమునినుండి। ఆ సెడనిడ రావణసురుడుకపుల। పాలిపదముతోకయుది
కాల్చివీని। పోనిడనిబలక్రందనంజభటులల్క। మానకసనిలజాగట్టిబహు। వస్త్ర
చయముతోకను జుట్టి। నరానెలోనదివహ్నిదరికొల్పి। యానగరమందు ద్రిప్పి
రేమందు॥ తరు॥ పావని చిరుతమే। నొందెనంతె సెవదతే। బంధముల్ ఘనతేసు
జైతన వెంటవచ్చి। కావరులద్రుంచియుంటింటనిజవాల- దావాగ్ని బెట్టి బూడి
దపెంటజేసె బురి। మావిభీషణునిలువినా। మంటతోకంటక। పావనుండు చల్లనా
యెగరు। వలిచెలిసీతాస్తుతిగంటగ మిపతి। యావనధిలో లాంగూలము ముంచి
చల్లార్చె। నేవిభు నామము మరాలము దెలిసినజనులు। పావనులై తాపత్రయా
నలము। బాయుదురారమువరువకుడీనైశ్వానరుని। చేనెగుసేతత్త్వణముంజని।
సీతాసతిప్రదక్షిణము। గావించి ప్రమోక్రరామసన్నిధికి। దేవి సెలవిమ్మనినబుద
కెగొంవ॥ తరు॥ నినుచూచియూరడియుంటిని। నేనెట్లుంనిచటనిర్వహింతునని న।
కన్నతల్లిమరాపునధరింతు రామునో। నిన్ను గూర్చి వినుమిగాంతునని నమ। రు
న్నందనునిభక్తిమాంతుగనివిని। యున్న నే సేవేగనై నా ప్రాణముల్ ధరింతునీవా।
రాస్నిధియింకించిన్మై బంధించినైనాను। రాముండువచ్చియనిలోనదశకంఠుజం
పి। నన్ను జేకొనినగీర్తియందాక। మిన్నకుండు బొంమా హరిదోడి తేమా। య
న్నా నాంజనేయుడుచనిసుపే। లాచలమెక్కియార్చెనువిని। వెన్నిరంగదజాం
బవత్ప్రముఖులు। ఇదివాయుసుతునివిజయనాదమని॥ తరు॥ తరువరపతిచరణ

ములూనినతరి। గిరిధరి త్రికిసరి గాంగ్రుంగి। మొగయుతరి ముప్పది యోజనముల్ నింగి। కెగరె సా। గరము దాటి ఖగరాజు భంగి। మహేంద్రధరణీధర మెక్కెను బొంగి। సామీరి। యరసి కాగలించిరి యంగదాదులు। తెలిసిపోయిన పని। నెరవేరెనా యనిన మీకృపచేఁ గంటి। ధరణిజను నడచిన తెరఁగంతఁ దెల్పి। హరివీరుల నిలజూనికొనియాడి। నానందమున నాడి త్రిలోకముద్దాడిరి। పరచి మధువనమున కుఁజని మధు। ఫలములు మగ శేషాద్రి గనికరుణగలుగ ఫలంబుల కేమియని। మరుత్సుతుఁ డిచ్చె సెలవెలమి సొంప్పి॥ తర॥

౧౭.—నవరోజు రాగము = అట తాళము.

పల్లవి॥ సరిగ విచిత్రము వినుమా॥ కరయ నెవ్వారిలసం. గారీ॥

అనుపల్లవి॥ తరువరుల మధువన పాలకుల నెన్నక తేనెలాని। ఫలములు గొనికాపరుల। చరణముల తాడితుల జేసిన। వెరచి యింతి పిఁహిఖాములు జని। తరుణి సంతుష కెరగి వనభంగ। సరణి దెలిపిన సఁదేశ పావని॥ సరిగా॥ చూచినచ్చె మానం। మంతుఁడు సీతా। సుందరీమణీ। నీ నాథుని నామాజ్ఞ మునజొచ్చి రనుచు విజుని। మాటమానపిరులలరవిన। నా చెవిక వింశఁ జేరో కానిపట్లున్న। దనిన నానొమహాత్మా రాఘ కార్యములమెఱపిమానఁసు। సృష్టింఖుని దెచ్చి నిపిలువవ। నేచరులనంపఁజాలుముఁగంటి। నేత యుదయు పరమ్మ నె నిరి॥ సరిగా॥ మిన్నున్నట్టి యాడుచు వానరుఁడును। రన్నందనాంగ నుల। వాక్యనరాము। సన్నిధిఁ బెన్నిథి। గన్నట్లుగని। మొక్కియున్న తిమిదిబాధ। విన్నలని గంటి సీ। తనంలోక మాతమీ। సేమరి నెనా। చంద్ర రాకేంద్ర। విన్న కమసోక వని జానకి। యున్న నిన్ను శించిజడగట్టిన। నె న్నెయులతో రామా రామా। యన్నానంతితో దన సేమాయు॥ సరిగా॥ నేనుశింశుపా। తరుశాఖలనుండి। వీక్షించరించిన నిపుణా పుత్రి। హీనులకన్యాత నవరాన ముగాంబుల్కె। వీఁడెవ్వఁడని దెంచిన। మాంవతేజ బి నెదుట వానరశిశువు। నైనిలిచి మ్రొక్కెనమ్మి కబట్టున ట్లాగా। పూని సాధ్యంతమంబు తేట। మంగా నెఱుఁగఁజెప్పి ముద్రిక విభుఁ డావాలంపిరని మొసగిఁన। సంవిమిన్నం దెన నేఁబావని॥ సరిగా॥ ననునమ్మి నెన్నికలా నామపల్కె రా। మంని కట్లు నాపైఁద దయారసము జని ఇంచుసట్లు విన్న వించు నాయుడు మాలు। గనినవాఁడవుగా వా। అనిన రాఘవుఁడు నిన్నెఁడబాసిన మొదలు। హాసీతాయని శోకించుచున్నాఁడు నే। జననీయు నికి దెల్పెన్వుపుఁడనం। జానకి సుంతయు తుచ్చుకపులందో। డొకని వచ్చి యరిం గాచ్చినిను శే। కొనుసంటిన నెనంజ నిసుతుండు॥ సరిగా॥ ఆనతీవమ రాముని వద్ద నభిజ్ఞానార్థము గజూడారత్నమొసఁగి। ఆనాఁడు కాకమును మదమడఁచుటఁ దెల్పు। మన్న సామి సీతతోడ। నేనునాటి అంది లక్ష్మణుని దుర్భా

వల-జ్ఞానమునంటిన దిశమింపుమని। ఆకొలతకొంగమునీ-రసనించనూరడిం
చి ఘనో। ధ్యానముగలించి యుత్తము ఖ-దనుజుల వధించిన నేనతండు॥సరిగ॥౬॥
కొంకక రాణుండుగాంచి భాషించి - లంకాపురిగాన్సీతాజ్ఞచేం। బొంక
ముగా వచ్చితి రావణనీపాదాం - బుజములౌదలం దాల్చి। కింకరుండ దయజూడు
మనీ వాయుజుండు బ- ల్కన రాఘవేంద్రుండానందసాంద్రుండై। పంకజభవాదు
లకు శక్యము। పవనసుతనీకీర్తిగునీపని। కింకొంటి పాటి గాదని దీ। యుంచె గొ
గంట రాముండనిలజా॥సరిగ॥౬॥ పరమాత్ముండనౌ నా- పరిరంభణము దుర్లభ
ము వినుమా మీరి- యానె నెవ్వని చరణాబ్జయుగళ తులసీదళమ్ముల బూజ సలిపిన
శ్రీమీరి। పరమపదమందు- దురా రాముడు చేనాలింగి-తుండ ద్యోహానువంతుండే
నందు। గరిమెనధ్యాత్మరామాయణ- కావ్యమున సుందరకాండము। యరసి
తెనుగించెను బ్రహ్మ-ణ్యక విశేషగిరీశు పేర॥సరిగ॥౭॥

శ్రీ మ ద ధ్యా త్మ రా మా య ణ కీ ర్త న లు.

సుందరకాండము - స ప్తా మ్ము.

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు-యుద్ధకాండము.

భైరవిరాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి॥ శ్రీరాజరాజేశ్వరీయాచ-రిత్రమహాత్మ్యమునువార్త॥ అనుపల్లవి॥
చేరి వారధి మీద ముపది- మీరి దయాశరధ్యైయె పలికె। మానుతచేసి నని దేవ
తలచేదీ టారుంతర మె సాగరమె। వ్యాయువాటువాయుల కినా- వ్వనికి గాల్చి
రాదీహౌస। మీరివలన నేను రఘుకులము సౌ- మిత్రియారి పనుతుండునా బ్రహ్మకిగిలి
గానని॥శ్రీరా॥ ఈసుగ్రీవనిభాగ్యమహామనుకు- యుంసందరినా గాగ కడలిన
క్రామహాద్వై పాదిగముల్లకు పాదు- ఇది దాట- నేసాడెనొనకె పిండా రావణాసు
రుం గెర్చి ముట్టాసితెం జేండోన-నగుచేటి వాడు। మోసము గా-
ముంగనిష్ఠవగబలా గజేటికె। యూసమ బ్రహ్మమెంత యేసుటికి
చింతగాలు సరి లేరని -సిల్పని న్నెదురనేవరిశ। వేసం
ద్రము దాటనూ హింపుర ఘు- నిప్పుతానికల్పుము నా॥శ్రీరా॥౧॥
వానరపులు కాము రూఫులన-వార్యబలుల చూ-డనీపని కెయగ్నిలోనైన జొర
ను వాడు నేడనిభక్తి- మానుషము లేత్పవనాడు భాను। నూనవాక్యముల-కల
రియం జట-సుతుగనివుడమి తెడు నేని చేలంకా రూపము విని- దానివోం మిక్కె
తుసన। ధూమతె దివ్యతేజోధికమైలంకా-పురత్రికూటగిరిపైనున్నదియొరకై।
దానిచుట్టు నాంరాన్నిధియగ-ద్ద గాగు కోటమహాహైమంగళ్ళయము। పూనిధర్మార్థ

కామమోహతుములు - నాసలరుచ దుర్వ్యాళములను దెసనుడు॥ శ్రీరా॥౨॥ తరణికో
ట్యంకులపై విరోధమున-దమవారలకన్న మున్నా సేనన్న। కరణిగోపురములు
మిన్నావరించెను-పరిఘలుగృహములనన్న మేల్చి। త్తరుపకూటములు-మణిక
వాటములు-దనరుచు ప్రసన్న। సరసోద్యానములనడబావుల- చలవచప్పరము
లనరవిపణి। సరణుల దేవాలయములనుత్కృష్టపు-సరులదోం [illegible] వనరిశ్రేల। కిరవ
ప్పురికికి-చూడలే-ది ద్రుమైనలు చక్కకిరుల। హంసల ధనసహస్రముల నెక్కి-
సక-శాస్త్రకుశలులను కలరయాదురి నేంతవ। శ్రీరా॥౩॥ రాజసింహమిట్లున్న
రావణునిల- రాజీనాల్గవపాలుహతమున్యానాడే। జేజేరామపదివేలు ప్రణ
తుల్। నేడే సెదనన్నేలుబంట నోజయ శ్రీరమణయనినహరివా-నుమంతునిమా
లు। ప్రాజీవాక్యముల జేసితపః-పుత్రుంగని సైన్యములనంపింపుమి। దేజయము
హనూర్తమునిరాముడు-విన్యాసమూల భేరివేయించెసౌరి। ఆజతనయుడని
లాత్మజునెక్కి- సంగడుడుం హింబెలక్ష్మణుని। అజిఖగచరేంద్రపాలిత పి
ఖ-లాళియలయిన నగణిన దళముదక్షిణము॥ శ్రీరా॥౪॥ తెరుచరు తెగబడుబరువులి
డుదుముల్-కరిమలయనపుష్పిని దెనెలాని। గిరి లెక్కుచుబిట్టచెండ్లుహా సె-గ
రవైచుదుగొప్పగండ్లుదాటుచు। హరిమేమేదరాం [illegible] గంతుమే గెన। నిరతని
నూరేండ్లు। మరి రేబగలంకవింధ్యసహ్యములయాగ్రాలు ఘనకాననములును ఉ
రువడిదాటికర్కాటకకమతవ। ఉరుఘోషోగ్రాభంగరంగత్తరంగ కరమెభీ
కరమైన [illegible] నిమ్నంగోరియా దొరిమైత్రిగని। మరువగనిలువేనవుదిరాను
ముం-ఘనిసస్వామి మహాప్రసాదమున సేన॥ శ్రీరా॥౫॥ ఆవేళసీతమనంబున రా
ముడా మోహనిదిరి పాత్రిన్నోందెనేమంటు। నావిభుండునిత్యజ్ఞానసుఖ [illegible]
జ్ఞానఘన-కేవలానందమూర్తియౌను। కోపనభావము [illegible] కర్తి దేవరాచ
క్రవర్తి। శ్రీవిభునెటైనసుఖదుల-కందనే దోషఘనుసెనాదే। జీవాత్మ
మానికేదుఃఖజాలము- [illegible] మాపరమాత్మకులేదు। భావమున [illegible]
[illegible] దులనిడెన-వోపగలవె [illegible] కానిరిచె। [illegible] శేషాద్రిపతి రాము
డుస-కలసాక్షియనితలపవయ్యబుధులచే॥ శ్రీరా॥౬॥

శంకరాభరణము = ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వినవే నగదతీసతీ- వినదయాదాక్షిణ్యలసన్మతీ॥ అనుపల్లవి॥
హనుమంతుచేసైననావమానము-గనిసిగ్గునదలవంచి రావణుడు। వనదసురుల
చేనేనిట్లునే [illegible] బిలువనంపెబలిక॥ హితులారా కదనవిజయము
తలారా ప్రభంజన [illegible] రే-శూరిని [illegible] కొటుకకలం
క్రించవేళంబిధా। [illegible] బాకయించి వితెనుగులంక [illegible]

క్కగల్పించనె- వెర వేమి చెప్పుదనె దనుజపతీ॥ వినవే॥ ౧॥ ఓ దేవా గానముదితమ-
హాదేవా వలనుసీ। తా దైత్యులవలనిభయముజగ-త్రయజయప్రభావా. ఆదేవేం
ద్రుశీలుని డెనీగొడు-కలకాపతియాళికిపుష్పక మొసగె। నాదరింపవరుణునియ
మునికీభ-యము నొందవి డెంతనిరిహితులు॥ వినవే॥ ౨॥ మయుడు బాలామణినీ
కొసగి నయముచావాగాంచెనీ। దయహనుమంతుడిటు చేసెనని- దనుజలోక
పాలా। మయుమునలబడ నేలకోతనియా-వ ఆత్రయుంటినశదందున బ్రతికిచనె। ని
యమింపు మునర్తుంలనమర్త్యగ-నిగ్వ్యపర గాననిరసుములు॥ వినవే॥ ౩॥ నిదుర
దేరికుంభకర్ణుడు- చదురుజేరియా మాట। యుదుటు గాంచి రావణుదిలకించి-
యోదోసకారి। పవరియేపని జేసి విడిన-ఫలమేమినీకి దెనేటు కాలము। చిదచి
దాత్మకుడు రాముడు శ్రీహరి-సీతా సతి శ్రీదేవియానెన॥ వినవే॥ ౪॥ రామస్వామి
ద్రోహులగు పులసం-గ్రామభూమి బోరిగొందు। స్వామినెగల్గనీమనికివి-చారమేమీ।
శేముషీజితాబ్జజయని ఇంద్రజిత్తు వంశ్రాసిత్తుతనిభాగవతు। గ్రామణి విభీషణు
డుశేషావల-స్థాంతాం ఘ్రిలేదనికి సభకు జనె॥ వినవే॥ ౫॥

కల్యాణిరాగము - ఝంపతాళము.

పల్లవి॥ కావవె నను సుజ్ఞానజనమానస-కాసారకేళీవిహారహంసా॥ కావ॥ అ
నుపల్లవి॥ మేలుగోరిన రాక్షసులాంగులకు- సేనగదియించి విభీషణుండని
వన్నెవ। జాలకెంపి సభికుల దిలకించి దనుజే-శ్వరుడు కాననున్న తునని గాంచిబలికె
నే॥ కా॥ రావణా యీ కుంభకర్ణుడు మరియిం-ద్రజిత్తును మహోదరుమహాపార్శ్వు
లు। దేవాంయియాతుడు నికుంభాసకాయుడు- దేవాంతకనరాంతకులు మొదలైనవి
రులున్నను। గాంచి రాఘవు తేజస్వి బారి- నీవు బుడు వేళనిను సీతయిచ్చి బల్
గాంచి గాధిగొప్పవెర వెన్న తితేదుపేత-నీవ లెక్క జోగా లెక్క హారిసిని
మనె॥ కావ॥ ౧॥ ఇది విని దేహాభిమానులంకాపురి- ఘనంబున సంచి రాక్షసుల
ప్రాణములగొనిన స్వామికి రాఘవునకొసంగదగు-కులగోత్రాల రుచిం
నఖవ స్థాయుయుధుల పనులు లనిబాణములెల్ల కజో ప్పి-వానికి గలుచక మ
నామము కొనతి। స్వనఘుపు బుడు తెప్పుడు రెండ్లా మ-లాదరించిన
నమహినుదు రాధ చేసెన॥ కావ॥ ౨॥ రాముడు దోసి పాలి న్యాత్యు వృపాతా-ళలో
కమును కేనబోవన్నరా। నేమండి నన్ని సి రాముని హితోక్తుల- హితమా
యన్నకొపథముల్ గోగి మెచ్చురా। యామినిచర గ్రామణివిభిషణుడై- యా
మె యీ విభీషణునిగని వారిసేనాసంగు। కామితార్థములసమర్థతనొందిపొంగ
గున- గారులాడుదుమ వైదులబోగదదగునె॥ కావ॥ ౩॥ కలిగినాకు విభీషణుండనా
శ్రుతం పు-ఖలుండు మాస్వగస్తుండు తనితో తెలిపు। దలచకండు దు దా మున్ని చేన

గోరుచు-పలుకునిజమాయనొరులుడుటువలికినంబలిమి। దలతెగ వ్రేతును టగకీర నసుగ-కలాథమానిర గాల్పనిదశముఖుండు। బలునిరోషమునను విభీషణుండు నల్యుదుండు-తుత్రిలుసుదాడిగ నెసుగడాయతిభుజుండై॥ కాళి॥ ౪॥ గగనమా ర్గమునను విభీషణుడు- గంభీరముగఁబల్కెను రావణా। అగడుఁ జేంచి చెడిపోదు పిదపా దినైహిత-వాచరించుమనను దిరస్కరించితివ ట్లైనా। తగినమన్నన కెన్నగ ప్రియసముఁడవు- దశరథతనూజుండై యవతరించెఁ గాలుఁడ। జగతి రామరూపమైనహి-జానకీసీత యనఁగ జనించెను జనకునింటను నైనశేఁడు॥ కాళి॥ ౫॥ ధరణీభారము మాన్ప సీతారాములు- దలచిరి విధిప్రేరితుఁడవైనేఁ। గరచిన హితవాక్యములు వినవైతి ప్రస్తుతి- కని సాక్షిభూతముల వెలిలోన తానై। [illegible] నారూపనామ [illegible] ములు- భిన్ననివసించునవతలందవలు- [illegible] కడైన [illegible] గనస్తు యోగమున కర్తృత్వ కమని ట్లాహాత్రి గుణాకరుఁడగునని॥ కాళి॥ ౬॥ కాలమవ్యక్తము ప్రధానపురుషులను- గనాల్గు ప్రధానపురుషులచే జగము [illegible] సురుభవ [illegible] రాముడై సంహరించుని న్నసివారితో నిజంబని [illegible] నేఁజనమానికి నేను [illegible] శ్రీలఁ గనుందు నని విభీషణుండు వాలి। [illegible] భక్తి [illegible] నా కరుణనన్ [illegible] ॥ కాళి॥ ౭॥

౪ — సావేరిరాగం. ఆటతాళం.

పల్లవి॥ రామచంద్ర [illegible] దశరథనందన [illegible] - ఖలవానసను వరా హిమ [illegible] వే॥ అనుపల్లవి॥ ధీమ తుడగు విభీషణుఁడు నల్యురుమంత్రు లతో వచ్చి [illegible] రామా। శేషుమించిన నామము నిపొందు [illegible] రేజాతములు జూచిన తుఁడై। రామా జీవలోచనా। సామీ నమ్మనబలికె ఘనముగను దేవులపం ముపగను॥ కాళి॥ ౧॥ నే విభీషణుఁడనిక తిరస్కరించి [illegible] రావణునికమ్ముఁడను- [illegible] అన్న చేసెదువబడి [illegible] ధారామాయింక - వేగ [illegible] కార్యమాసి తాదే వి [illegible] మునిదింపనిదశముఖునితో - దెలిపినజానవచ్చెనా గంభీరా- అదేవారికి వె [illegible] ప్పితినేనే- నేవా [illegible] ము [illegible] నే [illegible] లకుని వేడి [illegible] సనుపసిను- శ్రీ [illegible] నినంచకుముమా। యాం [illegible] తునియనుజూడు బలియు- డనఘ నెలప్రియం [illegible] విభులతో నసి [illegible] ॥ కాళి॥ ౧॥ ఇనకులపా [illegible] మాట [illegible] సిన [illegible] నెనేఁ దలఁచినమాత్రమునజానకి। లనుపగత్రు [illegible] లనిమిషముని [illegible] - జనమొందిన [illegible] వేగముఁ [illegible] భూతభయ- [illegible] శరణముగ టికి [illegible] లోకమున। [illegible] కుఁబొం [illegible] నాశాత్ర [illegible] ఁడో। యనునావిభీ షణు [illegible] మా [illegible] స్ఫురింపఁ। గ్రమొక [illegible] ముని [illegible] కార్యముని [illegible] ।

వనోజముఖాబ్జునిధనశ్శర- మహితకరుని బ్రశాంతుని లక్ష్మణాన్వితుం బాగ
డం-దొడంగెపిను॥ కా॥ ౨॥ శ్రీరామరాజ లామ మ్రొక్కెదను- సీతా
హృదయాభిరామా ధనుర్ధారిపూరితభక్తకామా శాంతా-కారాయనంతశ్రీ
ధామా నవ సాగరమును గ్రీవమిత్ర జితజీవికం- జలిరఘువర సార్వభౌమా జగ
ము గోరి పుట్టింపఁ జేరి రక్షింప మారశిక్షింప నీరీతుల గాది కారణంబగు నీకు సతి
త్రిజ-గద్గురుండవై నీకు సీకు జో హరనాదిగ్రహస్థవగు-కమితసాష్టాంగములు
జేతువాగ్రినుతవాగ్ఝురీ రుసెనవిను॥ కా॥ ౩॥ చరాచరభూతములు వెలితో
వ్యాపక-స్వరూపమును వశించియుండు। నెగ్గరజ్జులు మానునుంచి మెలు
క-పరబిజన్మమృత్యుగాంచి మెప్పుడు తిరుగుచుందురు శోకాగతుల బ్రోవ నే-
దేవదయారసమునించి సుజనా- దరణీయముగా దుర్ధిధరలోక-సరణికు క్తి
రిజతమాకరిణిధ్రి [illegible] జ్ఞాలు పుత్రదారాగ్ర్య హోదులంచాన సేయు
చు విప। [illegible] - కరిమలగుసుజ [illegible] విగనుండవిదా
పాలితద్విరదాయనెను॥ కా॥ ౪॥ నీవేయుగ్రండీశాను [illegible] మైనది-గ్రా
వతులునీ [illegible] నీ గొప్ప గొప్పకన్న త్రిభువ-నాళ్ళాలి [illegible]
ద్రిపస్నసేవె నీవాదిఅధ్యాంతరహితుండవు స్వార్థుడవు నివ్యయుండవు సుప్ర
సన్నశ్రీ॥ గ్రీష్ట్రోత్రం [illegible] జితుండవు మా। యామానవసా
[illegible] పంచకోశాతీతుండవు। [illegible] యుండవవి
కారపి-భాంద రహితుండ వాదిపురుషుండవు ప్రకృతికవ్వలివాడ నే॥ కా॥ ౫॥
మా [illegible] రునివలె- మహిం బుట్టినగుణి ఘంచు- ననుని
[illegible] గానుదలంచు-ముక్తి [illegible] యుతుండు మోక్షముగా [illegible]
[illegible] భక్తియు [illegible] నిచ్చనే చేగందు- నేనిత్యముఖవు [illegible] జనవి
[illegible] భవనాన-ధయ [illegible] త్రోవు। శ్రీ [illegible]
యనిముసి. జేసి [illegible] నాయకుండు [illegible] గోరుము [illegible] - దే
[illegible] జనులకెల। కా [illegible] నిబలుక [illegible]॥ కా॥ ౬॥ నేనుద
[illegible] నైనసుకంటిసిద [illegible] ముచేకొంటి జగ
తిలో [illegible] వంటిఘనుడు, నేనొల్లనే సుతసంపదలహాని- నీయందే భక్తి
యుండనీ [illegible] గానింకవనసు [illegible] మెచ్చి నేనిం [illegible] లోని-నె
నమ్మి [illegible] సీతాస మేతుడ-నై నిల్తునా [illegible] ధ్యానించ [illegible]
[illegible] దాటుట-నస్మ [illegible] ంతవముదీ బరించు నా [illegible] లు గాంచున॥ కా॥
౭॥ ననుగన్న ఫలమిప్పుడే గాంచుమీడు- లక్ష్మణ [illegible] గనోలింతుబూడు। జల
ముగొని తెమ్ము భిషేకించి నేడు శిరులు [illegible] దీపించి నీడ। యంతే దనుకాచం

దాఁ కిర్యుల్లెందాక యిలతారకయుండు- దాకను దుండుదాక విభుని రాజ్యము సుజే యనటంచు మను జేంద్రుఁడు బల్కె-దను జేశు పట్టభద్రుని జేసె మంత్రులతో। వన రులలరిన జూడాలిం-గనము చేసి విభీషణారా। వననధనుతోఁ డుగంమనిబల్కె-వ కీర్తిసాంద్రుఁడగు శేషగిరీంద్రుని సేవ యొనరించుతను నా॥ కావ॥౮॥

౫,——కాఫిరాగం-ఆదితాళం.

పల్లవి॥ అళినీలకుటిలాలకాని-స్తులకస్తూరికాలంకృతఫాలఫలకా సఖీజనతిలకా వినవె॥ అనుపల్లవి॥ అలపంక్తికంఠుఁ డక్షశునుడసు-నసురుఁడటు వచ్చి వినుపీఠినిచ్చి। పలికె సుగ్రీవ మహారాజ రా-వణుఁడు సిగ్గెరవుడు। నిపాటల నెను॥ అ॥ మంచికులమున జనించి నా పుణపి-మండలాధిపతివై నావు। మెంచి నానను జనమాని గని-నెపుమధమునతోఁ డగుడు వశబోవు మో। హించిను రులలంక జొరలే రెంత-మీఁగనిదశముఖుఁడు దెల్పెన నెశుకు॥ న॥౧॥ వాఁరులాను డిపినిపట్టి కట్టి-వానిగొట్టిననొచ్చి రామా। భానువంశాబ్ధిసోమ దూతల-వధ్యులనక జంపె దరిఘవి రామా దయను। జేసివారింపుమనిన భమిచ్చి విడిచె వెలుపవలదనెను రామా। ప్పున్నాధుఁడు కిసోసతుకుడరసి-మా దోడితో నేమందునిన జనూనె॥ న॥ అ॥ వా శినూరుచున్న నాటుట్లసిన-నద్భూతస్వను నాధామా। యనిలీలనాదివ్యసుతు ఒబకివా-డేగిరావణు శోనుమా। వారిత్రామెయుదంతయును దెప్పనిక-పౌవ హృదయుఁడై యుండెదనుడ ॥ న॥ ౩॥ అటమీఁదట రాముఁడబ్ధియొడ్డుం గు టగనికను తెగ్రజగశేసి। కుటిలభ్రుకుటిన్నైబలికె నిను-గోను లక్ష్మణా నను గనక వారాశి। క్తలనులాగ్రమి పగడగి నిను-నముదంతు గపులుగ్రశమమాను నిరవ టులగతిం డపోనుగాని చూ కెక్కుడుపుఁ గనుఁదోడగ॥ న॥ ౪॥ గ గడవడకెను బడమిడికలపెను గడదిక్కుల ను మ్రుంచి। వడిగా వచ్చి సస్యరూపం బిగు- దున ఏనంది సవసర్వుచి నిజముడు శ్రీరామునకు భయము తానొజ దప్పనిసుము నిన్నుంచి। కమునం రాధాశ్రుపమాతలంచి కమూలు జతిన స్వధర్మము నివలికెను॥ ౫॥ నీవు నగ్గుణదనరూపిని-యాపి నౌకరి పిరాద్రూపుసీవుగికరించి జలం-నైర్భుకస్వజింతుమా రక్షింపుమలో। నీవనీసత్వమున సుగతై ఏకదిగ్రంధఖుడు సిపుగ్రాఘ। భాజ ఏకిని చేభాడ మహా భవ్యగుణసాంద్ర రాఘవేంద్ర॥ న॥ ౬॥ పుండరీకాక్ష యూపమననుండవనిని చెవిదూరల నేదండమే మూర్ఖులకు న్యాగదమనుశాస్త్రకమున కోలవలెనేసి। దండచేరి దండమయా కో। దండధారియభయ మిమ్ము నేరుందు భక్తిలంకకు దొరయిత్తు-నికను చురక్షపిన్నగించె॥ న॥ ౭॥ రిత్తివారి ఇపశరముదీసి-కీర్తిగురిజూపునని వారి। రాము త్రిబల్కె ననన్ను బాధించుచు-ను ఘనముఖులుగ్రమ

కుల్యమునుదరినా। మొత్తము పై వేయుమనఁబలెరఁనుస. ముద్రించుదు రఘువీరుఁడు నలరి। సత్తుగ శరము నేయునా వీరుల-రిత్త జేసి యమ్ముజపోదిశె రెండి॥ నళ్లీ॥ చెలఁగ విశ్వకర్మసుతుఁడా నలుని- చే సేతువానరిఁ పుమితఁడు। తోలుత నేవరముగా నానిందుకని- బలికిపంరిక్క గిచనె పొంగుడు మ। నలరెల శ్మణక పెంద్రములతో శేషా చలే కుఁడగురిగు విభు డు। నలుఁ జలధికి సేతువు గట్టుం ని- సెలవొసఁగ నగచరులు వార్డించి॥ వళ్లీ॥

౮ — సురటరాగం=ఆదితాళం.

పల్లవి॥ రామలింగావృషభతు-రంగా రాజీ తాంగా-రామ॥ అనుపల్లవి॥ కామితప్రదస-త్కరుణా పాంగా. కామ గర్వభంగా- గంగో త్తమాంగా॥ రామ॥ అమరాచలచాప-అజ్ఞా హంధ దీప। మా తలకి రుగు-సుగుణకలాప। అమితప్రతాప-శమితసజ్జనసంతాప। విమల ంతికరూప-విశ్వనిర్లేప॥ రామ॥ బాలేందుకిరీట-భవ్యజటాజూట। శ్రీలసల్లల ట-శృతిచణ ఘోట। త్రిపురదానవకృపీటలీలాహాస- నిర్మూలితనిశాట। శూలాలోమాధ ఖేటసుజన హేమ కూట॥ రామ॥౨॥ సోమార్కాగ్ని నయన-సుం జసత్రి హ్మ మవతీక కి-స న్నుతపాత్ర కాముల తాలమ-సారా జా ౦ ె సూ సూత్ర। శ్రీమచ్ఛ రిత్ర-శేషాద్రీశమిత్ర॥ రామ॥౩॥ కిరిము -త్థో మపథత కుంలరేఘొ తాకి భ భనుప- తా రేఘొం రిసపసనిసనిధ ప- తకటకతక మా ప భ ధ దధ రామ॥౪॥

౭. — [illegible]

పల్లవి॥ [illegible] ళ్ళా నియున కొ- వి [illegible] శంఖమండర గళ॥ అనుపల్లవి॥ ఇవలల ఉసేతు [illegible] రా మేర్వ [illegible] చిప్రాజిం చియేము నజుఁడు సేతుస్నానము రా- [illegible] సన్నానము [illegible] తఁడుపంచ మహా పాతకము- [illegible] ట [illegible] నరుడాకా శికిబో గంగా జలముగో [illegible] రు దెం [illegible] రా [illegible] భిషేకించి। బరువ్రజల ధిలోఁబడవైవ బ్రహ్మ-పా ప్రుడౌననియాక [illegible] లాబ్ధి కా ముఁడు శ్రీరా ముఁడు బలఁ-దరు చరులుత్సహించి చలము రెట్టించి। గురుగు [illegible] దొంతెరలు గాబలు-గరులరుతర గిరిగోపుత రలఁగా। అరు గనలుడ దినాఁడు సేతువా- నరిచెనోఁబడు ల్గుయోజనముపక॥ విను॥ ౧॥ ఇరువై యురువై యొకట టి-రు వై రెండిరుపయిమూఁడు। మరునాడుమూఁడవనాఁడు చతుర్థ పంచవా- సర ములసత యోజనములు కపులు సేతువు। పరువడి గట్టిరి జూడు హరి-వర పరవృక్షు లయిదా। శరధులు హనుమంతఁ-గదుల నెక్కి మై బాదల। మెరసిను వేలాద్రిక

జనిగాంచి పరిఘుస్వజతోరణవీథీ హిరణ్మయప్రాకారసౌధగృహ- వరవి
టంకమైతనరలంకరింపంకము॥ విను॥ ౨॥ పదితలలను నవకిరీటములుంచి చె
వుల-స్వర్ణకుండలములు బెట్టిచేతులను కదియరతనాలకడేలుగీలుకొల్పి। కలి
త్రాంగుళీయములను నగములు। పదిలపతిచిత్రమ్మున వేల్పు తేసుకుకొనుము. ప
తకమైతనరాఘవరుచిదేరగ। ప్రశుల గాంచిన బీభమునకు-. దమయంచడనగనగ
పెండేరము। చరువను త్తరగోపురి మునుమీది-న దశాననుడు కొలువుండెను దు
మనమున॥ విను॥ ౩॥

పాఠాంతరము.

చమునగొడుగులనీడ రావణుండు మని- శాలసౌధమువనుండె యోధవరు
లతో॥ అపుడు నుకుడను చారుండా రావణుండు కని విపులమౌ వనుజసేనను-కపి
సేనను। నెపుడుసంధిగాదు దేవాసురులవలె-నిండ నొక పనితడవుసే యుకు। న్యప
కుంజననకువై దేహానిడ్చుటొండె-జగడముడ్చుటొండె- రాముండు సుగుణా
భిరాముడు। విపులాత్మజసేఖలము గాని- వెలువక దెచ్చితివాబల। మిథ దుజా
వుసీసతులలంకరిమి- యింపునసీతోడ దెల్పుమని పలికెను॥ విను॥ ౪॥ శ్రీరామ
లక్ష్మణులు సుగ్రీవవిభీషణులు- చెలగివల్వురొక్క చోనున్నారు చూడు పీరె
లంకనశింపజేయజాలుదురితని- వీరుల నేకులున్నారెన్నచో। సారవానాప్లవ
గసేనసఖ్య సేయునాతమా- మేరుమందరతుల్యులు యోధాగ్రేసరులు। చేరి
వినులంకకేడు రై-ఎలు. మారిదప్పుడు ధృతిశీగుండు రై। మరియూథపులునూ లు
వేల్గాలుర-మెటగునతడు దివాకరసుతుండు నిబలికె విను॥ ౫॥ నతడగ్నినంద
నుడు సేనాపతిసీలుడు- ఇతడు వాలికొడుకంగదుండు యువరాజితడువాం
తయాహనుమంతు డీఘను డెసీతనీక్షించి చనె రామునికడ। కితడు శ్వేతుడురం
భు-డితడు శరభుడు పనసు। డితడుశరభుడు పనసు। డితడు మైందుండ్వివిదుం- డీ
యోధాగ్రేసరుడు ఇతడు విశ్వకర్మ సుతుడు నలు డీబలము తెన్నలేడీసుడు।
అతులశౌర్యులతి బలాఢ్యులందరు- ఖతులరులసంపిపధకు ననుజ రసురనియెంచ॥
విను॥ యింవవియొక వేలకోటు. విరావడయొక వేలశంఖము। విరావదియొక వే
ల, బృందముల సుగ్రీవ నిమంత్రితం సేనలన్యూహబలముతోడ వెట్టగా- వశము
గాదు రేయుబగలు। ఒరిమాత్ముడాదినారాయణుండు రాముడు-పరాశరశక్తి
భూత్రిలోకజననియత్రి। యరివారివలన జగమునసం- భవమాయె వారితో వైరము।
కొంరగాదఖిలమానసీనసీన- గోరితెచ్చుకొనుట కాచ్చిచ్చు తెలియగనె॥ విను॥ ౬॥
జలబుద్బుదవంవరెజంచలము సంసారము - క్షణభంగురము కాయము పంచ
భూతముల। వలనై పంచవింశతితత్త్వాత్మకమైజడమై- పొలుపొందుబట్టి తేలి

యమాయము। యిలనెవడుదీనియందుమమతసేయు- మలమూత్రములగంప రోతకొంప-హంకృతికితెంప। సలుపుచేమిటికికలుషముసుఖా- దులజెందునే దియుదిదేహము। కలుగక ర్తనసుటజీవునకుజ- న్మలయంబులటుగానమమతలణ పుమనె॥విను॥ ౮॥అతిశుద్ధమతినిర్మల-మాత్మవిజ్ఞానరూప- మచలమవ్యయంబు స్వజ్ఞానమునవెతజెందిజీవుడుమో- హితుడౌగానసీవుస। స్మతిచేనాత్మననిశం బు-నుతియింపుదారపుత్రా-దులయందువిరక్తిజెందు। సుతుడవువిశ్రవసునకు- సుఖముల్సతమునకు। క్షితిసుతరామునకిచ్చిరాజీ- వాక్షునిమరుంగుజొచ్చి। బ్ర తుకుమిలశేషశైలపతి- భక్తిరావణాయనిబలెగ-శుకుడామెడనిక॥విను॥౯॥

౮.——అసావేరిరాగము ఆదితాళము.

పల్లవి॥ పొలతియాచరితము- పొలతీతిలకింపవె॥ అనుపల్లవి॥ లలిత ములౌశుకుని-పలుకులువినిపది-తలలవాడలిగిశుకువలునైవానితోబలకెబ్రియమా డిబ్రతికెడినీవుసిగ్గులేకజగ-త్ప్రభునినసుబోధింపవచ్చెనిపుడెచంపుదునిని। దల పవథకహుణడవుగావిక- జలగిపోమూఢుడాయనవి। హ్వాలతచేజనెశుకుడు మును బ్రాహ్మణుడువానప్రస్థగతినుండె॥పొల॥ సురులకుమేల్కీడ- సురులకుజే యగ। సరణిశుకుడుసేయు- జన్మములుజెలుపవజ్రదంష్ట్రు డరయగొకనాడా- ధరణిసురునిడాయనగస్త్యమునిని। యరుదేరబూజించియుతడారగించిపో- వ్వ నమునియొప్పిపాయసాన్నసేయ।తరివేచివజ్రదంష్ట్రుసురుడగస్త్యుడైవచ్చి- త గమాంసాన్నముచేయుమని వేడిన । త్వరబాగామాంసమువంటకముమండిని- మునీశ్వరుభుజింపనకైడవచ్చికూర్చున్న। తరిశఠుసిభార్యనావేశించిరకగ- సుడుమానికినరమాంసమిడిచనియెభక్షిమియించిరూమూరుమునికి॥వరుడనసి మనుజామిషయో-గ్యమిదిబెట్టితివనిశపించెను॥సురవగుమనుచునెలుగననిశుకు-డ రువగాధ్యానించిమునిబలికె॥పొల॥౧॥అవిచారముచేని-ట్లుమ్యోనానుడిదప్ప-దన మత్రేతాయుగము-నరావణుజంప। రవికులమునహరి-రాముడైపుట్టిని- రధిగ ట్టుసమయము- నదశముఖుడంపదవిలిదూతకృ- త్యమునకుజనిరాఘవుని- దర్శిం చెదవుమాదమునకళంకమా। నవనీసురిత్నమునీ- కబ్బుననిచనేగుంభ- భవుడు శుకుడావిధమునసజ్జనుడయ్యె। సవలమాతామహు-డగుమాల్యవంతుడు- స వినయమునదానవవిభునిగనిరాజా। అవనీసుతపురిజేరి- నదిమొదలుదుర్నిమిత్త ములౌద। చెవినాశకరములైమేల్గుము- లుగురిసెనేత్తురుజడె।శివలింగములురో దనముజే-సెడికరులకొంరములునల్లనై। నవియావృతీసెఖరములగని- గవిసెనెలు కలుపిల్లితోననియె॥పొల॥౨॥ ఒకవింతదనుజేంద్ర- యొకబోటిపగవాశూ।రకని ల్లిల్లుపరుగుని ర్భగురుమున।వికటదంష్ట్రసన- వివరముదెఱచుచు।నికాకులముమ

ను తె- రగునిను సీతను। సకలేశుడగు రాము- చంద్రునకిచ్చి మ। చ్చికవచ్చి నీమను-
గుజొచ్చితినను అకుటిలకరుణాధ్యుడైన। న్నగాచు శ్రీ శ్రీహరి రాముడై పరగు నను
తత్వము। ప్రకట ఘనగాంభీర్యవంతుడు దెల్పగో- షకపామును తలోచనుడై రావ
ణుడు మా। టికిదిక్పతుల గెలిచినానవని- దేవమునిరూపుని। ఒక పేదమానవుని
రాఘ- వుని శరణొందు నామి। వ్వకలంచ మాలురిపుల చేగొని- నా వేమోగానవి-
గడ దేవరి నీకబుద్ధి గానుడుగు తాతని- చెంచి వాపోమ్మనిననతడరిగె॥ పా॥ 3॥
రావణాసురు వైభవము జూచి- రాముడు లక్ష్మణుని। చేవిలుగొని యుద్ధ చంద్రా
స్త్రం- మావింటదొడిగి నిండా రెసీని నే యు। నదియును రాధిపు పైజని యొకరెటిపది
నూ- ర్లై వెయ్యి సంఖ్యలను గడచి। పదితలలకిరీటములు బడగొని వెలిగొడుగుల।
వేవేగ ద్రుంచి యుపజీలంబొదిజె రెశర- మా వేళ దనుజాగ్రణి సిగ్గున గుంది। వేవేగ
నంతఃపురవాసమున కేగి ధీవరుల వెరవుల నావించి। భావించి లాఘవసిద్ధ్యయము
సమరోత్సవము నేయం జనుం డును డా। జ్ఞానిమానులను రణాభయులం బిలిచి మ- ణం
తునఃగి శేషాచల। దేవుండగు రాఘవుని చేసి - జగనములనిలం చిరందఱు
ను॥ పా॥ ౪॥

౯.—నాటరాగము—ఝంపతాళము.

ప్రహస్తవధ ప్రారంభము.

పల్లవి॥ గౌరీపతినుత శౌరి విను కృష్ణ॥ అనుపల్లవి॥ మాయదైత్యునికెదిరి-
జాను లేగు చోరగా। ఘోరనదిగనముల్- పృథుల శంఖారవముల్। వారక ద్రోయం-
చి మహోముఖరహారికర- నాసానముల నారొభించి గుస। వైరిభయదకరవాలగ
దాశూలక్షింపి వాలచాపములు। ధరియించి యాయుతం బైరి॥ గౌరీ॥ అటుక ముస్నే
రాఘ- వాజ్ఞ చేవానరుల్। పటుఘోరభీషణ- స్ఫుటకౌర్యులైమహా। పటుసముల్ బలు
గిరుల్- పెకలించి దానవచ్చి। కుటిల దానవబలము- గూలురాముడు గెల్వ నటులు
జయ మొందుల క్ష్మణుండు నరుల కనుల నబ్బు। నిటుబూడుండటంచు దానవ తాల
తో- వృదుమిగికరణము మొనరించువా। గ్య్ఛులసూనుమానంగద నీలతుముడశర- భ
నలజాంబవ ప్స్వషేణాయోధవరులు॥ గౌ॥ ౧। లంకవాకిళ్ళ- లాఘవుమైకవులుని
స్సంకనసుయులనఖా స్త్రములవిదళించ గా। బింకయుత్ దనుజు లె- న్నొయిబలిరె న
నరేగి। పొంకమాప్రుర ద్వార- ముల వెడలియునిలిగ్ము। రాంకుశశరాళి చే- నగ
చములగిలించి। గంకెలు నై నగనిష్టప గులపోతులభి- రంబనంచి రాజిష్టలనిబహు।
సంకమై మేదోమాంసరాసి నెత్తురు- పంకిలైనఱు చెమపా స్ఫోతముగను దెన్నోడను॥
గౌ॥ ౨॥ మకిలదరిజుల్ క నల హాకుల దూలనతి। త్వరగం బురికొప్పెం౦- గర కేళిప
ళ్ళగు। తరిదిన నేచరుండన క్లాస బెత్తి జవమెచ్చుగా। వెరఫుబలమును గర్త వెలసిర వృత

ముంగొనెను సురులవలె రావణా - సురుడలసీతాచోరుడైన పాపముపలన నీచరులు । వాలుదొరలి తలజతుథాలుశ శేషసైన్యముల్ బలుచె భయ ద్ర్వాంతంబులయికలగి॥ గౌరి ॥ ౩॥ తనబలముల్ గ్లొంటం గనికసతోరి పుడ్డై। ఘ నుడింద్రజిత్తుమే- ఘములలో డాగిక్రన్నన శ్రీతానుగపితా - నముంలోలివపిషమౌ న్నైక। వనజసంబవునివర- మునంగన్న బ్రహ్మాస్త్ర । మునమర్కటానీక- ము లనెల్ల బంధనేసె । నిజకులమణికోదండదీక్షాగురుడ - య్యానబ్రహ్మాస్త్ర ము సుమన్నించిత। క్షణమూరకయుండిస్వబలముల్ గూలుటరసి - యనలనన్నిభ। జ్వలద్భయుదనేత్రుండయ్యె॥ ధనువుండేలక్ష్మణా- తనుజాభస్మీకరింప్రతునుబ్రం హాస్త్రయుకం- బునంజూడునాబలంబని శేషాద్రిపతిజ- బ్బనవాంఛనజనేనంత। వనచరుల్ బహుటంగనుంగను- గొనిరాముండడగిరెయా।హనుమంతువీరాబ్ధి- కావల దివ్యౌషధి। జనకమగుద్రోణనామగిరిగలదదె- గొనివచ్చికపులబ్రోవు।పవనబా వనిజవ- మునంజనితెచ్చి।వనౌకసులసజీ-వనులజేశిసగముమున్నటిచోనిడివచ్చె॥ గౌరి॥౪॥

౧౦. ——ఆరభిరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ సారదయాంబుధి నంగీకరించ్యావినవే॥ అను॥ ధీరులైనవారు ల్ చెలంగిభీకర - రావములనురంకెలువైచి। మీరినదితిజరావణుండుమదిని- నాదని వందురిరాముండుచాకెన్న దేవతాని దిక్కుండైనహరి।పరనతనిజంపయోధవులె ల్లం-బొండిటుసేయనివా॥ గజంబ్రసాదసేన॥ సార॥ రావణానతిసబలులై చనిధూ- మ్రాక్షయూపాక్షశోణితాక్షనరాంతకమహోదరయు॥ ప్రహస్తాకంపనమహోద రమహాపార్శ్వులు॥ దేవాంతకనరాంతకాతికాయు- త్రిశిరప్రజంఘకుంభనికుం భులావనచరౌఘము-తోవలపడిరా। నాపైజెత్తిరాస్త్రసముతే-మనందగుగ దాముసలాశుగత్సురీవిశేషసాధనాళిచేవిపు- ళించిరిదానవులుకపిసేనాపతుల॥ సార॥౧॥ నుగ్గుటుల్ బలియునై కొండలంబెను-బ్రసరులంబండ్లంగోళ్ళంబిడికీళ్లం। గరగిరశపదఘట్టనగిలారు- కరకపోలపదముభాంగములగల।మారారనివైచి నుంజకలపిపిరి - మర్దించితన్నినెపనుసుమలె । దుర్గానరైరిలం-కకైపా నిరి । నెరులపెట్టనుబలిముఖ్ - కొలందినికబల్ తటిమినప్రహస్తుం। డగరులచంప్రమానుతాగదరబ- లాంబుధిం గ్లాలికట్టకై వడినిలిచె॥ సార॥౨॥ ఒకనింబడిటనూటపెయ్యంటవ-నొకనినొకొర్క్ర మరికెంగూల్చినికపాత్మజ నంప్రజనుసకస్త్ర-నెలుయనీలుండదలించిపేచ్చికడమినొకతరువుబూనివానితే రుసీ దికి బోయిసూతుంజంపిహయములు।నకురిడించివిల్లుద్రుంచనిలసిలిచి లికె మకనొందకనాగకేతనుండిభ-బుగలిలోనటనవనసిలుడొకటనొలసిశైలిసి

చిరి వైచి - యురువడి రావణుమాతులఁ బోరిగొనియె॥సార॥ ౩॥ తలలువీడరక్క-
సుల్ బర్వఁగని - తారాసూను పైన రాంతకుఁడు। చలమున హయముఁ దోలి శక్తి నే-
య - జలమునఁ గనుడు వాజిఁ పదనడచెఁ। తలకొందక వాఁడు స్థలిం బడికి - టఁ
ప్రేయ సోలి వాలికొడుకటఁ। దెలివొంది ముష్టిఁ బొడువఁగుంది। పొలిసె నరారి
యు దేవాంతకుఁడ - వ్వడంగ దనిదాఁక హనుమంతుఁడా। కలిగొనినబులో ను
నఁ ఎడఁజొచ్చి - ఘనుఁడగు దేవాంతకుఁ రూపమడంచె॥సార॥ ౪॥ అంత కాభీలుఁ
డగు నీలుఁడు పె- ల్లార్చ మహోదరుఁడదచ్చితన। దంతివిధేయనిడీకొల్పి రిఘు- తా
టించినఁ గపిసేనాపతినొచ్చి। పంతంబుమీర నగంబుగొనిస - త్వరంబుగనేయఁక
రితో నారలిగంతుగొనె. మహోదరుఁడంత నే। జంత్రమనఁ ద్రిశిరుండనిలసుతు
ని - శరావృతున జేయనతఁడరదమిం। తింతలుగఁ జేసివారిమూఁడుతల - లిలగూ
ల్చెఁ వజిగిరిం గూల్చులాగున॥సారద॥ ౫॥ ఆంజనీతనయుని గదఁ గొనిదూ - ప్రమా
తుఁ డేసిన బిట్టలిగి సపవ। కుంజరుఁ డురుశైలము దెచ్చివైవ - గూలె వజ్రధార బడుబ
లుసికరణి। ఝుంఝాయకనుల్ ముడిబడిన బొమల్ - పెంజీకటె నేలు మైతొడవుల। రం
జిలి సకంప - నుడుతే రెక్కి - పీకఁ। శింజని ప్రోయించి పావనిమై - శితాస్త్రముల
జించగ సకోపుడై ప్ర। భంజనాత్మజుడు ప్రాని చేవాని - భంజించెఁ దేవతులు
జేజేయనగ॥సారద ౬॥ గదబట్టి గ్రద్ది మహాపార్శ్వుడు - కాలాగ్ని సన్నిభురుష
భు నేయ। జదికిల పడి మూర్ఛిలి తేరి యొందము - పృథులకీశవరుడు బొడువ నాడీలైఁ
విదుతుడై మహాకాయుడరదంబు। వెసఁ బఱప సజ్యకార్ముకుడై। జెదరకఁడీకపు-
లారావినుడీ। కదనమున వీరాగ్రేసరుడ ఘరా - ఘు వేశుతో గాని సేయతరమా తంద్రి
దివిజుల గెలిచె కైలాసమెత్తె - నేనటుగావున నలతి గానసి బలక॥సార॥ ౭॥ అంగదు
డు మహాకాయుని గనియా - హారజ్జు లేలమీ యయ్యాను నె। రుంగుదుదొకను జుట్టిప
యోధి - లోముంచ డెమహాంతంద్రిమున్నెరుగవా। వెంగలీయనుచు బాదపమువైవ।
విశిఖంబున ద్రుంచి బాణవృష్టిఁ సంగదుము ముంచిగదఁ గొనసోలఁగ। చొంగదొ
రంగమడెఁ గపులడలఁ - సురారి మైదంటబడిటనొకటజె। లంగిమూటనూటవల
ని - ఉగవయుగ జగవాఞ్చలను తాదుల నేసె॥సార॥ ౮॥ అంతనంగదుడు తెలివొం
దిఘన - దాయుతభుజుడై మహాకాయుర। ధ్వాంతమునకు జని హరినూత కే - తన
చాపముల్ నురుమూడెసిర్వురుగదల్। వింతగాగొని పోరసవిషాడైయ - వియఁ
మల్లయుద్ధమున దుందుభి సంత మొనర్చు సవాలియలావునను। రంతటనద్దనుజుఁ
బొడిచివడిఁ రణోర్విదల ద్రెప్పె శ్రీరఘురాముఁ। చెంత కేఁగి మ్రొక్కినవాలిసుతు
శేషగిరీంద్రుడు కౌగిలించెను జెలగి॥సారద॥ ౯॥

౧౧.—శ్రీరాగము- త్రిపుటతాళము.

అ తి కా య యు ద్ధ ము.

పల్లవి॥ ఆర్యసమ్మతమైహితంబగు- నార్యయీచరితమువినవే॥ అనుప
ల్లవి॥ శౌర్యఘనగాంభీర్యసమరచా-తుర్యాదిసహాయుడైయతికాయుడైశ్వర్య
విభవములనుసరింపన-వార్యమైకుణరవముప్రేమయక్సూర్యనిభముగురథమునబ
ఱపియు-సురాపళినోడకుమనిపలికె॥ నార్య॥ బాణాసారమునవనచర-సేనానా
యకులత్రుళ్లడగించిదీనానాథులజంపకరామ - స్సోమనాథునెదిరిసుజానమూ
హించిరావణసూనుడదలించి- మానమేలేదుపనెళవుగాదు ఏనీతియురాదు
మాతోవాదు-బూనిమానసివై నావృగుణంహీనుడవుకులగోత్రమెఱుగనివానికి
పుడోవవెనెన్నియును-సమానుడవెమాతోననిపలికె॥ నార్య॥౧॥ మీనై యంబుధి
జొచ్చినా-గానిచట్టుమోసినాగానికోణిక్రోడీకరించినాగాని-మానెకిటిపం
డ్లిగిలించినాగానిభిక్షుడవైనటించిన-గానిగూనిబాపడవైనాగానిదొరతనము
మాని-మానివైనాముసలివైనా గానిశాంతిగొనిపోరుడిగిన-కలికివైనాగానిని
నుబోనీనునీమీదనిడినతలపు- మాననెహరితోనసురవరు॥ నార్య॥౨॥ జ్వాలాభీలం
బౌదావాగ్ని-లీలలత్యుగ్రదేవుడెదిరించిమేలరాపదపురజ్జులుబాలా-ప్రేలెదపు
చకటి-గానిలువునీక్రొవ్వడంతు జేశేలలరనసినచాలుసౌమిత్రి- గొలువుపెకటి
లుములతెలిగువెలు-గపుజరుగుకాలభుజగాభశరజాలము పాలుగావలదనుజు
నుడేల్వఫాలమునవెత్తురొలుక- వాలింమ గిలించెలక్ష్మణు॥ నార్య॥౩॥ దానబలీ
నొచ్చియూఘనుం-డేలనోప్వఁగఁజాలుననియంపవానచేముంచెరావణి-రా
మానుజునతఁడస్త్రాలములచేదానిమాన్పి పగవానిమైతూపుల-పేనవేల్పించగా
నిష్ఫలమయ్యెహీనునకుఁజేసినమేల్కరణినా-లోనపవనుఁడువచ్చియుజుచేదాన
వుఁడువజ్రకవచముగొనిపూనెననితెలిపెనరఘుకులు_డాసిశాటునికవచమును
నిమె॥ నార్య॥౪॥ ధీరుల్దానవమానవరాజ - వీరుల్దివ్యాస్త్రముల్బలరగించిపేర
లఱెహరిహరికిరికిరనొరసినపరుసున- పరుతెంకగెలుపుసుబ్బునబోరిరరుదా
రఱఘోరశరక్షతశ-రీరులైగైరి-కారక్తశైలముల నొప్పిరికలననాగినరిబోసి
బ్రహ్మాస్త్రము_దారమంత్రాన్వితముగానిండారదీసిమనుకులుఁడేయను రాత్రి
సుతుతలదునిమెదుదినది॥ అర్య॥౫॥ ఆలోదేవతలానందమున-బూలవానలుగు
రియించిరిచలాభక్తినతుల్జేసినతంము- నాలింగనముజేసినైనిమిరెఁగరముని
దయాలోలుఁడైనహరి-బాళఫులునిర్వ్రల హర్షాబ్ధిఁదేలిరదిజూచినైచకనేచికా
లయములనఁగుంభనికుంభు-లోలింణకేళినగచరులందోలతరమినవారిఁజంపిరి_
వాలితంముడునతనికొనరుఁడు॥ నార్య॥౬॥ యూపాక్షుండుప్రజంఘుడుమైం

దుష్టతోఁ బోరాడిర శౌర్యాగ్రగణ్యులితరకోపాటోపితమునై శోణితాక్తుని రూపము - ద్విపదుడు
బొడిచి పాదమున బ్రామె బతాపమునఁ బొందఁ బాపు రేయని ధూమ్రాక్షుని హను
మంతుఁడు - దేవునకుఁ దెగటార్చి యార్చెను జెచ్చెర ఆపదలఁబడిన ఉచితాల సే-సాను రులు
రావణునకెఱుఁగఁ జూపించిరతికాయాదులెల్లటయు - సుశేషగిరిపతిరా
మజయ। సూరి॥ ౭॥

౧౭.—గౌళరాగము-ఆదితాళము.

రావణుని ప్రథమయుద్ధము.

పల్లవి॥ సూరిజనసౌఖ్యదాయిని యీ - సుచరితము సుధీసుస్రుతము కా
త్యాయని॥ అనుపల్లవి॥ ఘోరసతికాయాదిఘనులెల్ల బడుట - కారాటపడి రావణుఁ
డుకనుల్ సమీరసంయుతాగ్ని కెనయు గాఁ - రాతిసైన్యజనంగా మది నెంచి వగమీర
నింద్రజిత్తులంకకాపాడఁగ - నిద్దుర్గితంబై బలంబున దుఃఖ ఘోరాతిసాయుధము గు
రథమెక్కి - పొంగరు సన్నక్కి నడచెను పోక్కి ॥సూరి॥ వింటగోనయు మిడికపులన ద-
రంటశరముల నేసి చంపి వంటయుగు మునినసుతాదుల వెంటనంటి - మంటలడతు నా
రాచముల చేమువ మడంచి దెబ్బలిపే రాకటనొంటిఁ బడి వచ్చు పోల్కి - దశాననుం
డు హరిగద సెనదిగని శ్రీదశకంటకు నెదిరి విభీషణుఁడు గదా - కసద్భావుఁడై
డాఁక నతని పైనంటిన పగనుయిదశక్తి - న్నస క్తినేసెను యుక్తి॥ సూరి॥ ౧ అ
య్యస్త్రము గని నాచేవర - మియ్యఁబలుపతేఁడు వహించె ఁడయ్యా యనిస్వామి
త్రినృపు - నెయ్యనెజెంగి చయ్య నంబి రంతికి విభీషణు - న్నాయ్యఁదిగిచి పిల్లొనయనికి
గరియ్యంబైనిల శక్తి వచ్చిన - రేంద్రసుతుఁ జొచ్చె వెలిఁగెను పొచ్చి డయ్యఁడ
య్యొసకలశక్త్యాశ్రయుం - డనంతుఁడు హరికి తనగుసువునతని కెయ్య పిడుగ్ర రం
బెటులైన - యిలఁబడె దానసరఘావన॥ సూరి॥ ౨॥ సోలఁబడి యున్న లక్ష్మణుని -
చాపకరముల నెత్తబోయి వ్రాలి రావణుఁడు సగ్గుపడె - జాలిజగతి మూలమై తగు
విరాట్పురుషుఁడై - పాదలు విష్ణుగదలపగసు నారి కేళిలనగు రావణుఁగస యొ - కంత
లోసఁజని పావని యశని బోలు పిడికిటను బొడువఁ బెూ - కాళులుభువి మోఁజబడె
యితడు ముకుళ లక్ జాలరుధిరము గ్రక్కెల పృణుక్ - సాఁమురిఘును [illegible] కొనిచనె
ను॥ సూరి॥ ౩॥ రామత్మానాథుఁడనిలజుని - [illegible] యముఁ బ్రోచు సుముఁగని పొగడి శ్రీ
మాటో పమునధనుర్ధరుఁడై మారుతి నెక్కి - రాముఁ గెలుచునాఁటివిరు బ్రమసి వలెఁ గది
యదెలిసిదనుజకిరీట మహార్హముఁ - [illegible] రాగన - రాధిపుఁడను బాగా అప
ల్చిపోగాపాపురాధమా బతికపోతేన - ఁ గాథముసర్వసముఁడైన నా కేమి
కిఁ జేసితివినిసుభక్తి - యిలకిడుచు - బలియనెఁగడుఁ గెరలె॥ సూరి॥ ౪॥ శ్రీరాముని
దివిసివాహన - సై రాజుల హనుమంతుని నేసెను గ్రూరాస్త్రమున రావణుఁడు కపి వి

రాత్రించరునొచ్చి భూరి తేజోబలంబున వృద్ధిఁ- బొందె ధృతముచేనగ్నివలెఁ రఘు
వీరుఁడప్పుడంజనికొమరుని వివిక్తసత్త్వగుణునిగని రావణుని తేరు గుఱ్ఱములు గొడుగు
విల్-సారథి కేతువులఁ ద్రుంచి యసురచందురులకోటియలబడల్చె కిరీటము- ల్గూల్చె-
రవిసముల్లసత్ప్రభముల్॥సూరి॥౫॥ బాణావళినొచ్చి నా విప్రుఁడు- ప్రాణాల
తోఁబో శ్రమదీఱ గోణాధిపానా బలమరయ- జానపై రేపు రాకానీయనిన్నృహ
రివలుకనా- కాలాండములను నొచ్చి నిగ్గరికరేణు పతిపృగపతిచేఁబడియె- రిందివి
దువఁబడి పఱపుకై వడి మానమేది రావణుఁడు బారికడు- వడిఁ లంకఁజొచ్చి మది
నెంచె నా శ్రీనివాసుఁడే రాముఁడు ధరణి- శేషగిరిధనీయనఁబరగనని॥సూరి॥౬॥

౧౩.—తోడిరాగము అటతాళము.

పల్లవి॥ కామసంజీవనౌషధికల్పలతా- శ్రీమేన-కాసుతావినవే॥ అను
పల్లవి॥ ఆమీఁదవగచె రామచంద్రుఁడు- హాలక్ష్మణా హా యనుచు విలపించెను కామ॥
తాను విష్ణుఁడైనను మాయ- చేసు జగమునెల్లను మోహింపఁగానమవి నెంచి నెన
రుమించి తూణశైపైఁబడి మూర్ఛ్రముకొ- యున్నవానిఁజూచి కన్నీరునించి- నానోము
ఫలమా నా పెన్నిధానమా నానీవ నాతోడ- నేనితోడ బూపి రాదలఁచినిను బిలిచి
నగానిపలుక- వదేకోపమా- నేనన్యుఁడనే కరుణఁబూడఁగదే నన్నుఁగన్నులలరఁగన
నెన్నృహరి॥కామ॥౧॥ అంత రాముఁడు చింతాకులుఁడై ధీమంతా యోహనుమం
తా రానా సంతాపముఁదీర్ప- మానసంజీవనీపంతముతోఁ దెచ్చి ప్రాణములిచ్చి
యీ- పట్టుకొంముని జోక్ప మా మంతు కెకు-నీ మహిమను నీకొండంపావని మ్రొక్కి
చనె నాచక్రి- అంతయసుర జాపులవలనని- యసురి పకాల నేమిగృహాభ్యంతర
ముఁజేర వాఁడతెనిస పన్నలఁదనిని కార్యమేమనియడిగె॥కామ॥౨॥ రామానుజ
ప్రాణ-మీమనుమదివ్యసామగిఁ బోరె - నాము గ్గమువిఘ్నపమాయలుబ
న్ని-యీ గేయిగడుపుసిను లుమ లుపన- నిసదశాస్యునిశ లనేమిబోధించె నెన్ని-
మామారీచుదేమాయనట నెనెనుమాన- మేమ రావణాసీవీనమేమిక్షింతను
తపాశ్రశాంధపు-తీగ్గరవనిజచేసిరులచే నేమి తను వేలహారికిసీత-నీరాజ్యవిభీష
ణునికిన్నెనన॥కామ॥౩॥ నానిన్నై గాడపికి-జనిదా దికకర్మఖనినై పిజనస్థ-లినినై
తగుననికిగొనినై రాగ్యనుసవిషయూసక్తి-జయింత్రి గాములమెల్లనఁదిగిచిపర
మాత్మ- నెన యుంచిచిత్తముపని సుప్రక్కకెకవిలక్షు- ణున గాఁదలపో యుమనఘుచ
గాచగజగ-ముబుధ్ధ్యాదికముకనులఁబడెడదేనిచపర రా-నవాఁడుమునుత్ప ణము
తుదయాని విపిను ప్రక్కజన-నసనలయు కారణుంది నొనమాను-యువా బడున
నెనఁడు॥కామ॥౪॥ శ్రీమాయుశుక్ల - ధామహాకృతి బ్రజలవామాయపృజి
యు ది- కామక్రోధాదిపామాన్య సుతులను- పి ంనేకాదిఘామినులఁగనియు

దిభ్రహ్మ-బాళిజెందించఁబరమాత్మనీగతులను నేమియొల్లనియా-త్మేశునంటది
స్వగుణ స్తోమము నారోపించుదీపించుస్వామి నిర్మలుఁడైనను బ్రకృతి-సంగినై
వెలిఁగి నిగ్రమసితను దామఱచి గుణమోహితుని గా- దలఁచితను దెలియుక్రియవి
నుమనైనతఁడు॥ ౯ మ॥౫॥ ఏకాలమునవివేకాఢ్యుండయిన- శ్రీకారణగురునిచే
కాయిక మోహశోకాదికము లేనివానిగా దెలియఁ - జేకురున త్తటిమరల్చిచూ
డిరా గనునాత్మ-జీవన్ముక్తుడయి ప్రాకృత గుణముల చేఁబడక నీవునిన్ను-
పరిశీలించు యత్నానికశిద్ధాకరుణనత్కుఁడవై ప్రకృతి-కవలి వెలుఁగనియాత్మనుఁ
దెలియునీకొదవుముక్తియదిబళువే - నిసగుణాత్మధ్యానమును జేయుమనె॥ కా
మ॥౬॥ ఉదయారోరా-జ్వల-హృదయాబ్జగర్భ కా-భ్యుదయాసనమున-సదయామ
తిసీతగదియసలరువాన-కన్గవయుదుటై- యొదలువాలిమెఱుపుబోలు చేలవానిక
దలునందెలవానివిదిత వనమాలాన్వితునిగ కౌస్తుభహారాం- గదకటకకిరీటునివి
రాసనునిముదమొదవవిల్ దోయికేల్లం-ముల దాల్చి కొల్చులక్ష్మణుతో సదరహా
సముగబలుకరా-రామ-చంద్రుఁ ధ్యానింపు మభిప్రాయ నెనతడు॥ కామ॥ ౭॥ ఈరీతిగ
హరిచారిత్రమువినుము-చేరిశుభములవ్యాజ ప్నాఘసారిగావచ్చినదురితౌఘ
ములు-తారిచెడుగాఁచ్చిచ్చు నారిలోగూడకంట్లమునిచ్చి హేచ్చి నాసారాచారవి
కారపౌలస్త్య-వీరవైరము మానిభక్తి బూని శ్రీరాము బరిపూర్ణునొకనిస-దా
రూఢభావభావితునిశరీరనామరహితుని నేచా - శ్రీనివాసుదలపుమనె మారీ
చజుడు॥ కామ॥ ౮॥

౧౪.—కన్నడరాగము ఝంపతాళము.

పల్లవి॥ శరణాగతసంభరణా-వరసులడల యుగళకృతతుహినకరచం
డకిరణా-వినవే॥ అనుపల్లవి॥ పరతత్త్వాక్షర మనహంత్త్వావ్యసుధాత్వా- సరసిబ
లురా-కాలనేమిపయిన్ రావణుడు కెరలితె ప్రఖ్యాతంబున జయంబుబడెవ క్రీయ-నె
రపీనినునీచుద్రుంతునామాటమీరితివరులచే లంచముబట్టగహించిరామకిం-కరు
డవై గురునివాలిరా బోధించెదవరు రేయనగి నుకవల- దంపుగడితెవాడు॥ శరణా॥
హిమవన్నగపార్శ్వమునవనము రచి- యించికాలనేమినుసవలెఉండెనుమం
చినుమీరసుతునిభ్రమించదలంచిఅమితజవంబునను గపివంశమణివై-పరయనా
ధ్వనెగుచోబుష్యాశ్రమముగని తెవలిత్రోవ తొలంగెననకలంగి యాసం యము
నడిగిపోదమనుచుఁబోయితత్పాదములకు మ్రొకిరా దేవ రామభద్రుదూతనుహ
నుమంతుఁడనఁదగువాఁడఁద్రుష్ణాతురుడనుద-కము బూఫుత్రాపిపోవెదననిపలి
కె॥ శరణా॥ ౧॥ అమృతోపమమహాకమండలముతో-యావంబు ద్రాపుఫలనిచయంబు
దినుకొనుతంబుసమంత్రమునిత్తునౌషధంబు- సమరతలరబుసబడినలక్ష్మణుఁ

డెలమి। సమస్త సర్వకాలమే తముగాన జెలిసెను- [illegible] ముదముతో
షకడలని। తమకమున [illegible] [illegible] కాగ [illegible] ముల నం కొనియెను [illegible] పడి నిబం
పిలిపింపు। సుమహితయను బప ముగ సు తూ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] పటువుగ॥ శర ణా॥ ॥కోలవార్ధు చేసి [illegible] గాంచి-కోకి [illegible] -మించి కను
లుమ కుళించి [illegible] ప్రవేశ [illegible] । జలంబు [illegible] వెను సంభ్రమించి బలిమి [illegible] మించి గెన మా
ర [illegible] వరుడు తమ బడకతం [illegible] । ముల [illegible] [illegible] తలబ-గి [illegible]
నాదన తి [illegible] చూపట్టె। బలియుం డభ [illegible] యు [illegible] [illegible] బాలిసి సేధా
[illegible] లియా [illegible] సు [illegible] గసను। వలను [illegible] యను [illegible] [illegible] గసిన వానిజంపి
విజయము జేయుమని [illegible] ॥ శర ణా॥ ౩॥ అతివేగ [illegible] నేయ [illegible] టుబోవ-
హయు [illegible] తకు రామియుపదేశము। [illegible] గ [illegible] గు [illegible] స్వామి. కతు
కమునందిన [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] జా [illegible] [illegible] [illegible]
ము- మతకమును బబ [illegible] ను [illegible] [illegible] । నితగా [illegible] కాల నేముని వధించె
వి తలమాయికు సభటుండు నాయలజ బడు। [illegible] హితుడా [illegible] [illegible] టి [illegible]
[illegible] గిరి-జెరి యోషధులను [illegible] [illegible] ॥ శర ణా॥ ౪॥ ధరిమ త [illegible] మాయతిడిం
చి రామ-ధరణీశు పాద [illegible] మహాముల [illegible] [illegible] బారి యస ల్పెను వేమారు-
సరర హరి యాదరణ మెర [illegible] వగ కే। [illegible] గౌగిలించెను [illegible] [illegible]
థ-వర ముగొని సౌమిత్రికి [illegible] [illegible] [illegible] ద్రవోయి తే [illegible] నటుల నెంచి-ని
లు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] సను జన [illegible] లే [illegible] డగు
రగుపతి శిర ము మా [illegible] [illegible] ॥ శర ణా॥ ౫॥

౧౫. — [illegible] అటతాళము.

పల్లవి॥ [illegible] గల్యాణ [illegible] -మా [illegible] [illegible] [illegible] గ బా రి [illegible] ॥ అను॥
ఉప్పొంగి రామధూ [illegible] [illegible] - [illegible] [illegible] [illegible] సంగ
[illegible] దైవారికేంగ [illegible] [illegible] [illegible] తమ [illegible] - [illegible] గములభం
గసి జెలంగి॥ మాంగ॥ [illegible] [illegible] సించి రా [illegible] గాంచి
[illegible] రాము [illegible] । భావించు [illegible] [illegible] [illegible] ధి [illegible] యమత
సి చే। [illegible] [illegible] యమింగ - [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] విభుం
డు నను [illegible] - [illegible] [illegible] । [illegible] [illegible] - గావలయుమని
గాకకుంభకర్ణుని। [illegible] [illegible] [illegible] లేగి- [illegible] ములబోధ-గా
వింపమే [illegible] । [illegible] [illegible] [illegible] ముల [illegible]
ను [illegible] ॥ ౧॥ ఆదరించి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ము డా। [illegible] [illegible] [illegible] । [illegible] [illegible] । [illegible]

ర్మ్యాలనమాయ-నీదుకృపాణిచేఁ గానిరా। మావిశత్రులగర్వముడుఁగ- దనిననప్పి యతఁడన్ననుగఱ గాని మున్నే దెల్పలేదా దీనచేటఁగనని సీ- తాద్వైతసాక్షాన్మా రాయణుఁడు యీవాదు లేల నారదమౌని యొకనాఁటి సిశిగిరి- మీద నేనున్నతఱి రా నమ్రుఁడనై యుదంతమడిగితి ననె॥ మాంగ॥ ౨॥ దేవతలుమీ చేవఁ జెడిపోయి- రావణకుంభకర్ణాసురుల చెట్టమీ। తో విన్నవింపవచ్చితిమదశ్రీ- దేవుఁడనుకంప మతి పెలువమాన్చి వేవేనిలింపావసుఁడైపరమ। పావనరఘుకులో। ద్భవుఁడన్యైన నిసురమునిసనివినెగణుతింపరా। మావతారసహస్రాంశసమమాహారిలీ-లావ తారములెవ్వియైన రాముకుశిష్యుఁడు। నీవు రామునిభక్తి- సేవింపుమెవ్వారావి భు। భావింతురనగునై వార-వ్యయసుఖముఁగాంతురనైదైత్యుఁడు॥ మాంగ॥ ౩॥ కుంభకర్ణువాగ్దంభ ముపినియార। క్ష్మాంభోకముక్రియుక్షముఖమొప్పఁగ। జంభా హితారాతిసమరణవి-సంభ్రముకై రాఘవాస్త్ర। శుంభత్ప్రహారహతినేచి వి-జృంభించలేవుని ద్రించఁగఁ తెంపుతంద్రిఁ సెనోరా రాదు। ర్లంభితశాలతా బంభరుఁడితడనని- రాంభోధరమువలెమేనిమరఁగోటచాటిది। కుర్రంభికరదృ గ్దో-స్తంభవిన్యస్తనిస్తుల। దంభోళిసమధికగదావ-ష్టంబుఁడైవెడలెఘుటకర్ణుడు॥ మాంగ॥ ౪॥ పౌలస్త్యుఁడద్ధియులోల్లముగనాక్చి-యాలపుసఁగపులకీలెడలిం చిజము। పోలికరాగానన్నకుమ్రొకిర-లీలసను రాగావహాదృష్టినను- బాలింపు వేగా విభీషణుడ। మేలెంచి బాగ బోధించితి· నేలంకేంద్రునిజగన్నేతరాముఁడు సీతనిం మతనిక నా। యాలోగాఁగర-వాలమెత్తిచంపగణంగిసన్నబో। దోతె రాముని వరణతోయుజముల్ జేరితి। నాలసర-ముఖుఁడైయుతం। డతని గాగిలించె ను। శ్రీలనొందిచిరంజీవివయి। శేషగిరిపతిదయమనునునెను॥ మాంగ॥ ౫॥

౧౬.—మధ్యమావతిరాగము—ఆదితాళము.

పల్లవి॥ సారవచనరచనావిశారద - క్రూరదానవఖండనవిశారదా॥

అనుపల్లవి॥ ధీరుడైకుంభకర్ణుండనుజుని- నూరడించిమదించియుండుట। వైరుఁ డావ్రుడని తెలియదని సమద-వారణమువలెమారెగపులను॥ సార॥ దండిమగల నగలించఁగనెరో- ఁండమెకిర-డియ ఖండాశుగములు। చండభానుకులుండుదనుజ వరు-గండడంచిమించి। సిందుకోపమునసనలాస్త్రమున-ఖండించెసువానివలకే ల్। మెండుగాదని క్రిందనగచరులు బెండుబడిసరై పడిరపిను॥ సార॥ ౧॥ పెరిగిన పగచేసాలవృక్షము- బెరికికొని సన్న కేసరి కెదురైవా। డరుదుగానరు దేరఁగనిరా మ. ధరణీపతచెంగలువ। సరములాంగొనరుతూపులఁజూపి పరఘబాహాంవునతి క్షైనైంద్రమున। బరువుతోగానసుపనాళ్లుద్రుంచె- భళ్లైయున నేలపిల్లతూపుల॥ సా॥ ౨॥ దోర్లిదోర్లబహుబాహుపక్షముక్తయు. దోడరినోగు దెలిచిచంద్రునియం

౪౦|దర్లురాహులువృమాడిల- రామునె-దార్లుగనియుప్పొంగ| పీర్లువావా మెల్లనిలిచిర
లయిల- దెళ్ళనేసెను రాముడైంద్రమున|బార్లిగింతలిడిపడెశిరములంక- భోరన
దనువునీరధిబడెను॥సార॥ ౩ ॥ లంకగోపురగముగూలెవలతో బొంక మేధిజలధితి
మింగిలాది|సకులంబయితనువుబడిచదిసె- జంతుకోటవెలది|జంకుడితనుతించివి
రులజడి-పొంకముగసురలుగురిసిరిఅరుణ| పంకజాతనేత్రునిధనుర్బాణ- పాణి
యగుకోదండరాముని॥ సార॥౪॥ రామునిగనుగొనదేవమునివరు-లంముకొన్న
ప్రేమనేగుదెంచిరి| ధామచేదిశలువెలుగననతించె- దైవతము హరిని| రామ
చంద్రునిగురినికువలయ- శ్యామసుందరశరీరుసీనయా|సామద్రుక్ఛమిరనిజాశ్రి
తార్తిని- సామిని శేషశైలాధిపుని॥సార॥౫॥

౧౬.—పూరీరాగము=త్రిపుటతాళము.

పల్లవి॥ శ్రీజగన్నాథహేరఘువరదయానిధే శ్రీజగ॥అనుపల్లవి॥ ఓజసాం
తేజసాంభాజసేత్వన్నమోహరే॥ శ్రీజగ॥ కారణకారణాపనివారణ- నారా
యణధారణాశ్రయపరమాత్మన్॥ శ్రీజగ॥ ౧॥ నిఖిలలోకాధారసాక్షిన్-విశ్వ
స్యబోధాకర-సుఖరూపమాయామనుజశరీర॥ శ్రీజగ॥ ౨॥ పూర్వోప్యపిసర్వేషాం
నపిభాసి-స్ఫురసిత్వమమరాత్మనాంకర్ణధారోభవాంబుధేః॥ శ్రీజ ౩॥ ఉన్మీల
నేనేత్ర సృజసిజగదుపసంహరసి-విన్మాత్రేత్వయినన్మనోనిమీలనేన॥ శ్రీజగ॥
౪॥ యస్మిన్ భాతీదంచరాచరంయస్మాద్భవతీదం- తస్మైయిబ్రహ్మణేతేనమః॥
శ్రీజగ॥౫॥ ప్రకృతిపురుషకాలవ్యక్తావ్యక్త- బహురూపేణ జానంతియంసుకృ
తినోముష్మైరామాత్మనేనమః॥ శ్రీజగ॥ ౬॥ త్వాంసర్వజగదాధారంమూ
ర్తమితి- వదతిశ్రుతిరవికారంసాంశంసత్జ్ఞానరూపమూర్తం॥ శ్రీజగ॥౭॥ నాది
గచ్ఛంతిబుధాః శ్రుతివాదినస్త్వత్ప్రసాదంవి- నాపిరోధాద్వైతికాద్దవనిశ్చ
యం॥ శ్రీజగ॥ ౮॥ విలసతోమాయయానక్వచిదపిభేదోరపేరివతెజలదర్పణా
దిభిర్దృశ్యతే॥ శ్రీజగ॥ ౯॥ రామత్వైవభాసిత్యాకల్ప్యతేమనసావిషయంతవ
రూపం దృశ్యంకథం కథయదృశ్యాభావేధ్యానంకథం॥ శ్రీజగ॥ ౧౦॥ హేహరి
తేనతారేషురూపాణి సుహృదోధ్యాయతియేతే- హితరుతిసంసారార్ణవం॥
శ్రీజగ॥౧౧॥ కామాదయశ్శత్రవోభిషయంతిమామరనాజ్ఞాలాః-యథామూ
షకాన్ తథాధర్మనేత్రోః॥ శ్రీజగ॥ ౧౨ ॥ మానసవాకాయైస్సద్గురురూ
పధ్యానస్మరణార్చనేషు ధురీణానాంసంసృతిగోష్పదాయతే॥ శ్రీజగ॥ ౧౩॥
మాంమువనేవెల్వాం శేషాచలస్వామిన్ మణిరఘూత్తమాం|సునామన్ శ్రేయో ధా
మన్ భూమన్॥ శ్రీజగ॥ ౧౪॥

౧౭.—పంతువరాళి రాగము—ఆదితాళము.

పల్లవి॥ భాషాపతినుతగుణ-భూషాపరితోషా-దోషామణిరో విన వే॥

అనుపల్లవి॥ దోషాచరాంతకుని- భూషించినారదుము [illegible] షాణ్ముఖ్యులగూడి- భాషింప్రముజనైభవ [illegible] కుంభకర్ణుడు-జెచ్చిమృతుడౌటవినిదశాననుడు [illegible] [illegible] లోనేలపైబడిమూర్ఛిల్లెను॥ భాషా॥ భో [illegible] [illegible] పొరలి [illegible] చూడలేను-అనుజుడాయని! సీరునుడవి [illegible] [illegible] ప్రజిత్తు! [illegible] నెత్తి- శూరులేడ్తురెనేను! [illegible] [illegible] ముక్తి [illegible] దనునుబంధగ। [illegible] [illegible] భాషా॥౧॥ [illegible] తో [illegible] [illegible] మినాక్షి [illegible] శోక్షిలా [illegible] [illegible] భాషా॥౨॥ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] భాషా॥౩॥ [illegible] [illegible] భాషా॥౪॥ [illegible] [illegible] [illegible] భాషా॥౫॥

౧౮.—శుద్ధసావేరి - ఆటతాళము.

పల్లవి॥ [illegible] వినవే! అను పల్లవి॥ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

మనికడకంతోంబలికె॥శచీ॥ ద్రోహినీమంత్రము నుపనిగొన- వీహుతాశనునకిడని
నుబూ। ర్ణాహుతిగంచేతునని లేచి- యసురవర సుతుండతనిం జూచి। బాహుబల
ముః నిన్నుజం- పెదబ్రతికిపోలేవనిరథమెక్కి। సాహసంబున చాపమెక్కిడి- శరము
లురువడిబరపెనరుడుగవే హనుమంతున్స్కంధంబగలనేసి- పిసతం డ్రినింగని। దే
హమేలగాల్చనేననుః- ధింపించంగడగితివనిపలికె॥శచీ॥ ౧॥ ఓరసీపిటు జూడుమని
చల- పోరిగెలుపెదగోరిమురంచేను। నారసపుబడి సౌమిత్రిసు- రారికొడుకడరెనతి
బలులు। కేరితూరికటారిసూరిగు- రేరిపేరిడినలకోరీల। జీరిచేరిబలారివృత్రుల-
దారినేరసడివారిమెరవడి వే రికినైనక జగంబులను- ఎఱుంగమాపోదలికెకదలి
కె। మారుమారుమనునదల్పులను- తీరదోకసినొక నేరంబొంగడ॥ శచీ॥ ౨॥ భానుని
భమగుచూడిర- నారాచ- బాణములంలక్ష్మణునసలజుని। పినులముఖాబ్జముంబ
డంట- విభీషణునూటనేసి। వాః రులగజవయగవాత్సు- వాలిసుతముఖ్యులబడల్చి
న। దానవాగ్రణివిల్గనినిమిరా- మానుజుడువాండేస్త్రసింగ్లగెన। మానకపొడిజేసి
సౌమ్మశిల- గానేసినబడిమూర్ఛగెరి। ఫూనియన్నదనుఘనశరములు- పుంఖాను
పుంఖములుగనినిచె॥శచీ॥ ౩॥ మేఘమాయలవాండుంపడోడ- పాటివాండనకందె
గటార్పుమిదేటికిననువిభీషణుండి- పాటించియారాజమౌః। సాటిలేక శ్రీరామ
చంద్రుండు- సత్యసంధుండు విజయశాలియు। నేటిమాటనిజమేనీని- గిటడంచునని
హైంద్రబాణము। నూటః మణికుండలములసకి- రీటము చిరతిలకంబగుతల। పాటి
దప్పియిలపెబడెనుర- కోటివాంగడెనకరేటినునుచు॥శచీ॥ ఒత్తైశంఖము స్వర్ణశం
కము- హార్షిస్ని జః నమునంచంగరేఘు॥ సత్తముండునినియుదితంముని- జగన్నాదమ
నిపోరితెనుమని। కొత్తగాయములతోగనుమైతోం- గుకలవే శ్వరుపాదయుగళికి।
నొత్తమిక్లినఁద్రుచ్చికొగిట- సుకెలక్షణునాశ్వైదివ్యని। చిత్తము కరుణాయత్త
ముగాటం- జేసిగెలుపుగొనవచ్చితివయు। మొత్తమాఖ్యానాసరశేషగిరి- సుండుహరివ
నానాంబలికెనతడు॥ శచీ॥ ౪॥

౭౦.—శంకరాభరణరాగము. ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వినవేరమాదత్తరుర్వ్యాగ్రిట- విఱతాంచితగుణపేటి॥ అనుప
ల్లవి॥ వినవేర రావణుండింద్రజిత్తగచరులమేటి- పీనుల। గూల్చకూతసౌమిత్రిజ
యదాటి॥ వినవే॥ కలబడిమూర్ఛనునిగిలేసి పెంచు- వరెనోరుబగులంబలపించు-
దిశలు తిలకించుచలనంబహార్దవమాయంచు- ధ్రుతిడింపుండదను వేటికని। నొం
కుము సంచు॥ వినవే॥ ౧॥ ఉతితసగుణములెన్నసూగో వేయొ్యా- మకగెల్పుపాకరో
సంయోగ్యపలు. ఐతేయ యనవి నిమ్నలాయకురొ్యా - మైత్రాయణునిరింపుల
సం- ల్కలకు। రెయ్యాగ ॥వినవే॥ ౨॥ బహుకెమిటికినియింతటిసీతా- సతిహోతు

పనిలోకమాతయనక। కతరుండైక త్రిమూసి (వేయంగడంగె(వ్రాత- వింతియనవ. లైనిది। రావణునకేటిసేత॥ విన॥ ౩ ॥ స్వామిబ్రహ్మకులమునందుబుట్టి, చంపు ధుగాస్త్రీలంబట్టి(శ్రీ । రామావనీం (దునిగెల్వుమనగట్టి- రమ్మనితిగిచేనుసుపార్శ్వుండు చేపట్టి। వినవె। ౪॥ తిరుగావచ్చికొలువుకూటముంజేరి- త్వరగామం త్రులంజీరికరి। తురగాదుల నెక్కి-రమ్మని శేషగిరి - హరిగాదలంచె రామచంద్రుని మాయ దారి॥ వినవె॥ ౫॥

౨౧. —— కన్నడగౌళరాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వినవేకోదండధారిణీ- విమలయోగిమానససంచారిణీ॥అనుపల్లవి॥ ఘణంఘణమనిభేరి (మోయరా - వణుండులోకవి(ద్రావణుండు వెడలెం। దన యుండింద్రజిత్తరిచేంబడిన- ధావంతమునసనికి సేనలతో॥వినవె॥ బాణతూణ కృపాణధనురాదిబహుసాధనములననుతేరెక్కి- పెళపెళ(దొ। క్కి-పొగరెక్కి- తానిక్కి-జూచె రాముని చక్కి-।నాణెమగువితెక్కి-దిన్నపతియు- నూనమైననారా చతతినొంచె। మేను(సుక్క-నెత్తురుల్ (గక్కి-దల - మించెనొక్క-నినైనంజిక్క-ని క॥వినవె॥౧॥ మిక్కుతలగ్గలో బడికాలిచి- వడువైబాణములువృహరిచేంజచ్చిన దిగనినొచ్చి వెన్నిచ్చి। కడువడి బలుచిలుంకచ్చొచ్చి - ఒడల్ వడవడంకరఘుపతి। యడరివెంబడించెననిదిగులుబడి । పుడమిరేండేడనేలుడని- పొగడెంబనినోళ్లహరిరావణుండు॥వినవె॥ ౨॥ నేను రావణుండనని లంకయని- తానెజిగిగురు(కుసన్నిధి జేరి(మొక్కి-కోరి। కెవినువైగినేనోర్వగ సెలవిమ్మనిసనోరి। దానవాధిపయుపిఘ్నముగంబా - తాళ హోమము మొనరి. (పసపరికర । మైనరథమగ్నియందొగిబుట్టి- నదెక్కి- శేషగిరీశుం గెల్వుమనె॥ వినవె॥ ౩॥

౨౨. —— నాదనామ(క్రియ రాగము- ఝంపతాళము.

పల్లవి॥ వినవేఘన వేదాంత -వాసికముని- తనచుట్టుకావలుంచి హూంకరించి। మొనసిపాతాళగుహ, ననుపు(బతిష్ఠించి- మనుచుగు । మనూక్తి హోమ- ముసేయగాదొడగె॥వినవె॥ ధూమసంతతిభూను- భోమండలము నిండ। (శీమన్నృపాలతిలక- అభిచారి। హోమమిదియనుచుంబలుక- విభీషణు। (పేమంగొనియాడబం- పెనుపనుమదాదులను। (శ్రీమించనంగదుని-తోత్వరతో। రామవిభునికి(మొక్కి- లంకకోటలుదాటి। వేమారువానరులు వెతకిరి దశాననుని॥ వినవె ౧॥ సరమయను చెలివిభీ- షణునిపత్నియుతండున్న తెరగుచేసన్నంబూపగుహవాతి - మరుగుశిల । మరుగుబాపనవులువడి- జోరబడిమహాహ మూని। ధరుడమునరావణుని- శిరోగులుగలకగుపియుల మోనదలమరియుచలుడుయున్న- తరినిమందోదరిని। కుచులంబట్టిద్చేడ్వ- గొనిపచ్చెనంగదుడు॥వి

నవె॥ ౨॥ వైకముడిపి డెజీరయు_ బోకముడిపిడె। శ్రీకరంబగుమొగంబు_ చె
లువెడెలె। నాకుమారరత్నంబులేమినిటి_ చేకూడెననె। కాకలీకలరవ_ కోకి
లకంఠముగనడలెనుబడలెను। యీకష్టకులేదు_ యింతైనసిగ్గుయిక। రాకోమ
రుచేజావ- రాడేయనిపొగలె॥వినవె॥ ౩॥ వాలుగొనిలేచినసతి_ వదలుమనియసు
రపతి। బాలికొడుకును వేసెను- హోమనిడీ। చాలించిమదిరోసెను_ కపులుజని।
రాలోలనయను_ లాలనముజేసివగ। పేలదైవాధీనము, యీజగము రాలజ్ఞా
నాదలం- బనమొందుమజ్ఞాన। మాలంబుదుఃఖమోహ- ములహంమతియున
నెను॥ వినవె॥ ౪॥ దేహాద్యనాత్మలం_ దీయహంబుద్ధివల। దేహసంసృతిమాల
ము- అజ్ఞాత - దోహళము లింద్రజాలము- ఇదిబాలు- సోహమనగలెనాత్మ-
శుద్ధుడజరుడుమమ। త్వాహంకృతివిరహితుడు - సాక్ష్యతడు। దేహేంద్రియ
ప్రాణ_ ధీకాలకర్మగుణ । న్మోహాదులకుద్వంద్వా - దులకునెదశముఖుడు॥
వినవె॥ ౫॥ నేనురాఘవులనని- లోనణచివత్తునిటు। రానేరక్నజత్తు- ముక్తి
యనుని। దానంబుజూరబుత్తు- యెటులైన। గానిమ్మవలసీత- ఖడ్గమునదుఃమి
నీ। మేనగ్నిబడవేయ- వేడాయవే। నానాతినాడజగ- న్నాయకుడతనిగెల్వ। గా
నీకుగాదన్య-గణదుర్జయుండనెను॥ వినవె॥ ౬॥ మనుమత్స్యకూర్మకిటి- మనుజ
మృగవామనధరణిదేవతాగ్రూపమె- నాసామి। మనువంశభూపాల- కనిలిం
పరాజపిత్ప। గణములసముద్ధరిం- చెనుఇపుడిలను। యినకులమున శ్రీరాము-డ
నబ్జైనినుజంప। మొనసిపరుడుప్రధాన- పురుషేశ్వరుండనెను॥ వినవె॥ ౭॥ అ
రసిన్నృహరికిసీతన- ర్పించితంమునికి। దొరనినబిచ్చిమునివై- యడవిలో। దిరు
గుమికసుగుణఖనివై- యనిబలుక। తరుణిలేదజ్ఞ- తనసీతలక్ష్మిశ్రీ। హరిరా
ముడగు - నతనిచేచచ్చి చె। చ్చెరనైక్యముందనటు- చేసితిని శేషగిరి । వరు
గురిగంటనని వచ్చెసభకలసురారి॥ వినవె॥ ౮॥

౨౪.—కేదారగౌళరాగము_ ఆదితాళము.

పల్లవి॥ రతిసంవిద్యమానసుచామ- రాలోలకావినవే॥ అనుపల్లవి॥ చ
తురషణిశిన తావసుగుణ- జాలకా। అతిక్రోధనులుదివ్యసాధను- లగ్నివర్ణావృ
శ్చికసర్పరోములు। తులబలులుఖడ్గరోమాదినీ- ఘోటఖుర- లస్వారులతన। రత
తముచుట్టుమతముబిట్టి జూపుచు, రావణుడు॥ శ్రీరాజిలెను॥ మణికిరీటమకర
కుండలముల- రుణకిరణరుచిమీఱగా। ఘనచిరత్నరత్నఖచితమగుపత- కము
రమునందొరయగా। కం. యెదన్వేల్పు లేనుగుదంతము- తగులొడవయ్యెను. గా
లుపురదిశాంతము। లనుచాటునీటుదోపనన్యలుభ - లంరెయితడుబలారివైభవు

డనుచుబలుకగదశాననుడా- హంసకెక్కీకడ రెక్కిదశావళి । దనుకడా కాలగండె
పెంవేరము- దాల్చిబిరుదె మేల్చిరాకుం॥ర॥ సీధాంషణము నెడి ఘోరరవము-
తవిలిభుస్వుండా। సాణసెను ఘవాహనములబ్రసవ్వపి-న్వాణముకోర్కి-పండబాణ
తూణక్పపాణాదులిలు యాణిముత్యపుసరులజుత మెఱయ బ-వీణెకన్నకి వేల్ప
డెనఖి। జాణయుగుటగాంచిహరిపిఖీ- షణుమాటలాలించియా। శోణిమెచాట
గానమసితలయూంచి పొంగారుబంగారునిలానె॥ ర॥ ౨। పిణేమీటునసూటి
గామా- ర్విటంక్పపిపిసి । తూణయుగళి వెడలిపోంబురాళ్లి- మెరయుగకేలదీసి।
పాణిలాఘవమునణపట్టితంబరులు మెచ్చంజేతుననుయిచ్చగపి। క్రేణిలోనరల
రజుకలలో రే- తెనిపడువునశ్రీనివాసుడు। జాణతనముయా రెమళ్లను- ఘూ
రేయన్నిజగతివారెల్లను। వాణిపతించిరి శేషాద్రిపతిపు - రాణపురుషుడనెనయ
మెటిగి॥ర॥ ౩॥

౨౧. — నాటరాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి॥ సుఖీభవయనవేసఖీమణివినవే॥ ప్రభేలనముగవిభాకరాత్మజ-
ముఖాగచాపిరులనెంచి- నిజ॥ అనుపల్లవి॥ సఖాళినలరించి- మెయిజెంచి। వి
ఖించిచటులజరించినైరులు। ముఖాముఖిగనెదిరించిచల- మునుంచిదట్టించిదశ।
ముఖుండఖిలాస్త్రములనుబరగించి- యఖండగతి। నలయించెగపిబలము॥సు
ఖీ॥ రావణాయిటునమ్మనిహనుమ్మని- యావాయుజుడుపిడికిటిబోడువసోణి ప్రా
వి। చావుదప్పెనాలికేళియాలననుబాళి। వెలిబోనెత్తురుజొపడినోళ్ల- బావిని
ళ్ళద్బుకబెలలోయస। గావెడలెరలలో మెదడదరె - దేవుడెఱుగుయా దెబ్బక
బ్బయని। భావించినూంజనేయ - భళ్ళిభళ్ళిపరాజేయని। లావుమెచ్చవచ్చున
నబ్రకియు- న్వాదేటెబలంబనెప్లవగమణి॥సుఖీ॥ ౧॥ అయిననుతోటుగనిమా
టుకొన్ని-నేనవలనిపుప్రేతుబ్రతికెదవానా। ఆసరాశనుండర- చేనడచేనంపలో
నా। కొనువిర్విరబోవనెంతలోహితవాదకె- హాన్నిశాచరయన్నదరును। దాస
వుడుమారార్కిన్నిపైజనియని - లేసిబలుకేను నైయున్న। మానెబోరుహనుమం
తుడలవాని- సూనుడునునలుడుసీలుడునమని॥ సుఖీ॥ ౨॥ వారిదయగ్నివణాయి
టురాపటుముష్టి- నొంతునన్నిక్కతొంతుడనజారారోళి। యోశి- వెక్కాసిచీ
రా రాకాశి। మారుమాటాడనేకన్నిబజుడు। పేరడచెవాన్నిసర్వరోమును। తార
కొమకునేర్పరోయనడ్రుంచె। డిరెనలం చేఖడ్గరోముండు- సారాహింపవరభీ
ముడుఘోరారికా లుండకుసీలుచేగొంటె। హాయిజెండెనముర ముని చెంత॥
లంకానాధుండంటు నొకటిలాతి చేతహి తెగటగ।పింకబానరమార్పిపుటటి
యుగ్ని- వీడుగన్వి యసు- నస్కాశంకలేక - ఘునాయకునెదిరికలనారినును ముం

చెనుహరి। మంటగొనఁజులలంచెను అలంచెను- కంకపత్రాఖిలాస్త్రములనపు॥ శాంకరినే నేనుండుదునే- జనములందెరుగమందునకల్లంక ఘోరరామరావణులు ఇట్టులాహవంబొనర్చిరికనులవిందు॥ సుఖి ౪॥ భూమిపైసలచిహారిరథమ్ముపై- యామినీచరుండుండ వేల్పురా। సామునాతలిరిథంబు రామునను- జపతికేయదేమి। నేమిదానుడక్రగహీంపుమి- దెంపుజయుదయానిమునపిగాదెల్పు। నేమేలనిత్వర గారథముతగ- వామిదెచ్చికొనలేయుయుమను। త్రాముఁడంపెఁ చేరెకట-యీ- రావణుగొనుమన మొక్కట-ధను। ఏమహాస్త్రహంత్ తురగముల్ నేసి- వెల్ల శేషగిరివరాసివనేను॥ సుఖి॥ ౫॥

౨౫.—— రేగుప్తి రాగము—ఆదితాళము-

పల్లవి॥ కౌమారిరామరావణులసం- గ్రామసిపుణతలునిను శ్రీమురి॥ అనుపల్లవి॥ సామజవరముల్ వశానిమిత్త-సామషణములై పరస్పరంబు। దీమసంబున గెలఁగలగుక్రియఁ- భీమవిక్రమములందలపడిరి- హైమపుంఖకంకపత్రశితసాయకసహస్రములుమ। హామహులై సాముజేసియెసిరెంచనుతిఁచఁ-దామరసగర్భునకలపిగాదనఁగ॥ కౌమా॥ అగతపున రాగతాసమసమ-యోగప్రయోగకృతప్రతికృతులయి। యాగియొకట-రినొకరిహుంకరించిరి- వేగిమారొకట-నిరితొలుతస। ఖగనిమెథనుజ్జ్వాలతాటం-కృతుల్ భూనభోంతరంబునిండ। గాగుణింపుచుగురుల్ దప్పకక- మాగురుత్వములబల్ బొదలికెల।బాగుగనుశిలీముఖముకాలనుయి- బరపిపరాక్రమములసింహములో। నాగఁబోరిరనిని జేరియామా-సవదనుజనాథమణులుఘనాకృతులఁ॥ కౌమా॥౧॥ నింటనుదశవదనుఁడుపదిబపం- డెంటసిఉవదింటఁగదుపడినేయు। సంటివానినన్నింటిరూపులఁబో- గెంటినో నేసెరామవిభుఁడుసుర।వింటకునపుజాజ్యాహుతిననలు। కైవడితఁడాగ్రహించియేఁబ।నింట నొంటనూటఁగనలిపని-సంటియంబువాటంబుగనుమి।న్నంటవాటంబనపరపగువాని- యురములక్షించియిలాధిపుఁడదారంట నేయల్ల మాయలరావ- ణాసురుడుసోకితెలినెనుసొకట-నను॥ కౌమా॥౨॥ మాతలితెచ్చినహరిస్యందనము-నాతఁడెనెకట-స్పృహారినకోదం। దాతతశరుఁడై జ్యానినముసంబ- పణ్ణండమునిండమోహరించెను। చాతురినసురాధీశుఁడుఁ స-చేతనుఁడై రామాథపునెదరిజాతరూపపుంఖాంచితచాప- జాతముంబ్రయత్నంబుగనేసె। సీతాపతి మీరుస్థిరధృతినై శ్రీమతిమైసుకృతిమైతనవి। ఖ్యాతిహెచ్చనంత నేచ్చరించివ- నాటులలరయనురులదరిఁబోచెఁ॥ కౌమా॥౩॥ రావణుడసలాస్త్రము నేయుత్రీ- రాఘవుడునలాస్త్రమునసెమాన్చె। దైవమున నేదైవాస్త్రముమరల్చె- దైవతనృపవతంసము అస్త్ర।కోపిదుడై రాక్షసరాజుకా।కోద

రక్రూరాస్త్రముబరగింప। దావశిఖాముఖముల్ భుజగములు- రావెడందనఖ
ముల్ గలగరుడ। ఖ్యాతపుంఖాస్త్రముపురికొత్నం- బరసిప్రయోగించెజయోన్న
తినై।యావిహంగమాస్త్రములింగాభం- గాంబకములయ్యాహిశరములద్రుంచె॥
కౌమా॥౪॥ నాగాస్త్రముప్రతిహతంబయినబా-ణములడరించెనుశతంబుసహ
స్ర! మాగురుభుజువైలంకేంద్రుడొకట- హరిసారథినొంచియుతంద్రితు। డైగన
నయినాశక్రకేతువు- నవనింబడగనాత్మనాముననేసి। శ్రీగరుచ్చరణములబూన్చి
ప్రహరించెవాహాసములనైంద్రము। మూగివసురఖేచరవరాప్సరో-మునులువి
భీషణుడుభీతిలిరు। గాగ్రిగచరులుయూథపయుతమైనా- కాగ్రియునంగాదశముఖు
డుగర్వించె॥ కౌమా॥౫॥ నిటలతటభృకుటికమైకన్గవగం-న్నెరుకెంజాయకుటిక
యాయెను।బటుతరక్రోధాగ్నిసురకాలి-షడుననగసిన్నపకిరీటపిలు।దిటవుగగా
నిటంకారముజేసి - చటులశరములంకాపతినేసియు- దుటునగండడంచికపుల
కుసం - తోషముగాపించియాక్రమించి। కుటిలాత్మకుసుడు కాహగనుజగ-
ద్గురుకోపంబొదవప్రతాపంబున। బటిమనంతకుండనందగెనుహరి- పరుసునజ
రాచరములనేరాజెదలే॥ కౌమా॥౬॥ పుడమిగడగడవడకెరావణున- కెడద
భయంబుదొడగెగుపితుడగు।పుడమితెనికాసిశాచేంద్రునికి- పోరనునుపమవ్యో
నికెల్లాకో। గమసిచియనుచుసురల్ విమానా- గ్రములనుండికిన్నెరుల్ గనుంగొ
ని। కడకకేండురూపుల్ దాల్చెనస- గాద్భుతశరనాపుల్ దలపడె।యుడుగకసప్త
హోరాత్రములుస- మస్తగనొండొరుపులనొంచుచువా। రిడరిరందురగుకు
తేంద్రడగుశే- షాచలపతిప్రబలెయుక్తితయుగుచు॥ కౌమా॥ ౭॥

౭౮ —వసంతరాగము=ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వినుచెలి॥అనుపల్లవి॥ వినుచెలిరామునకనుపడ్డెరలి- తనుపు
నదూపులునేసిచేసె [illegible] ॥వినుము [illegible] కెరా-మునకశికేం [illegible]॥విను॥ [illegible] తామరలనే
ఛుక- నలహరిచెంగల్వపిలి [illegible] దాల్చె పతలలుపని [illegible] మాణికులు
డిలగూల్చెనుపెము [illegible]॥ విను॥౧॥ సురయొకమదిసని [illegible] నూరు- [illegible] నెల
యగదలల్ ప్రసంచు [illegible] ముబంగళ్ళముకరముల్ద్రుంచు- నుకరమునొటగనిహరి
కోపించు॥ విను॥౨॥ [illegible] కిరీటములుమకరకుండలములు- ముంజామక్తామణిహార
ముల్। మణిచకచ్ఛతలననువగుతాళ్ళిల్ కేల్- కడెములుగలతనుపుల్ జెరెబల్॥ వి
ను॥ ౩॥ తలతొడవులుపీనలసౌ - వ్వలనుపతకముల్ గలఖలరావణదేహముతె
ప్పటి। వలెబెజుంగనచ్చెగువాం [illegible] హమాళిబల॥ విను॥౪॥ వేసినేసలసితిసతికివే
సారిధి-వీనికిజావులేదాయెను। యీశరసులెట్లోవైరులబొరిగొన- నివివితాయ
ననిహరిచి [illegible]॥విను॥౫॥ కారణకారణుశ్వైననరునివలెగన్పట్టెదపుధరలోన

ను। గారడిమాయన్న కడుపులోపలిసుద- ఘటమగల్పు మనివిభీషణుడనేను॥విను॥ ౬॥ పొట్టేలునెక్కి-నదిట్టంముశ్రీరాము- డట్టెయెయసుధాకుంభము। మెట్టుగా ల్చిశాంతిబడ- గొట్టెసురతలల్తో౦మిశిపమునేనిమిదిదోస్తంభముల్॥ విను॥౭॥ మోటుమానువలెజెన్నరిపగదశ- ముఖుడౌడుగఱచిగేదోంయి। పాటువమున బోరెనుశేషాచల- పతితోనార్కొనకపగలురేయి॥విను॥౮॥

౨౭.——కాఫిరాగము—అటతాళము,

పల్లవి॥ రమణీమణియ మెయీచరితము॥ అనుపల్లవి॥ శ్రమజలబిందుల సహముఖుడైరాము-చంద్రుడు రావణుతో బోరు టెంతో॥ రమ॥ ప్రదపముల దరంట నేసి పెట పెట-పండ్లుగొఱికిపగతుడా సి।కోదలేసికినుకఛేం-గోదండపోల్లాసి। మెదిరెనాదముచే- న్ద్రగేంద్రముడాసి।కదిసెంగాలముసీకటంచుయు-గాంతా గ్నివలెరాముండడరెను॥రమ॥౧॥ అసురేంద్రుండట్టహాస మునమీస-మట్టెదీడియు ల్లాసమున, వెసనిన్ను గెల్తునేననిసా-హసమున।మునలకురామార-మ్మాయనిరో సమున। ససయుగా చలంబుననుంసెఱురూ-మైనచూప్సనంపోరిరిద్దఱు॥రమ॥౨॥ఈ విధమునసరిసరిగా రామరావణుల్ హరికెనసరిగా। దేవరాఘవమునవిం దెల్పంగద రిగా-భావింపన్నిం జెంపలాడువిరిగా। దేవకంటకునిబ్రహ్మాస్త్రము-చేవ్రేయుము నెనుసురసారథి॥రమ॥౩॥ బ్రహ్మాస్త్రంబరిహాసి-రఘుపతిసమంత్రకము గఁజేసి। సింహామేనుంగుబట్టిసీల్చెనట్టెరాసి- బ్రహ్మరాకాశిప్రాంల్గొననేసి। బ్రహ్మచే రావణునితలముల-రాల్చిపొదజేరెబ్రహ్మాస్త్రము॥రమణ॥౪॥ బ్రహ్మా స్త్రమునుముందరి-రావణ-బ్రహ్మాకినుందమంత్రాం నైనారాయణి।బ్రహ్మాషిణను న రి- బ్రహ్మామంత్రాంచల।బ్రహ్మా స్త్రబమునకవాగ్నిముఖసారి। బ్రహ్మాస్త్రబ్రహ్మా గ్న్యా-బ్రహ్మాముల దేవరైహరి రాయనరిరమణీ॥౫॥

౨౮.——గౌళపంతుల రాగము—అటతాళము.

పల్లవి॥ వినవేకలకంఠ లలితకంఠనుత వైకుంఠ॥అనుపల్లవి॥ మునుజేంద్రుని గెల్చెరావణుడావుగనయుడు-వనచరుల్ చెలంగె మేలిమి లనివదంతిజేసిరి సదంతికనుదను॥ విను॥ క్రందనముసదలుభుజంగనుతు-రామునకైదేవ, మందా రపుష్పవృష్టిగురిసె- జనసమూహముచిన్నలు విందాయనచ్చరుల్ దిగ్గ్రాంచామని యాడిరి।మందంబుజేశలరాయనితను-వందుజ్యోతి వెడలిరాఘవునేనసె॥ విను॥ ౧॥ సురలచ్చెరువుపొందిపిము-పరదారరతుండు। గురుజనద్రోహియయ్యు నేడుము క్తుండైవాండు। హరికిచునమునసత్వ దేహ-మట్టెనాహరినిగూడు।బూరుల కెవ్వరికి తెన్నదిమన- సునిమనుసేంద్రుండని రౌ జేవతులంగని॥విను॥ ౨॥ రావణుడుబుకన్న పగ్గయుండ నేమరిమిల్చుటకే- రామునివైకుంఠముజెందెమోక్షమునొందె। సిద్ధ

ధ్యానింపఁగ దైవానింపొందెఁ గేవలబ్రహ్మమై। నిలచును నిక్కృష్ణుఁ దైనఖులుఁ దైనసనె
నుమునిఁ॥ విన॥ ౩॥ అనికరాస్యునిమిడాసలిచెవిల్యలపలిచెఁ దూ_సోనరనిలనా
సీను_జనిల నెనిఁద్రసుతిజెవ్నారరిక్రేగను తెలు త్రైలోట్లజ పేసురకోటిప్రభ చే।
దనరగాపిలకృష్ణనణే_నేనయు శేషగిరిరాముఁడరయుసను॥ విన॥ ౪॥

౨౯. — అహిరి రాగము — ఆదితాళము.

పల్లవి॥ విన నే హేమసుద్గాంస్వర్గాపవర్గ॥ అనుపల్లవి॥ ఇనవంశమౌళీ
విభీషణుఁ గో-నని జానిలబానిసలతో గ్రీనో। దునను నేజయముశ్రీయును గొంటి-న
నుపమీకథజగతివాక్రుపృందనె॥ విన॥ ౧॥ దరులుజీరాడఁ-గుంకుమరేఖ-గరగ
మోమువాఁడ-వగతో। మెరుగుకన్నులనీళ్ళు-సొజనిలోనిడాడ। నునుపులయిన
బిగుబ్బల- బరువుచేఁగొనని యూడ। సరులు గాలనుందోగరి మొదల్- సకినుల్ల
ర్చిపాపరివంబుసను॥విన॥ ౧॥ పరినాథపరావణసారణసూరా- పరలోకవి
ద్రావణాజతైరావణా। దీనలకెంగనుపచేర్పవసేరమణాదాసవేంద్రాగ్నిహో
త్రుని ఘూనాయుకవరేణ్యుఁడాగ్రైనా। నేనురామునికిసీతనిమ్మని- నిను దెల్పినపి
న్నవైతివనేనుమయుసుత॥విన॥ ౩॥ అన్నయోపద్దు రామునితోపల-దన్నాదెం
తరద్దుచేసితి। వన్నామినాసంగము గాల- దన్నటెటుపోద్దు। పిన్నపెద్దప్పద్దుప
ద్దు అన్నావరినేమిఫలముకద్దు। నిన్నువంటి పెలినొహానికులిలి। నున్నారెయని
విభీషణుఁడంటనను॥ విన॥ ౪॥ స్వామిలక్ష్మణునిగని యుపిభీ- షణుభోధిఁ బ్రమునిప
లి-నవినితొంపుత్రింజేరిపరిటాపించె. దవ్వున ఖిడునిఁ। పిత్తైనితఁడునీకెవ్వఁడు-ఇతఁ
నికీవెవ్వఁడవేమిపని। ఘూమినిసుకన వేసమునఁజను-బాళ్ళి-జనిమ్మతులుజను దైవ
మాయునె॥ విన॥ ౪॥ నేనునీవను పెల్లఘ్రాంతి- చెసులమేసల్ పహవల్లదేహి
యానెన్లి! పరంధాభిమానాపమాన నుపకెల్ల- తానుజ్ఞానానందబ్రహ్మ। మేసన
కున్నవానికిముక్తియిల్ల। యూనపరంబుగనేఖ్యమొందిన। బుద్ధతేజనూనబని
సేయుసనెహరి॥ విన॥ ౫॥ కృపఁదెల్పి రామానుజునిను డిసడల్ దేఁ- యుస్తుండు
రాఘవునదు కుల్వలగోనినప్పుడే। నిన్నుగము యున్న యుపావుఁడను రాముని-యుప
మమెచ్చి నపంతీపు। చపలాంకులసూరాచ్చ యుగ్రజుని। అపరమితముడనుజుల్
బ్రూనిరా- నందలపునుసిడుకొనిచనెవిభీషణుఁడు॥ విన వే॥ ౬॥ వేదవేత్తలతోన
నాహితాగ్నిసం- విధానము గానుబరలోకవిధుల। వేదోక్తముగసన్నుపిభీష
ణుఁడుపలికెను- వేదవేద్యుఁడగు శేషగిరిశ్రీ। వెంకటరామేంద్రునికిమ్రొకి-నసా
దరప్రియాళింగనమునహరియు। సగౌరవంజీవసుఖిభవయటంచు॥ విన నే॥ ౭॥

౩౦. — బిలహరి రాగము = ఝంపె తాళము.

పల్లవి॥ దేవాది దేవునిరామునినత్యాణి ప్రాప్ప బోధించినావె॥ అనుప

ల్లవి॥ యావచ్చంద్రశ్చ సూర్యశ్చ - యావత్తిష్ఠతి మేదిని। యావద్రామకథంలో కే- తావద్రాజ్యంకరోత్యసౌ। శ్రీవిభీషణయనియాశా దీబలికితి- తేలత్మణా పట్టాభిషేకమొనర్చుమనె॥ చ॥ రామేంద్రునియానతిశి- రమునందిడుకొని- సౌమిత్రివానరులందోటాంర-నివేగమెచని। హేమప్రాకారసౌధము- క్తామణితోరణము। శ్రీమత్ప్రతిగృహంగణము - శ్రీదములంకాపురీంద్రము। వేమరుంబొగడికల్యాణనిలయమనను - హేమసింహాసనమున స్వి। భీషణునునిచె॥ చ॥ ౧॥ సాముద్రజలమ్ములు- స్వర్ణకుంభములనించి । శ్రీమించిమైత్రిదెప్పిం- చిథమలాపెప్పించి। యామినిచరులంబాలించిలంకయేలు- మనిమంచి । సోమికటపట్టము బూన్చి- సామాదిశ్రుతుల్పఠించి। భూమిసురులుతానువిభీషణాభిషేక-మొనరించెను రామానుజుడు। సంభ్రమున॥ చ॥ ౨॥ కానుకలతోసఖుడుల- ద్మణుడ గ్రమున సేరా । దానవేంద్రశ్రీమీఱవిభీషణుడు। దీనావనుడువిరావివీరుడు ముందుగౌరవ- మానితుడై శ్రీరామప్రభుసన్నిధిచేర । సానతిక్వచ్చియభివాదయుహంస్ప్రు- చంద్రశేఖరేంద్రాయులనతులోనర్చె॥

౩౧.—— కాంభోజిరాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వీణావాదనాభినయుతమస్తకా - విలసతంరాంచితపుస్తకా।

అనుపల్లవి॥ ప్రాణసమునిశ్రీమద్విభీషణునిరామ - క్షోణీపతికౌగిటలోమన్నించిభువిలో। నాణేనుమెయ్యంగితిక్కృతకృత్యుండ - సైతిదయనూప్తినిపలికి॥ జాణయైవిభీషణానుమతినాం- జనేయసీతకనాగెలువు చెల్పుమనె॥ వీ॥ మారుతిరామునియానతి లంకానగిజేరిశింశుపాతరువుప్రాన్వసంజికిరం। మీరినసగబరువు చెనైల్లవుడు- శ్రీరామశ్రీరామశ్రీరామ। తనకనామకోరినను గావవెలనియన నే-మారుంజల్లుసీతాసతకినతిసారెకొనర్చిహితా గణియనుచు- నారీమణిమలినిటీవనలిచ్చి। హారమణిగణములనంబియోంత్తులమనిచె॥ వీ॥ ౧॥ అమ్మాసీతమ్మా రామచుడురావణునిసనిలోనబలముగాంబోరిగొనెననసం। గొమ్మావీసులవిందుగావినియుప్పొంగె యూమ్మహీనినువంటిఘనులెవరునుకలంటె । తమ్ముచూలిసి నిదానిమనుచునిన్నురాం - బంమాదీవనకెకొంమాయని యంమయనిచెనెలవి య్యనమ్మనుప్పుతుంయుసృవుసిజేరిమా- యమ్మమిజయములని మిన్నందెనమె॥ వీణా॥ ౨॥ ఎవరికినైనేనింతజేసితినట్టి-యావనిజనభిషేకించియలంకరించి। నవరత్నములుసంచిపల్లకినుంచి- నపరింణదోడితే జనువిభీషణాయన। నవనిపతియాన నిలిపను సందడికొని। నవనజాదిసఖులతోడంజనిచా- భంగసంభ్రమముతోనివు గకు। యుపిపలనుబనుసజనులువిడపించి - యువతికినిమంగళస్నానమొనర్చి ॥ వీణా॥ ౩॥ పట్టుపీనగట్టిబంగారునవికదొడగి - బొట్టుకస్తూరిదిద్ది కాటుకక

నులం। బెట్టికురులు కూర్చి సరులు దార్చి। [illegible] బన్నసరము బలి రేలు మురుపు తా
ళి- పతకము కంఠసరులు కేల్కడెములు। పట్టముగు వడ్డాణము ఆణెము- త్తైపుముం
గర రాణము గలంచెలు। మట్టెలు జిలి గజ్జెలును కైచేసి- మంజులాందోళికమునని
డిరతివము॥ పి శో॥ ౪॥ పల్లకిలోసీతాభామ శ్రీరామువలె- నుల్లసిల్లగ రంగనికపిద
నుజసేన। తెల్లంగన్గొనముసుకొని వేత్రహస్తులు। మళ్ళింపగ గోలాహాలమైనపరి
కించి యిలా- వల్లభుండసుమతించి చూడంగాబంచి। యల్లమాయసీతను విడిచి
ము- న్నగ్నివడినసీతను దేందలంచి। మెల్లనిపెకడిగిరమ్మనీననడచి- మృగాక్షి శేష
గిరీశు సన్నిధిం జేరె॥ పీనా॥౫॥

౩౨.—సౌరాష్ట్ర రాగము=ఆట తాళము.

పల్లవి॥ శృంగారానంతకల్యాణపతీ-సంగీతభారతీవినవే॥ అనుపల్లవి॥ ఉ
ప్పొంగుచు సీతా రాముసికి మ్రొక్కి- చెంగటసిలువ మున్నటి సీనడుసక్కి-। అంగనా
మణి రావణుని సే-నం జంపి చెఱవిడిపించి [illegible]। సంగతిగ నీమనసు వచ్చిన జాడలను
బొమ్మనె సుపగుసతి॥ శృంగా॥ అనిన రాముని మదిభావించి లక్ష్మణుని గాంచి కన్నీ
రునించి। కనగ [illegible] మున నమ్మగనుంగొనవన్నా- అనలంబు నిజో చ్చివచ్చినమిండవన్న।
ననుజేకొను [illegible] మున్నా- అనసనూ [illegible] కకనునన్న। జనసతి యును [illegible]
ను విప్రజ్వలన ముందిం చెనగచట తతి॥ శృంగా॥ ౧॥ తరిణి [illegible] ముఖ్యపిభు
నికి- దండప్రణాము మొనర్చి। గురుపత్నిదైవ [illegible] నియుంట సేని- [illegible] త్రయో [illegible]
మానమిత్ర- సరసుండగు విభుననుగూర్చి- యపనిరత [illegible] మనజేర్చి। యను [illegible]
గ్నినిజానకీసు రా- సుమనుజకపి వరు [illegible] గడ॥ శృంగా॥ ౨॥ ఇం [illegible]
ముండువరుణుండుంగు [illegible] వృషభ [illegible] నుండునీ [illegible] డు। చంద్రసూ
ర్యసిద్ధచారణవసు- సాధ్వీ విజ్ఞానవిగ్రహ [illegible] ఇంద్రి [illegible] దానందమూ-
తికావటంచు రాముని నుతించెను॥ శృంగా॥ ౩॥ వసువులలో పిభావసుండవు [illegible]
లలో- ననహాం క్షుండవు శంకరుండవు। [illegible] బ్రహ్మ సివె [illegible] ంద్రి
యు- మనసు గాదశ్వసులు చంద్రసూర్యులు [illegible] జగ [illegible]
దలోకండ [illegible] డవమొయుండు। [illegible] శఫు [illegible]- సరి [illegible] చండగ
తివనిరమారు [illegible]॥ శృంగా॥ ౪॥ [illegible] బ్రహ్మం- దేవుం [illegible]
బ్రహ్మమిల్లివేం। భావింపంగాంగోత్రపుణ్యతా [illegible]- [illegible] శేషాద్రనివాసి [illegible]
రావణాంతకగూపధారి - రాగరహితమనోనుసారి। భావజారి ప్రముఖసు
రి- ప్రముద [illegible] రియునినుతించె॥ శృంగా॥ ౫॥

౩౩.—రేగుప్తి రాగము=రూపక తాళము.

[illegible]

తర్క్యాభావ్యం హేయాహేయాద్వంద్వవిహీనం। పరమేశం సత్తామాత్రం సర్వహృదిస్థందృశిరూపం॥వందే॥ ప్రాణాపానౌ నిశ్చయబుద్ధ్యా హృదికృత్వా ఛిత్వాసర్వంసంశయబంధం విషయౌఘాన్ పశ్యంతీశం యంయంగతమోహాంయత యస్తంవందేరామం।రత్నకిరీటంరవిభాసం॥ వందే॥౧ మాయాతీతంమాధవ మాద్యంజగదాదిమనాతీతంమోహవినాశంమునివంద్యం। యోగిధ్యేయంయోగవిధానంపరిపూర్ణంవందేరామంరంజితలోకంరమణీయం॥ వందే॥౨॥ భావాభావప్రత్యయహీనంభవముఖ్యైర్యోగాసక్తైరర్చితపాదాంబుజ।యుగ్మం నిత్యంశుద్ధంబుద్ధమనంతంప్రణవాఖ్యంవందేరామంవీరమ । శేషాసురదావం॥ వందే॥ ౩॥ త్వమ్మేనాథస్సాధిత కార్యోఖిలకారీమాయాతీతోమాధవరూపం ఖిలదారీ। భక్త్యాగమ్యోభావితరూపోభవహారీయోగాభ్యాసైర్భావితచేత। స్సహచారీ॥వందే॥ ౪॥ త్వామాద్యంతంలోకపతీనాంపతిమీశంలోకాతీతం లౌకికమానైరభిగమ్యం । భక్తిశ్రద్ధాభావసమేతైర్భజనీయంవందేరామం సుందర । మిందీవరనీలం॥వందే॥ ౫॥ కోవాజాతుంత్వామతిమానంగతమాన సంమానాసక్తామాధవశక్తోమునిమాన్యం। బృందారకవృందవందిత బృందారక బృందంవందేరామంభవముఖవంద్యంసుఖకందం॥వందే॥ ౬॥నానాశాస్త్రై ర్వేదపురాణైః ప్రతివాద్యంనిత్యానందనిర్విషయజ్ఞానమనా। దిమత్త్వేవార్థం మానుషభావంప్రతిపన్నంవందేరామం। మరకతవర్ణంమధురేశం॥వందే॥౭॥ శ్రద్ధాయుక్తోయఃపఠతిమాంస్తుతిమాద్యంబ్రాహ్మ్యం బ్రంహజ్ఞానవిధానంభువి మర్త్యాహరామంశ్యామంకాముతకామప్రదమీశంధ్యాత్వాపాత। కజాలైర్వి గతస్యాద్వంర్వ్యా॥వందే॥౮॥

౩౪.—హిందూఘంటారాగము=ఆదితాళము.

పల్లవి॥ అనిబ్రహ్మరామచంద్రుని- గొనియాడెశ్రుతిజాడను॥అనుపల్లవి॥ అనలుండాహరివేడను- జనకజానిచ్చెడను॥ అ॥౧॥ సీతాపతిమహద్ధృతిని- చేతనణిఁచెత । త్రేతాయుగజాత - రిపుఘ్నాశలోకమాత. అ॥౨॥ నీవునాయందుదాచినరమ- ణికె।బసన్నసురమణికి । దేవచేకొరావణాంతక దీనపాలకతిలక॥అ॥౩॥ కలుషత- ములకొలసిలోసిరి- కరిణికెతగుకరణిక। మలికితంబడబనిచెక శ్రీపతి- ముసికెదోషనిచెక॥ అ॥౪॥ యోషాగ్రణి శేషాటవి- భూషామణివెలుగఁగ। దోషాభకరోషాపశివోలఁగుఁగ శ్రీగలు గుఁగ॥అ॥౫॥

౩౫.—పున్నాగవరాళి—ఆదితాళము.

పల్లవి. భవసాంబుధితారకహ్ర దా- భాసితమబుధరేవతం। అనుపల్లవి॥ని

జాశ్రితభవదవానలవి- నిర్మలనామధేయం। అజస్మహీయం వారాజగేయం-
ప్రజామరేంద్ర। రామచంద్రం॥భజ॥ ఇందీవరదళశ్యామం హితప్రసన్నముఖా
భిరామం। బృందారకశోకవిరామ- శ్రీకాముకమకామం। నందితసనకసనంద
నసోమము- రిందమం శ్రీరామం॥భ॥౧॥ ప్రపన్నానందసందోహం- ప్రమోదా
నహమేయదేహం। తపోయోగసమాధిపిమృగ్యం- తపనజాపూర్వభాగ్యం।సు
పర్వభావ్యంకృపణాభావ్యం-కృపావనిద్రం రామభద్రం॥భ॥౨॥పిదేహజానం
దరూపం- విభీషణాదికృతసల్లాపం. చిదానందమయాలాయితమ- శేషయోగస
మన్వితం। త్వదాప్తివిరతస్వదాసిరతః- ప్రహృష్టమతిమహాన్ ప్రసంగవాన్॥
భ॥౩॥ స్ఫురద్రత్నకేయూరవంతం- కిరీటకుండలభానుమంతం। పురారాతి
లోభం శ్రీ- పురందరమణిమితాభం। స్మరాంతికాంతం సహానూమంత- స్థిరం
శాంతం శ్రీకాంతం॥భ॥౪॥ జ్వలచ్చంద్రకాంతాసనీనం క్షమాసుతయాసుఖా
సీనం। దళత్పంకజదళాయతాక్షం - దయాకటాక్షవీక్షం। ఖలారనాశం త్రైవ
ల్యకోశం- విలాసశేషాచలాధీశం॥భ॥౫॥

౩౬.—యదుకులకాంభోజి=అటతాళము.

పల్లవి॥ వింటివా మగన్ స్వగాన పవగన్- విభురామం ద్రుస్తోత్రము
తెలి॥అనుపల్లవి॥ గంటిరాజగువేగంటితోనాతంబు - కంటితలుపిచిత్రమా
యిఱువది। కంటదొరజగడమునంజచ్చిన - కపులనమృతపుజడినినలవడి। గెం
టించిప్రతికింపుమనహరి- తొంటియటులనోనచైవాసగల॥వింటి। జంటబా
యకనేనంటిసంజలిచేము - సికెరంటనిసీతారామామన । గంటినినుపొగడ
గంటినిప్రజనోము- వంటదశరథుండిదె గామా చూడుమ। టంటిసంతటరాముం
డభినత- హర్షణమునజనకునకుప్రమొకెరన । అంటికౌఁగిటనిడీసుతుని ము-ద్దా
డికొనిచూడినదశరథుండు॥వింటి॥౧॥ సీతాలక్ష్మణులతోఁ- జెలగినస్మిం
గళ। స్నాతకులకైరై చేసిచన్ని చేతోముదమునన శ్రీరాముఁడు సఖిని చేభ్రష్టై
భరతునెడబాసితొడవ్రుల। నేలిరగుపదొందుగలగుని- జాతాదికవ్రులబప
తిమ। త్రిప్తియుగునసినబతినుడిమణి-జాలిసలరించెసతడందతీని॥వింటి॥౨॥ అం
బరయానత్వరింబకసఖుండమానసంబున రాఘువుడుండితంబము। నిబింబోష్టిసీతం
బుష్ప-కంబునెక్కరంబునిసెలవుగొనుండిరులందిరంబు గారాజ్యమేలుమమా
రాజువైయునిననతిస్వామి।యంబకొనసల్యకెరగయయో- ధ్యాపురిసిమిముగసగని
డియనిరి॥వింటి॥౩ హనుమంతునిసకలవనచరులసుగ్రీవవిభీషణసమంత్రుల
నుగూడిరమ్మని।ధనదయానమునవిడుకొనరఘువంశ-మణిదానిన్ ఘనపథంబున
జనంబనిగొని।జనకజంగను గొని త్రికోటంబునలంకనొగసంగను మిద-రఘువి

రావణాదులీల్గి నచోట నేను॥వింటి॥౪॥ ఇది సేతువుకడ శ్రీవలరా-మేశ్వరునాద
పించినానబలామాతో సదె రావణాను జంపితివై సచోటల్ల దెకిష్కింధయబలా
వాకిన్విదళించినాను జేకొనుమువ- సేచరులసతులననికదలియిదిపంచవటిచిత్ర
కూటం-బిదిభరద్వాజాశ్రమంబనేను। వింటి॥౫॥ ధరవిమానమందలితో డిగ్గి సో-
దరసీతాసహితుండయి రఘుగిరుంటతపోనిధి భరద్వాజుదివ్య-చరణములకునతు
లిడ మ్రొక్కి-చుభరతుండును సైన్యముండునుసుఖ - భరితులే కౌసల్యకుశలియె
గురువర్యయనిన శేషాచల - శౌరియుందలికనిదయనుగుశలము నా॥వింటి॥౬॥

౩౭. ——సురటిరాగము=ఆదితాళము.

పల్లవి॥ సేవకజీవమణిపిన వే-రాజ సేవకభామమణివినవే నిజ॥ అనుపల్లవి॥ సేవకసారమణి దేవుని జితదశగ్రీవ నిను హనుభావునిభరద్వాజుండుగనిభాను తేజుండీవువనికిం జనియేమి చేసితివి-దెల్లనీదయవల్లం దెలుసునవె॥ సేవ॥ ఆదిమధ్యాంతములులే-వద్వయబ్రహ్మమా తేవాటిపిలాసలీల-మాయనీమాయపాదు నీవెపొందుము- పాపసకియుంసెంయుఆదినారాయణస్వామీ- అంతర్యామినాద బ్రహ్మానందరసికవర-సందితాత్మపరమాత్మయనెనుముని॥ సేవ॥౧॥నీవువిష్ణుండవు-దేవిసీతలక్ష్మిదేవుండవుశేషుండు-లేలిసునిమాయనీవునియందెనీ-చేవిశ్వమున్సృజించినావునభముగా-నీవుచంటకువ్యాప్తుసీవుసాక్షివి-నిఖిలభూతములలో వెలిపుడ్రూకుండ-వై వెలయుదువనె॥ సేవ॥౨॥ నెట్టినానికనీవు-వేషమైతో చినావు కుట్టులబ్రజలంబ్రోవగ హైపింగుందెపురాణములనైనెల్లనైనెను మేమిగన్నట్టనేమిగబ్ర నవినబహునవిమొల్లనిజెడగము నిపల్లమబ్రాకునంబవళ్ళించినయ్యేమిక- మహి నుగలదెసికన్యమనెను ముని॥ సేవ॥ ౩॥ మాయజడమైనసీచే-మఱిచూడబడినందు చేమాయగుణములతోంజను- సేయునునగములను రాముసూదంటులో హారతి క-రిగినట్లుహోజేయునాలికన్నసంయందుపచార మాయవిమాయు గేదేహరహి తుండగునికి-బ్రహ్మాస్థూలసూక్ష్మసంగలిగెనవె॥ సేవ॥౪॥ స్థూలమువై రాజము-సూక్ష్మహైరణ్యముశిలనుమేసులు- వేలకోలందులుహోలచాలించితేను-ఎన యువిరాట్టునుమూలస్తునసియవతా- రాను సారసారశ్రీలనెసంగిపొసంగునీక థానుస-గ్రోలువారలకేముక్తియనెనుముని॥ సేవ॥౫॥ సులవమాటలుబట్టి కుల నుటవెవృష్టిజలదిగట్టియరిగొట్టి యులబరువుదట్టిభళిరకౌసల్యాపట్టి- ప్రబలుం డనుపడుపట్టిపెలనాయు పెంపటరాము- శ్రీసీతారామా తెలిసినీవుకా-వలసి సేయు పనియులవియెమెరులు-కనిపలికెనుముని ॥సేవ॥౬॥ శరణుసుజీవనునిగాం-బరమ పావనునిగాంగరుణయుంచినాయిలు - సిరివెలయుంచివిరులపూజహరించి-విం

దారగించిమించిపురముపాలింపుమీరే- ఘనీవెమాప్రాపుహరిశేషాచలన్నృహ
రియనినగురునాజ్ఞనుండె - హరియలరిరందఱును సేవ॥౭॥

౩౮.—పూరిరాగము=అటతాళము.

పల్లవి॥ మానినీపరాకు- మానినీవువినవే॥ అనుపల్లవి॥ శ్రీవాసుదేవులీల
భరద్వాజు- చేసన్నిటుల బూజితుండై హితుండై ధ్యానించిమదిభరతునిగురించి-
హనుమంతుగాంచి మనమునకరుణారసమునించి నేనుపనిసనిమొనవొనర్చిన-నె
ఱపనులుకుశలముమునివిందువానరాసురులతో- మారాక దెల్పుమనె॥ మానినీ॥
ఇదె-వతుముయోధ్యకనితెల్పుమాగు - యూత్తమునకానతిసల్పుమానవిత్తత్వ
మూల్యసౌశీల్యకౌసల్యక-బతిమ్రొక్కి-తినను మాతల్లులఁగనుమాయిత్తతినతి
త్వరితగతిజనుమాశృంగిబేరమునన్న-సత్తమునిగుహునిఁగనుఁగొనుమాహత్తి
నందిగ్రామమున నమడనుజు- నను జనహితుభరతునిగనొత్తరుని సేమమానసీ
రమ్మా యనెనుహరి॥ మానినీ॥౧॥ మారుతినతి చేసి చనిపి నేనుఖగ-పతిగతిశృంగిబే
రముజేరెమనసానుకూలుడైరామునడు- సీతాలక్ష్మణులాయుతుండైవచ్చుటగు-
హునికిఁజెప్పి నంబరమునుజెప్పి సుందరమునుజతను- నందినంది గ్రామస్థితుభరతు వై
విరతుంజేరినతి-చెనదుసలమేనుమునుముగ్రోలదన నగనవమునుగూమరఘుపతి-భరద్వా
జుకడనున్నాడనుసఖయనెను॥ మానిని॥ [illegible]॥ మం-రేవ్వారికై నాచేజీరలుసలుం బన్వలిం
చిజడదారులునై గుప్ప మేతకాయ- గూరలమెసగెదు నొవ్వి పసినేమియాదై
వరాయుండవ్విరాధఖరాసురులనోర్చివాలిసతెగ- టార్చియుతసితంమునిసియులం
గూర్చి-మొవ్వముగజేకొనికడలిగట్టున్నానురావణునిపొరిగొని- తెప్పనను సీతచె
ఱయుటపికొనివచ్చెననె॥ మానినీ॥ ౩॥ అట్టై కొమకుకుహర్మ్యమనసమంచమైయు-నే
కౌఁగిటనుంచిగురుయశుండైయూయాకృతి నెనసిన- యూ సెప్పఁగవొసెను కాకు
త్స్థకులచంద్రుని రామేంద్రుని-రాకకెంతగే చిమునించియును-వసిచిచిచని ను
నేకబహుమతులనలరించి-రాకొనురుకీర్తునునిలుచేసాకల్యముగవినునసినను
మి-త్రాకుమానికరఘుపులగనగాంచోదమనెను॥ మానినీ॥ [illegible]॥ అ-పౌరమంత్రిబుధ
గురుజనులజము-భేరులువారసుందరులురా శ్రీరామపాదుకాంచితమంతకుల
యిమ-హారాజసన్నిధిని పెన్నిధిని జేరినటువలె భరతశత్రుఘ్నుల్-శరణులశరణుగన
మసారారశతమనిరిజితవిఘ్నుల్- సారకరుణావ్రతాసారలసన్మలోకసముతం
ములన్మై-పూరించినవరశేషగిరిన్నృహరిమున్నించె॥ మానినీ॥౫॥

౩౯.—ముఖారిరాగము=ఝంపతాళము.

పల్లవి॥ కినుకసేలాదాసు- వినతినువినాలవినవేహాముహ్లాదా॥ అను

పల్లవి॥ ఘనుఁడు రాముడు పుష్పకము డిగ్గి తన తమ్ములను కౌగిలించి తోడ్తో లనిడె
వారల-వ్వనజాత్ముచరణంములకును ప్రొక్కిరి-వందనము జనకనందని కొసర్పిరి
యలరి పిమ్మ తాలక్ష్మణుఁ భరతు- డాలింగనమొనర్చె నాలీల సౌమిత్రి-యనుజ
న్మానెన సెనవ్వాలితంముడు కౌసు- కుచాలు కిఫ్రులు మనుజులయి లాలించిరి కౌఁగి
ళ్ళు.ల రాఘవుల చాలాజ … లమయ్యె మునీసహాయము-తంముడాయనేఁ భ
రతుడరిఁ-సుతు॥విను॥౧॥ … కౌసల్యా-కెరగి తల్లుల కెల్ల కరమర్థి ప్రొక్కు
చుచు-పరవిషాదమును భరతాగ్రలనిడుకొని - భానుకుల మణిజేరెబుర మునంది
గ్రామము సత్వరము సుపవాస పరమాపొగడదరమా- సుఖంభవతు శివ సఖం
వహాముని … పినెనసిరి॥విను॥౨॥ రామచంద్ర నరేంద్రరానీరియూ పాదుకలనే
మించి ధనమాణములు-సానుజాత్యసులు స్వామి నదిన … సప్తాంగములు వెల్లని
మహిమ చేసధిక ముద శగుణ సుస్వామి … శ్రీమరు పాదుకల రాముఁ యడుగు
లాముకొనఁ దౌడి గిధరతుడు॥విను॥౩॥ … రేంద్లా … భ వదఁ ఘిరియు
గళిగసిసదయాంత్మ గురువర్య- సతారు-ర్యధుర్య … రశత-మిదె ప్రద
క్షిణములని ఒదవించెను వశిష్ఠుని అనుమతిని తదుపాంతమున … ధి శేష
భరవిభుడు చరాచరగురుడు … మూడుండె॥విను॥౪॥

౪౦.—కన్నడ రాగము=అటతాళము-ఛాపు.

పల్లవి॥ ఆయత … ర్యామా- పాయిత చంద్రసూర్యార్యవినవె॥
అనుపల్లవి॥ ఆ మొడ గొసతేయుఁ గాంచి కైకేయి కొడుకు విధేయుడై సామిజా
గేమియూమఖిల రాజ్యము భరించు- మీపట్టభద్రుడవై హాయి గాముము ప్రజల
నేలు-మానా మదశరథు కేమయుమ్మ చేకొనిన సిరి నే-మముఁజేసి నాఁడు నాకొ
సంగిన ధాయ నేనిప్పుడు సీకొసఁగితి- సాష్టాంగవినతి చేకొను మనె రాఘవుని॥ ఆ
య॥ అత్తటి వశిష్ఠుఁడు తధాస్తనెను - చిత్తము రాఁబిన తల్లి భాషించెను ఉత్త
ముఁడౌ రఘుసత్తముఁడు భర- తోక్తి సరిఁజేకొనెను హత్తిన మాయ పోత్తునమ
సుజనను-వెత్తుటను సుఖచిత్తాకరూపమై- సాను భవమైన సత్తయిన పరమాత్మ
కవింతా సర్వభువన-స్రష్ట యగునీశ్వరుని కిదియెంత జనశ్రీకాంతవిత్తముగు నె
వ్వరిబౌమముడైని- విశ్వము నశించు నెవ్వని దయ క్రొత్తగా జగము విలసించును-
కొన్ని లీలలనువర్తించు నటంచు నవల॥ డాఁయుత ౧॥ ఆవల శత్రుఘ్ను నియమనతిఁ గ
వల భక్తిపనివారలు నియతిని శ్రీవరమని మీసము నుజికిలీ జేయు-శృంగారాకృతఁ
శుచి స్నాతులై విభాకరవంశాగ్రణులుం శోధితజ- టావళులై శోభనస్నానమున
బావనులునై చతురలంకృతులయి శ్రీరామలక్ష్మణ- భరతశత్రుఘ్నులు సారమ

తులయి అలరిరి సుమంత్రుఁడు సావధానముఁ గ్రై జేసి- స్యందనము దెచ్చి మీరె
క్కుఁడు దేవ యని విన్నపము నర్చిన- దివ్యమగు తేరెక్కెఁ జక్కని రామవిభుఁ॥ డా
యత॥ ౨॥ తెల్లని గొడుగును బట్టె శత్రుఘ్నుఁడు - మెల్లగ విసరె జామరములు లక్ష్మ
ణుఁడు వల్లభ రథ్యముల కందములు దట్టి- వాగెలందె భరతుఁడు బల్లిదులు కపులె
ల్లగు రముల నెక్కె- సుందర మనుజాకృతులయి రాగాను మోదముతోను మొల్ల
ముగ మంత్రివర సరయుతులయి పీతాంబర మణి-భూషణ ప్రభల చేనుజ్వలులయి
ప్లవగ దానవ కులతల్లజులు తపనజ విభీషణులు సద్విపముల నెక్కి- విలసిల్లిరియ
యోధ్య మీరం జని రల్లి బిల్లగ బ్రజలు గనుఁగొని- రాహరిని నాయత॥ ౩॥ నాతులు
సీతను శృంగారించి - నూతనరత్నాందోళికమున నంచిఖ్యాతిగను సుగ్రీవుని ప
త్న్యు-లందలముల వారోహించి చాతుమని రాగా తౌర్యత్రికసినాదము మధుర-మై
తోడ్తో నెసగాయింపొసగా ద్విజాతిముఖ్యులు నైగమోక్తుల నాశీర్వదింప బ్ర-
శంసముగ సకల వైభవములను ప్రవేశమె పురిజాత కౌతూహలమున రామ-చం
ద్రోదయముగని యుప్పొంగి స్త్రీతరుణ బాలవృద్ధాఖిల- చేతనాంబుధి మించి
గాంచి వరించినది॥ ఆయత॥ ౪॥ రాముని దూర్వాదళ శ్యాముని- హైమమణికిరీ
టాభిరాముని కామకోటి శృంగారధాముని కల్పకదాముని సామిరణ తామర
సనేత్రాంచలములవాని- శ్రీమణిమయాంగద హారకలనూపుర శ్రీమహితనవర
త్నకటిసూత్రాంచన్మధ్య రాంచన- చేలుని చలతురంగలశోత్రద్వయు సరసక
స్తూరీమలయజ విలిప్తగాత్రుని- శ్రితసాతుని శేషాచలపతిని భామినులు మేడల
నొసరంగని- రామహిమ యేమందు నెందుగన॥ నాయత॥ ౫॥

౬౧. —— భైరవి రాగము=ఆదితాళము.

పల్లవి॥ మహనీయ గుణవివర్ధన అ=మా పర్వతవర్ధని వినవే॥ అనుపల్లవి॥
మహిమతో రామ ప్రభుమణి రా-మల్లికల్ పరిమళ హేమాంబుజ ప్రహర్షమున
నుజల్లి రాపురంబు-ప్రజల్ తమ భాగ్యమిదే యటన్నమదిని॥ మహ॥ భూరి భేరీనా
దములు దెసలఁ బోసఁగి నా సఁగ జారు రత్నకిరీటాదిభూ-షణద్యుతులు వెల్గఁగ
వార్ధకామినులు తాంతహఝుంతరి-తరితకుందయసిదరుప్ల్ శృంగారాభిసయుం
బులు జెలంగఁగ ఘనంబగు తంద్రిగృహంబుఁ జేరును హరి॥ మ॥ ౧॥ రామదేవుఁడు
కౌసల్యాచరణయుగళికి-రామతో నతుడై పినతల్లులర గా మ్రొక్కి- పనికి ప్రేమ
చే సుగ్రీవుని నిజమణిధామమునను-విడియింపం బంచెను సామీరి విభీషణాదుల సక
ల- సమృద్ధనివేశముల కానిల సెలవొసఁగె ॥మ॥ ౨॥ సీతాపతి యభిషేకార్థము చ
తుస్సింధు జలముల ఖ్యాతిగఁ దేఁ బంపుమని భరతు డానతీయ సపులదాత్పసూ

నుసమీరాత్మజాంగదసుషేణులసుగ్రీవుండుబంచెనుజాతప్రీతిజనివారలబ్ధిజ
లంబులుదెచ్చిరిగిశేషగిరివరుదయ॥మ॥ 3॥

౮౨.—ఆనందభైరవిరాగము-రూపకము-చాపు.

పల్లవి॥ పట్టాభిషేకమువినవేశాంకరీనిజన్మ-పావనముసేవింపుమికో
రి॥అనుపల్లవి॥పట్టుగొమ్మభక్తులకును-చాలవెల్లిదయామృతమునకట్టితపముల
వరుజేసిరి-యి త్తఱిమదినలరిశ్రీహరి॥ప॥ శ్రేష్ఠులౌవశిష్ఠుమొదలుగాపురోహిత
వ-శిష్ఠులఖిలనిగమవిదులుగాసుకృతనైష్ఠికులై నగరుజేరి-నవరసాలంకారయు
తులనిష్ఠరత్నసింహాసనమున-నెలకొలిపిరిశితారాముని॥ప॥౧॥ హొన్నవన్నెచి
న్నకన్నెలుజేజేల-మన్నెలుమంత్రులుధన్యులు పసిండివన్నెయోషసముల-నన్ని
గూర్చివసువులింద్రునిబన్నె శ్రీమంతజేయు- పగిదినభిషేకించిరాముని॥ప॥౨॥వా
మదేవజాబాలిగౌతములు- వాల్మీకాదిమౌనిపాళిఋగ్యజుస్సామవేద మవిత్ర
ములకు-శాగ్రతులసిపుష్పగంధసాముద్రోదకసంపూర్ణ- హైమకలశములనొ
నర్చిరి॥ప॥3॥గొడుగుశత్రుఘ్నుండుధరించెను సుగ్రీ- వుండువిభీషణుండేరుజ
లనుచెలువుదొడరిశ్వేతచామరములు- నిడిరివాయుదేవునిచేనిడుదబంగారుసరి
పెన-నిలింపరాజుబంపెహరికి॥ప॥౪॥ రామనామాంకములుబాడిరి-గంధర్వులు
ప్రేమనచ్చరవెలందులాడిరి-అప్రమపేషలు జయదుందుభులు-వెలువులు మ్రో
యించిరామస్వామిపైనందా - రకుసుమవర్షములుగురిసిరి॥ప॥౫॥ కోటిసూ
ర్యేందుమండలాకారమణికిరీటాంగదమకరకుండలద్యుతులతోటకౌస్తుభాదిక
ములమెలనూలునందియులకోటిమదనసుందరుని- కోదండపద్యాగురుని రాము
ని॥ప॥౬॥నవదూర్వాదళశ్యాముని-పద్మపత్ర-నయనునిస్వర్ణాంబరునిరుచిరదివి
జమాల్యశోభితుని- దివ్యచందనాలంకృతునినవమణివలయాంగశ్రీయు- కవిలస
ద్భుజునిరాముని॥ప॥౭॥ మించుపసిండిమించులేనవ్వునంబొడవుగ్రీ లించిమెలమి
కలిమిచనువునహొమించిరామునిడాలొడవ- సించికెంగేలంగౌంగిలించిసీతాస
మాఖ్యా-గాంచిచెలంగుసిరికిహంసికి॥ప॥౮॥వరదుండైనుబ్రహ్మణ్యునియోశన-నెర
సరసునియానతశరణ్యునిగురుతెటెంగివగించనెవరి-తరముమనోవాగగోచరుం
డగుశ్రీశేషాచల - సార్వభౌమునివెంకటరాముని॥ప॥౯॥

౮3.—ఘంటారాగము-రూపకతాళము.

పల్లవి॥ నమోస్తుశ్రీరామాయనారాయణాయ॥అనుపల్లవి॥ నమఃప
ద్మమిత్రవంశాంకురాయ- నాదాయసీతాసమేతాయతె॥నమో॥ రామచంద్రా
యనిలోత్పలదళ-శ్యామకోమలాంగాయ తామరసలోచనాయకిరీటకుండలాంగ

అధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు - యుద్ధకాండము,

క్రీ. ఛాయహాసమేసింహాసనస్థమే॥నమో॥ 3॥ ఆదిమధ్యాంతరహిత స్త్వంజగ హాదిరేస్సృజసీదం-అదావవ స్త్యత్తిస్వమాయయాయస్వే సురభేరతఃకుసివిష్య సీ॥నమో॥౨ లీలాంవిధ త్యేగుణైర్యుతః శ్రతిహితార్థదానాయ శ్రీలసన్నానా వతారేస్వం శ్రీమద్భిర్ధృస్యసె ॥నమో॥౧॥ కృతవానసిలోకంస్వాన్నెనదృత వాక్ శేషాకృతినా-ప్రతిభాసిశశిసూర్యాగ్నిభేదేనసర్వజ్ఞస్యాపధిఃకిఃబహురూపో సి॥నమో॥౪॥ ప్రాణినాంభుక్తిమనలరూపేణపచసిచాన్నమజస్రం-ప్రాణంపం చకసహాయో దేహినాంప్రాభవానితంతపసత్వమేన॥నమో॥౫॥ బ్రహ్మావిష్ణురు ద్రాదిబేదాత్వం ప్రత్యేకఇవదృశ్యసె-బ్రహ్మానానాత్వవాదిభిరసన్యంబ్రహ్మాని శ్చితతుఖండఘనసుఖరూపం॥నమో॥౬॥ మత్స్యకూర్మవరాహనృసింహవామన భృగురామశకటగో-వత్స్యసేశ్రీహరామాభూత్వావాసుదేవబౌద్ధకల్కి-భిః క్రీ డసె॥నమో॥౭॥ చతురమనాదినాయ్యస్థాకస్తథా సదసదాత్మకంభువనం-కృతి నోభవనాతోన్యంలోకేశ్రుత్వా ప్రసిద స్త్వం శ్రీకృష్ణాయతె॥నమో॥౮॥ ఏతచ్చ రాచరేయద్యత్తన్నదృశ్యతెత్వయావినా-భూతభవిష్యభవతామీశ్వర స్త్వం హేతునాం తేనపరాపరతత్వమసి॥నమో॥౯॥ పరాత్మనస్తేరూపంనవిదుఃప్రా కృతాజినాజియ-చరణాంబుజసేవామలమతినాంపరమైశమేకంవిధాతితత్వం॥ నమో॥౧౦॥ సరసిజాసనాదయోబహిర్ముఖా సచ్చిదానందఘనం-పరమాత్మా నందజానంతిత్వాంభక్త్యాభజనేసుధీర్ముక్తిముపైతే॥నమో॥౧౧॥ ఇమం స్తవం నిత్యంసుశీలేనశృణ్వ్క వదకలిఖక యః- సముక్తిసౌఖ్యంభవత్పదంయాతిసాద రాత్రైశ్రీశేషాచలపతే॥నమో॥౧౨॥

౭౭. — సైంధవిరాగము — ఆటతాళము.

పల్లవి॥ వందనము శ్రీరఘునందనా ఆని- రించువద నా॥ అను పల్లవి॥ వం దనబ్రహ్మసూర్యేందువసురుద్రాశ్వినీ-బృందారకర్షకోట్బృందముల్ ఆనందము గ॥ వంద॥ రావణాసురుచేస్వరాజ్యముగోల్పడితిమి- దేవామహానుభావా-ఆదే వతారిమృతింజెందెకే- చేవిభవమతిరుగఁజేకూరెనని శచీంద్రులు॥ వంద॥౧॥ యాగభాగములుమాచేఁగొనితానాహరించుబాగా రావణుఁడు భోగాసరా గమునమాభాగములిదుగాగై గొంటిమని క్రతుభుజులుబలికె॥ వం॥౨॥ మచ్చిక మాపుత్రవర్గ-మిచ్చినపిండముకెఁజొచ్చితానేగోను- హెచ్చినేడచ్చపలుఁడునీ చేఁజచ్చినందున-వచ్చెసౌమ్మనిపితృదేవతలు విన్నవించి॥ వంద॥ ౩॥ శ్రీహరిమా వేఁదన-వాహనముపొందించెసిరోన్నహి యయిజగద్రోహిమహావోర్విభిచే హతుఁడయ్యెను-త్వాపముగ్నెసితర్పిప సనియత్తులు॥ వంద॥ ౪ గీతముచా

జెదగానం-గీతకీర్తినత పారిజాతాసీతాస- మేతాసుజాతోల్లసతారతుహ
లులమైతిమని-గంధర్వులలరిమునివిచేసి॥వంద॥ ౫॥కిన్నరవిద్యాధరమ-రున్నాగగ
రుడులుమున్నగునస్వరసాలున్నాప్ర- పన్నానన్నాబ్జాతమధువు వన్నెగనిభక్తి
పారవశ్యమునకొనియాడి॥వంద॥౬॥ఆడిపాడిమెప్పించిస-ర్వామరుల్ మందార
వృష్టితోడదుందుభులుగూడజో-డాతసీతాలక్ష్మ- ణాంజనేయులతోగ్రీడించు
శేషగిరి-కృష్ణానుమతినిఃరహాంచి॥వంద॥౭॥

౮౫.—పూరి రాగము—ఆదితాళము.

పల్లవి॥ కౌమారిగౌరివినవేరఘుపతిచరిత్రము॥అనుపల్లవి॥ రాముడు
పట్టాభిషిక్తుడైనుహిప్రజలకనురక్తుడైమనిచెసీతాయుక్తుడైమనువంశజుల
త్తికుడు॥కౌమా నెలమూడువానలుగురిసి- కలమూడిసకలసస్యములంజెలువాం
దెనువసుంధరతరు_వులుసుగంధసుమ ఫలవంతములయ్యెనెరా శ్రీరామనృప-తి
లకముశతసహస్రధేనువులను నాకలక్షవృష-భములనుముప్పదికోట్లనిష్కముల
వస్త్రాభర- ణములనెలమి వడశాస్త్రవిత్త-ములగుభూసురుసత్తములకొసగె
నురఘూత్త-మునిచరితమువినవినస్రగోత్ర॥కౌమా॥౧॥ సవిత్రుసూనునిమన్నిం
చి_స్వర్ణరత్నహారమునిచ్చి రవివంశమణి దనుజేంద్రునిఅలవిభీషణులసన్నవర
త్నహారాన్వితు_గావించిమించినవరణతోనంగదునిఁ- శరబిలచిభుజకీర్తులిచ్చి
ప్రవిమలభక్తినంజలియుతుడై- కొలిచియున్నహనుమంతుగనిలకించి యిలకు
మారికె-తిలచియున్నకొంగకెంపులరనొసగెననుసారికె- చెలికితారహారముదా
రికె॥కౌమా॥౨ సీత తారావళిజూచుచెలువున్నితో మోముజూచువి_ఖ్యాతవా
నరులజూచుయటులున్నతరిన్నహరిసీతయువనికెదోచువానికిముసిన- చాతురిన్న
పకృతిమనమునననుస్మరించెవై దేహీనీరెజాతనయన- చాలాగారవించినెనరు
మించిసీతాంశుకోటిరుచిరము-జాతిముత్తెములసరమువాతాత్మజుకందపము-
వంచియలంకరించెగరము॥ కౌమా॥ ౩॥మారుతిగౌరవమున మెఱువు-తారావ
ళితోనసాగైనట్లుండెనంత-శ్రీరామవిభుండతని-జేవరమ్మనిహనుమంతాజ్ఞానో
పదేశమునారముగొనుమనియొసగెనిం - టిడెమున్నఅనిలజుండుసమస్కర
మొనర్చి అనుక్షణంబునేసిన్నగొనియాడుచుందు-శ్రీరామానీకథయెందాకధా
రుణివెలయునందాక-నారూఢిజీవింతు మీకటాక్షమున నేను॥కౌమా॥౫॥ కోరిన
కల్లనిచ్చెసా-మీరికల్పాంతమునమదీయ సారసాయుజ్యమునొందెదవుఅనిబలి
కెహరియపుడు-శ్రీరమణీసీతనీవునెందుందురచట శ్రీరాజలుసకలసంపదలు-సు
ఖమునని త్యాపంచుడైవారిసినతుడయి హిమపత్ప-స్వతమునమహిమ్మతోరా

అధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు - యుద్ధకాండము,

ఘనామజఘమహిమ-ద్యుతి తేజుఁడౌనర్చు చుండెనుమా॥ కౌమా॥ ౫॥ ముకుళిత
కరకమలుఁడయి-ముంద నిలుచున్న గుహునికి కకుత్థ్సవంశసార్వభౌముఁడుస
ర్వజ్ఞుఁడనఘగుణుఁ-డకలంకుఁడయిన శ్రీరాముఁడు చాలా రాజ్యము-ప్రకటము
గానొసఁగి ప్రజల సేమము నీవ్రతుదసాహాయ్యము క్తికిదుదురై చదురై _ నదుర
వ్యోవవని సెలవిచ్చె-నకలేశుననుజనము సారఁ-శతములొనర్చి సమస్తకవుల్వి
భీషణుఁడునుదను-తనుఘనాములకుజనిరిభామా కౌమా॥ ౬॥ ధరణీధరుఁడు శే
షాద్రి-ధరణిసీతాపనొసహరుఁడా హరిపరమాత్ముఁడునిశిఱ-జియుండుసత్య
ప్రకాశఘనగురుస్వసుభానుభవుఁడు రాముఁడు కర్తృత్వావిరహితుఁడయ్యు
మనుజుఁడయినందువలనజనోపదేశకుఁడయి గురుతరాశ్వమేధశతమొనర్చు-
చులలామణిశోభలవి వేతేంద్లిరవాంచె రాముని సేవించెహితుఁడ- య్యువరా
హైదముయుంచిసప సముదిన్నైపదివిముంచిసౌమిత్రి చెలఁగ శ్రీమించి॥ కౌమా॥ ౭

౧౬.—శంకరాభరణము-అటతాళము.

పల్లవి॥ శ్రీరాముని శ్రీమచ్చరితము శ్రీజానసహానసనవే॥ అనుపల్లవి॥ వా
రాన్నిధిగర్వాపి సంజనోదార-శరలాఘవుని యీరాగవునిష్కా మావరుసతత శ్రీ
కరుని దానవిచక్షణుని-సారసదళేక్షణుని సర్వవిలక్షణుని హారనూపురకిరీటాంగ
దునిమదిసుగ్రీవుని- వైరహ్యాదయుపిభీషణున్ని మధురభాషణుని॥ శ్రీరామ॥ ఆయు
ష్యము ఆరోగ్యప్రదము ఆమోదము- ప్రియశోవర్ధనము శ్రీసీతాపతి ప్రసాదము
శ్రేయోమార్గము ప్రియకుమార - విద్యారత్నసంధానము పఃయాపావనము
జ్ఞానోదయము ముని-త్యాభ్యుదయము నధికపుణ్యామార్గము అధ్యాత్మరామా
యణంబెవరువిన్న నుడవి నానాకనఘులై నారాయణునికరుణాక ధన్యులనఁగు
దదుసంపదయుఁ॥ శ్రీరామ॥ ౧॥ ఘూమిసురులు దరించిసౌజన్య-ము జె దురించేమి
రాజన్యా-ఘముపించె జెందుపిజయసౌఖ్యముయీనుహితాఖ్యాన-మెవరువిని
నవారుస్వామికిసన్మాన్యులు వరధన్యులుగామి తార్థప్రదముజనకోటి జన్మదు
ష్కృతసంఘాతగుణసపిస్మృతనేటు వారాన్నిధిదాటశ్రీమహావిష్ణుసాయుజ్యప
దంబొందుచురుము దంబు-రామతారకము శాంభపియోగిసుందరము॥ శ్రీరా
మ॥ ౨॥ శ్రీశేషాచలవేంకటాఖ్యల- ఉష్మరవన్నాం పేర-నీశబ్రహ్మాదిలక్ష్మీస- ర్వేశి
త్వశాలిశ్రీ నుకోశాతితసరిశసత్యసంజ్ఞాన-గురుఁడౌషష్ణునిపేరసుకృష్ణునిపేర
ను ఈను భ్రాధ్యాత్మమీరామాయణము తెనుగుకీర్తనలుగ- సేవ్రించెన్న గుణము
క్తామనుల్పే సుకౌశలంబుననుయుద్ధకాండముయిదిషట్కాండముఖండచిదనుభ
విరుచిరవిస బ్రహ్మణ్యాకవి శ్రీరాముని శ్రీమచ్చరిత్రము సుజ్ఞానముఁవినవె॥ శ్రీ॥ ౩

౪౭.—హుసేని-రాగము-ఆదితాళం.

పల్లవి. మంగళంశుభమంగళం॥ అనుపల్లవి॥ సంగీతలోలునికి శృంగార శేఖరునికి। నంగజాతకోటిరుచి-రాంగినికి రామునికి॥మం॥సీతాసమేతునికి-శ్రీపతికిభరతజాతాదరునికిని- జయమంగళం - స్వామి- శ్రీతాతనయునికి-ఖ్యాతివిక్రమాంజనీ-జాత శ్రీరామునికి। కౌసల్యకొమారునికి- కైకేయీవరదునికి-త్వాసురావనునికిని-జయ ॥ కోసలనగరిస్వామి_కోరికన్న పెన్నిధికి- శ్రీసదాభ్యుదయునికిశ్రీనివాసమూర్తికి। శ్రీధరునికివిజితవి-రాధునికిభక్తజన-సాధారనునికి-జయమంగళం-మూలాధారాదిషట్క-మలాగ్రసహస్రారదివ్య.బోధానందగన. పూర్ణద్యోతకీమ॥హరికిభవనిధి, తరికిఖరదూషణారికి. శరణాగతశబరికి. జయమంగళం క్రూరహిరణ్యాక్షశి-రోదగ్రకిరికి-హిరణ్యకశిపుసంహారనరకేసరికి॥మం॥ భానుసూనురాజ్యసంధాననిపుణునికివి. జ్ఞానమహాగమ్యునికి - జయ జయమంగళం-స। న్మానాత్మునికిసింధు-మానాపహారికినస-మానగాననప్రవీణునశ్రీరఘుపతికిమం॥ప-జవాహనునికి- నతజయునికిసరసిజాక్షునికధోక్షజునికి-జయ॥అస్త్రక్షితమారీచసుక-రాక్షకుంభకర్ణాది-రక్షోవీరునికిరాజపరమేశ్వరునికి॥మం॥౬॥ రావణాంతకునికి- దేవదేవునికిజనక-జావినోదకృతికి॥ జయ మంగ-పరమ పావనునికివిభీషణా-వనునికిభూమి-చేరిసౌఖ్య-వర్ధిష్ణునికివిష్ణునికి॥మం॥ ౭॥శ్రీకాళహస్తినగ_రీశంభుమిత్రునికి-శాకర్య శాలికిజయ మంగ-సు- శ్రీ శ్రీకకుత్థాన్వయ-సింహాసనస్థునికివి-వేకుకార్య శేషగిరి-వేంకటసుబ్రహ్మణ్యునికి॥మం॥౮॥

క॥శ్రీనాయకకృపచేతను । గానాధిపులకునెల్లఁగడుహృద్యంబై
భానుశశిలోకంబై । మానుగనీపుస్తకంబుమహినెగడొందుఁగ॥

అధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు.

సంపూర్ణం.

10340